COPERTA COLECŢIEI! ION STATE
Grafica: Viorel Popescu. Ilustraţia: Măriuca Brâncoveanu

Alex La Guma
THE STONE COUNTRY
Heinemann, 1974
© 1967, Alex La Guma

Toate drepturile asupra acestei versiuni slot rezervate
Editurii UNIVERS

GLOBUS

/Ilex La Giima

Tara de piatra

■Traducere de LIDIA IONESCU

V

EDITURA UNIVERS

■980

D^cată medie zilnice de 70351 de deţinuţi din Închisorile Africii de Sud in 1964

Cit timp există o clasă de Jos, fac parte din ea.
Cit timp există un element criminal, voi (ine cu el.
Cit timp există un suflet la închisoare,
nici eu nu sini liber.

EUGENE DEBS

Partea 1

1

— MA TEM că n-o să ne dea drumul de crăciun, spuse George Adams.

Băiatul nu răspunse nimic.

Erau singuri. George Adams se oprise în dreptul ieşirii şi privea afară cu spatele spre băiat. Jumătatea de sus a uşii consta dintr-o fereastră cu zăbrele, acoperită de o plasă din sîrmă groasă. In afară, un coridor se întindea pe tot etajul blocului de izolare, iar la unul din capete, scări din beton, juxtapuse coridorului, duceau în jos spre parter. în zidul opus scărilor, mai era o fereastră care dădea spre un dreptunghi de asfalt, acesta fiind tot ce se vedea din scuarul exterior. Luminat de soare, petecul de asfalt părea privit printr-o - sticlă gălbuie.

George Adams scotoci în buzunarul cămăşii, scoase o ţigară şi o aprinse. Lansă o pală de fum, o urmări cum se resfiră, trecînd prin plasa de sîrmă şi cum pluteşte agale ieşind pe coridor.

— Cît crezi c-o mai fi ceasul ? întrebă băiatul căruia i se zicea Puştiul din

Casbah.

— Nu ştiu, răspunse George Adams. Cred că e trecut de trei.

îşi aminti apoi că băiatul din spatele său nu va mai vedea probabil niciodată lumea dinafară şi nu va mai avea prilejul să se sinchisească de trecerea timpului.

— Mai că s-a făcut ora cinei şi noi am rămas cu trei mese sărite, zise băiatul.

Avea o voce rece, impersonală, care ieşea de sub buza jupuită şi tumefiată.

— Ei, lasă că mîine o să ne dea iar de mîn- care, îl încurajă George Adams. Avem noi din nou parte de terci. Ţi-e foame ?

— N-au decît să şi-1 toarne în cap, mormăi băiatul.

Vorbea rar şi fără tragere de inimă, ca şi cum ar fi fost mereu atent la răsunetul cuvintelor sale. Dar în ultimul timp, singur cu celălalt om, devenise puţin mai deschis. A-l face să vorbească era ca şi cum ai forţa uşa înţepenită a unui beci.

Nu mîncaseră toată ziua deoarece le fuseseră suspendate trei mese şi pe George Adams îl încerca puţin foamea. Bănuia că şi băiatul e flămînd, dar refuză să recunoască. George Adams se consolă în sinea lui : „Nu-i nimic, nu-i ca atunci cînd pierzi o cină de duminică acasă".

Era cald în celulă şi băiatul stătea trîntit pe spate pe o rogojină, acoperit cu o pătură veche şi uzată, îmbrăcat doar în nişte blugi ponosiţi şi pătaţi şi în tenişi.

împrejurul lor pereţii păreau mohorîţi ; jumătatea de sus era cenuşie ca o navă de război, iar plafonul alb- gălbui. Tot restul celor patru pereţi era acoperit cu inscripţii zgîriate sau scrise cu creion negru ; obişnuita litanie din închisori despre lipsa de omenie a omului faţă de om : *Gus a stat aici pentru spargere şi furt; Johnny Brii este un pore; N-am să mai văd niciodată albastrul cerului; Băieţii Buster au trecut pe aici; Nn te încrede niciodată în ţemei, dacă vrei să nu-ţi pară rău; 22 mai, Willy King a încasat patru ani pentru viol; Tipul ăsta va ji spînzurat, mare scofală !*

Printre acestea erau intercalate desene re- prezentînd nuduri de femei cu formele exagerate, cîteva încercări de natură statică surprinzător de artistice, în negru şi alb, numeroase rugăciuni cerşind lui Dumnezeu iertare. Omul secolului douăzeci, forţat să se reîntoarcă în cavernă.

Undeva, în exterior, o ţeavă spartă picura cu infinită silă.

George Adams se întoarse de la uşa îmbrăcată în metal şi îndreptîndu-se spre culcuşul său de pe rogojină, se aşeză jos, sprijinindu-se cu spatele de peretele mîzgălit. Scurt de statură, avea pielea de culoarea unui ban vechi, părul întunecat şi creţ, o faţă uşor negroidă cu sprîncene dese îmbinate deasupra nasului, dar ochii, înfundaţi în orbite, erau prietenoşi şi strălucitori ca o monedă lustruită.

Era pe punctul să-şi stingă ţigara, turtind-o în cutia goală de sardele pe care o foloseau drept scrumieră, dar se răzgîndi şi întinse chiştocul băiatului.

— Tragi un fum ?

— Mulţumesc.

— Ia seama la buză.

— N-are nimic.

Băiatul nu se mişcă. întinse doar mina după ţigară şi rămase lungit pe spate, cu ochii în tavan, suflînd fumul.

Pe undeva, un bărbat începu să cînte *Mai aproape, doamne, de tine.* Vocea lui tristă şi încărcată de simţire spărgea tăcerea generală.

Băiatul ’ orbi cu uşor dispreţ, de după vălul zdrenţuit de fum :

— Imnuri !

întrebă cu un ton indiferent.

— Te temi că rămîi aici de Crăciun ?

George Adams zîmbi, răspunzând :

— Nu prea, dar e plăcut să fii cu familia ta. Oamenii petrec.

— Aha, se îmbată. Merg la biserică. Dumneata mergi la biserică, nene ?

— Da de unde ! N-am mai călcat pe la biserică de cînd eram ţînc.

Băiatul strivi mucul de ţigară şi apoi se ridică în picioare, se îndreptă spre chiuveta din oţel inoxidabil din colţ şi-şi turnă apă în cana de tablă. Rosti printre înghiţituri.

— Rai sau iad. Puţin îmi pasă unde mă duc după ce mă spînzură.

Vorbea fără intonaţie, cu vocea impersonală cu care se fac anunţurile la megafon, într-o gară.

George Adams privi spre Puştiul din Cas- bah şi simţi o strângere de inimă. Undeva, dincolo de ei, într-o altă parte a lumii, un deţinut tot mai cînta acelaşi imn. Băiatul puse jos cana şi se reîntoarse la rogojină, pipăin- du-şi atent, cu dosul mîinii, buza rănită.

Avea nouăsprezece ani şi părul îi fusese tuns scurt, astfel incit, cu trupul său zvelt şi flexibil, amintea de fotografia unui prizonier de război japonez. Avea chiar şi o mustaţă răsucită, tinerească, deasupra buzei umflate.

Se trînti din nou pe aşternut şi începu să se scarpine la subţioară. George Adams îl privi şi apoi întrebă blajin :

— Nu te îngrijorează, fiule ?

— Ce adică ?

— Nu mă igîndesc la rai sau iad. Dar ştii...

Nu-i venea uşor să spună.

— Dacă au să te...

Puştiul din Casbah spuse :

— Adică dac-or să-mi pună ştreangul de gît ?

— Ei da, băiete.

— Păi uite ce, nene : dumneata n-ai să mori într-o zi, ce părere ai ? Toţi trebuie să murim. Cum îţi ziceam, am băgat cuţitul într-un tip. A murit. Aşa i-a fost scris. Fiecărui îi este scris cum să trăiască şi

cum să moară. Eu aşa cred.

îşi muşcă o unghie şi o privi lung.

— Mie şi dumitale şi scîrbei ăleia de But- cherboy.

— Să ne fie scris ? întrebă George Adams. Aşa crezi ? Dar, băiete, dacă viaţa ne-a fost hotărîtă de dinainte, ce rost mai are să ne străduim să schimbăm lucrurile, ce zici ?

— Chiar aşa, nene. Nu poţi schimba nimic.

începu să-şi roadă iarăşi unghia degetului mare.

— Şi totuşi oamenii încearcă tot timpul să schimbe lucrurile.

— Ei da ! Şi ce-au obţinut ? Pe dracu !

George Adams cercetă cu privirea băiatul şi dădu trist din cap. Spuse :

— Poate că-i prea tîrziu, dar nu-ţi pare rău de ăla pe care l-ai înjunghiat ?

Băiatul se uită mirat spre el.

— De cine ? A, de ăla ! Să-mi pară rău ? Ce-i aia, *să-ţi pară rău ?* Ţi-am spus, nene, aşa i-a fost scris, să moară. Mă aflam în pasajul ăla subteran, ei, mă asculţi ? Şi spilcuitul mi-a ieşit în cale cam pilit. Aşa că l-am oprit şi am încercat să-i inspectez buzunarele. Avea şi ceas de mină deşteptător, din aur, ehei ! Dar nu se lăsa uşor. Voia să se împotrivească. Drept care, cit ai clipi din ochi, cuţitul era în el. M-au prins după trei săptămîni, dincolo de hotar, au găsit ceasul asupra mea. Foarte bine, nene, nu mă vait. Aşa mi-a fost scris,

ce-ţi spuneam ?
— Dar ascultă...
Puştiul din Casbah îl întrerupse morocănos.
— Las-o baltă, nene. Dumneata eşti isteţ, ştii o mulţime de lucruri, eşti deştept nevoie mare. Foarte bine. Dar mai lasă-mă pe mine în pace. Eu am să fiu spânzurat. Cui îi pasă ? Bătrînul meu a terminat-o tot în şireang, şi ce-i cu asta ?
George Adams se miră.
— Bătrînul tău ? Tata ?
Dar Puştiul din Casbah se răsucise pe o parte, cu faţa spre perete, retrăgîndu-se în- tr-o tăcere încăpăţînată.
Omul care cînta imnuri religioase trecuse la *Noi arăm ogoarele şi răspindim semînţa bună pe pămînt.* Din spatele şi din interiorul clădirii în care se afla bucătăria, se adăugau acum şi alte sunete. Un capac trîntit, vociferări. *Trei sute şaizeci şi cinci de oameni de culoare trimişi din nou la puşcărie pentru continuarea cercetărilor. Ai luat terciul pentru Bantus ? Douăzeci şi trei de tabere de sifilis. S-au terminat toate muncile grele ?* Cîntăreţul îi trăgea înainte, cînd brusc vocea unui paznic strigă la el să-şi ţină gura. Se mai auzi zgomotul unei uşi grele care se descuie şi apoi tumult îndepărtat de voci, amintind behăitul unor oi aflate la mari depărtări; sosise ora cînd deţinuţii erau lăsaţi să iasă din celule ca să primească cina.
George Adams stătea întins pe pătură şi

medita la băiatul ciudat din faţa sa, al cărui tată fusese spînzurat.

2

DUBA ÎNCHISORII înainta hurducîndu-se, iar oamenii îngrămădiţi înăuntru erau aruncaţi unii peste alţii, se loveau ou coatele în coaste şi capete şi înjurau toţi de mama focului. In cele din urmă maşina îşi mai potoli mersul şi atunci, cîţiva dintre ei începură să cînte. Strîns înghesuiţi în cabina din spate a vehicolului mare de oţel stăteau claie peste grămadă pe băncile de metal de pe lături, ghemuiţi pe podea şi cei mai mulţi în picioare, agăţaţi de traversele de fier de sus şi planînd peste cei care stăteau cinchiţi. Mai era şi cald pe deasupra, iar aerul era greu de mirosul trupurilor îngrămădite, al respiraţiilor acide, al hainelor nespălate.

George Adams se urcase primul, astfel că fusese împins într-un colţ din spatele cabinei şoferului şi era încercuit de o masă de muşchi ameninţători, de haine rău mirositoare, genunchi proeminenţi şi picioare agitate. Jur împrejurul lui se afla o colecţie de chipuri de tot felul : bătrîne, tinere, între două vîrste, chipuri acoperite cu barbă nerasă, desfigurate de cicatrici, buhave, depravate, vicioase sau binevoitoare, disperate, impersonale,

fericite, speriate, brutale. Părea că toată experienţa omenirii fusese îngrămădită în acest spaţiu de cîţiva metri cubi, împrejmuit de oţel. Aproape toată lumea cînta acum. Unii priveau prin crăpăturile de ventilaţie din pereţii cabinei şi chiuiau sau fluierau zărind cîte ceva din lumea de dinafară. Cu toţii, aceşti oameni care cîntau, vociferau, strigau, creaseră un bloc compact de zgomote. Camionul coti, clătinîn- du-se din nou violent şi masa agitată de oameni se înghesui mai strîns, punctînd cînte- cul cu înjurături.

Privind feţele din preajma lui, George Adams gîndi că nu i-ar strica o baie. Se simţea transpirat şi nu se mai răsese de zile în şir. Gura îi era coclită. Era nostim să te gîndeşti la o baie. *A intra la apă* însemna în jargonul lumii interlope a fi băgat la închisoare. Ar fi vrut şi să fumeze dar era presat din toate părţile şi nu-şi putea duce mina la buzunarul unde' îşi ţinea ţigările. Nu-1 putea zări pe Jefferson.

Cineva rînji spre el, dînd la iveală nişte dinţi verzui, ciudaţi, într-un obraz încreţit, pămîn- tiu. Omul îi strigă ceva, suflîndu-i o duhoare oribilă drept în faţa.

— E în regulă, omule. E în regulă, nu' te necăji. Ţi-o spun eu.

— Aşa e, răspunse George Adams zîmbind spre omul care îi vorbea.

Acesta dădu din cap, vesel. George Adams se întreba ce nelegiuire o mai fi săvîrşit şi el.

Duba se cutremură şi apoi, pe cînd frinele gemeau cu sunet de metal violat, îşi încetini mersul, ca în cele din urmă să se oprească. Drumul de la tribunal pînă la penitenciar durase vreo cincisprezece minute, iar acum cîn- tecul era pe cale să se stingă şi trupurile nerăbdătoare să se scuture de înghesuială.

Penitenciarul se înălţa deasupra oraşului şi a portului, un briu scund şi lat din piatră cafenie, mortar şi ciment cenuşiu, încercuind un corp diform de cărămidă şi piatră.

Fusese construit în secolul trecut, în timpul epocii victoriene şi în decursul anilor se mai adăugaseră pereţi în interior, se mai făcuseră modificări pe ici pe «olo şi cum nu se putea extinde în afară, se dezvoltase în incintă ară- tind acum, cu celulele, boxele, coridoarele şi magaziile lui, ca un coteţ de iepuri.

Faţada închisorii fusese înfrumuseţată cu o pajişte şi cu straturi de flori : chipul hain al unui călău ascuns după o mască de sărbătoare. Arama de la uşa principală, crenelată, era perfect lustruită, iar cărarea pavată care ducea spre intrare, strălucea - de curăţenie de parcă ar fi aşteptat dintr-un moment intr-altul vizita vreunui demnitar. Aştepta asemeni unei tîrfe bolnave care, împopoţonată cu tot felul de zorzoane, e gata să îmbrăţişeze clientul nebănuitor.

Duba se opri alături de poarta mare late-

rală făcută din lemn şi metal, iar acum oamenii din interior puteau să audă cum se descuie lacătul de la portiera din spate. Un murmur de nerăbdare trecu din gură în gură şi apoi uşa fu zmucită în lături, iar în cadrul ei apăru gardianul, într-o uniformă kaki, care cu o mină ţinea portiera, iar cu cealaltă strîn- gea un teanc de formulare. Un alt gardian, cu pistolul la cingătoare, stătea de cealaltă parte a portierei.

Cel care le deschisese îi îndemna :

— Jos, toată lumea jos.

Deţinuţii se iveau în uşa cabinei unul cîte unul, coborau sărind pe treapta de metal din spate şi intrau pe poarta uriaşă, în timp ce erau număraţi.

George Adams îşi făcu loc printre cîţiva care din anumite motive aşteptau să iasă ultimii, nerăbdător să tragă din nou în plămîni aer proaspăt. Sări jos din maşină şi trecu pragul. Un gardian cu o cheie mare într-o mînă, stătea de cealaltă parte a porţii şi-i număra. Era slab, cu faţa roşiatică, subţire şi dură, ca marginea unui capac de oală şi pe cînd buzele se mişcau monoton, numărînd, ochii lui rămîneau lipsiţi de orice expresie.

— ...douăzeci şi trei, douăzeci şi patru... treizeci şi unu...

Cit timp număra, cheia bătea aerul, ca apendicele de fier al unui robot.

— ...treizeci şi opt, treizeci şi nouă...

Dincolo de cel ce număra, se afla un grilaj din bare de fier care se întindea din

zid în zid, despărţind intrarea de curtea de primire şi un alt paznic cu o cheie stătea lîngă uşa din grilaj, numărînd încă o dată deţinuţii care păşeau înăuntru. .

În curtea de primire, în faţa sălii de recepţie, mai erau şi alţi gardieni şi nişte deţinuţi de culoare, închişi pe termen lung, îmbrăcaţi în pantaloni de pînză şi flanele bleumarin. Dădeau şi ei o mînă de ajutor, zbierînd la noii veniţi.

— Marş înainte ! Marş înainte ! Un, doi, un, doi.

Strigau, dînd să muşte ca nişte cîini în lesă, bucuroşi să se folosească de autoritatea precară acordată lor de către stăpînii de care erau supravegheaţi. împingeau brutal pe arestaţii mai şovăitori, silindu-i să formeze o coloană dublă.

în interiorul curţii, dincolo de grilajul de fier şi de poartă, atmosfera se răcea dintr-o dată, de parcă după-amiaza fusese brusc întreruptă. Umbrele zidurilor de piatră creau un spaţiu cenuşiu care era la fel de ameninţător ca feţele lipsite de expresie ale gardienilor cu chipiuri turtite, ai căror ochi îngheţaţi stăteau la pîndă ca să nu le scape nici cea mai vagă tentativă de indisciplină.

Gardieni şi deţinuţi erau forţaţi cu toţii să locuiască într-o altă ţară, intr-o altă lume. O lume lipsită de frumuseţe, de o goliciune lunară, o lume formată din piatră, oţel şi. uşi zăvorite. Aici copacii nu

creşteau, unica umbră putea fi găsită la coasta zidurilor, iar unica mireasmă era cea a găleţilor eu lături şi a haznalelor.

In timpul verii te prăjeai, iarna îţi clănţăneau dinţii, iar singura muzică permisă de regulament se compunea din lipăitul picioarelor goale, scrîşnetul cizmelor, în contrapunct cu ordinele ţipate, uşile trântite şi zornăitul cheilor grele. Orice altceva avea iz de răscoală.

După ce arestaţii se înşiraseră cîte doi, gardianul care ţinea formularele de primire începu să le strige numele. De îndată ce răspundeau, trebuiau să se repeadă spre coridor, căci dacă dădeau impresia că ar fi prea înceţi, erau grăbiţi printr-o palmă sau un brînci dat de unul dintre deţinuţii. pe termen lung, sau printr-o insultă a vreunui gardian.

— James Hannes !
— Aici, şefule !
— Philip Martin.
— Aici, şefule !
— Henry Sampson !
— Prezent, şefule !

Haimanale zdrenţuroase de pe la colţuri de stradă, beţivi înrăiţi, derbedei în haine ieftine şi arătoase, cu privirea şireată, asasini hoţi, spărgători, borfaşi, siluitori, vagabonzi sau pur şi simplu indivizi găsiţi fără vreo autorizaţie fuseseră adunaţi talmeş-balmeş şi treceau acum în şir prin uşa de intrare.

La un moment dat, gardianul cu teancul

de hîrtii se încurcă citind un nume african şi, cînd omul şovăi să răspundă, fu bombardat cu o avalanşă de insulte şi injurii.

— Treci înainte… de cafru. Crezi că ai venit aici la han ?

— Anthony Langeveldt !

— Da, şefule !

— Samuel Prince !

— Eu, şefule !

— William Papagaai !

— Eu sînt ăla !

— Ce nume mai e şi ăsta ! Drace, chiar şi arăţi ca un... de papagal.

Deţinutul începu să rîdă linguşitor şi alţi cîţiva i se alăturară într-un murmur nesigur de veselie.

—- Gura, tuciuriilor, nu cumva credeţi că vă aflaţi la circ ?

Tăcerea se aşternu .din nou şi paznicul, roşu la faţă, scrută încruntat şirul de oameni şi apoi îşi întoarse privirea spre teancul de hîrtii din mîna lui grasă.

George Adams trecu alături de Jefferson şi-1 trase de mînecă, şoptindu-i :

— Iată-ne şi aici, frăţioare !

— La6ă că nu-i nimic, murmură Jefferson drept răspuns. Am mai trecut eu prin asta. In timpul stării de necesitate.

— N-o să ne lase împreună, nu-i aşa ?

— Nu. Păcat ! Puşcăria asta e în mic ceea ce vor ei să facă din întreaga ţară. Fiecare separat, băiete : alb, african, de culoare. Reguli pentru fiecare şi un stăpîn

alb cu puşcă şi baston.

Rînji arătîndu-şi dinţii sclipitori.

Jefferson era la fel de înalt ca George Adams, dar mai îndesat. Ochii strălucitori, şopîrle neastîmpărate, săltau pe faţa lui lată de african.

— Dar o să fie în regulă, băiete ! Dă-i la ■ naiba !

— Da, dă-i la naiba, încuviinţă George Adams.

Dar inima îi sări din loc cînd îşi auzi numele strigat şi se împletici înaintînd după omul din faţă. Era conştient de bătăile repezi ale inimii în timp ce trecea iute prin uşa de intrare şi apoi în jos pe un coridor cu duşumeaua din dale roase, albe şi roze. Dalele cedară locul unor scînduri uzate, într-un alt coridor şi aici aerul era umed şi mirosea a praf. Ajunse apoi într-un hol larg cu podele de lemn, pereţi cenuşii, rafturi pe care erau aşezate registre voluminoase şi într-un colţ un birou.

Deţinuţii erau îngrămădiţi de-a valma în dreptul unui perete şi vorbeau în şoaptă, în timp ce în spatele biroului funcţionarii în uniformă şi doi mandatari albi scriau, examinau grămada de formulare sau răsfoiau dosare uriaşe. Pe George Adams îl urmau mereu alţi deţinuţi, împingîndu-1 în grupul deja tixit, din faţă.

Inima încetase să-i gonească, dar teama nu se risipise încă. Se simţea ca un emigrant care intră într-o ţară nouă, necunoscută şi se întreabă neliniştit ce

urmează oare să i se în- tîmple. îşi domină apoi acest sentiment, inter- zicînd minţii să-1 mai ia în seamă, renegîndu-1 şi ferecîndu-1 departe de el. *Este ca prima dată cînd încerci să înoţi,* gîndi el. *E primul şoc al apei îngheţate, dar apoi te obişnuieşti să-ţi menţii capul la suprafaţă.*

Se uită îndărăt, peste capete, răsucindu-şi gîtul şi simţind duhoarea respiraţiei omului din imediata sa apropiere. îl căută din ochi pe Jefferson. îl zări printre cei din urmă în grupul înghesuit din care făcea şi el parte. Jefferson, prinzîndu-i privirea, îi surise şi ridică degetul mare în semn de salut.

Teancul cu formulare de intrare se afla acum în mîna altui gardian, unul dintre funcţionarii care stătea la birou şi între timp, un mandatar înnegrea cu un rulou o planşetă, pregătind-o pentru amprentele digitale. Fiecărui arestat reţinut la închisoare trebuia să-i fie trecute în fişă amprentele degetelor mari. Astfel că strigarea numelor începu din nou.

— Sulehman Adams !

— Eu, şefule !

Omul sări înainte şi paznicul îl prinse întîi de o încheietură a mîinii, apoi de cealaltă, răs- tindu-se la el să-şi lase degetele moi. I se în- registrars pe rînd, în fişă, amprentele degetelor mari, apoi deţinutul fu îndrumat spre alt colţ al încăperii.

— Samuel De Bruyn !

— Da, şefule !
— Albert March !
— John Solomons !
— Intrat la apă !

Un om mărunt o zbughi în faţă într-un dans jumătate grotesc, jumătate ironic, de ocnaş cu lungă experienţă şi i se luară amprentele digitale. Işi şterse degajat tuşul de pe degete în păr şi se îndreptă spre o boltă largă, din dreptul căreia două trepte coborau spre magazie.

— Unde mama dracului vrei să te duci ?
— Păi, şefule, e dreptul meu, nu-i aşa ?
— Şterge-o înapoi de unde ai venit, prăpă- ditule !

Măruntelul se îndreptă tîrşind picioarele spre ceilalţi oameni, făcîndu-le cu ochiul şi r în jind cu înţeles.

— Joseph Ackerman !
— Exact !
— Titus Beekman !
— Excelenţa mea !

Oîţiva dintre cei în aşteptare îşi vorbeau pe şoptite.

— Ia spune, Gorilla Abrams e tot la preventie ?
— Da de unde ! A încasat cincisprezece ani luna trecută.
— Unde dormi ?
— La comun, în camera mare.

— Nu se poate, bre. Ai recunoscut. Trebuie să pleci cu ceilalţi.

In timp ce se desfăşurau toate acestea, cei condamnaţi la tribunal fuseseră duşi mai la o parte şi li se poruncise să se dezbrace. Stăteau în grup, goi puşcă, ţinîndu-şi fiecare legătura de haine şi aşteptînd să fie din nou chemaţi şi duşi acolo unde urmau să primească uniforma de puşcăriaşi. îi păzea un tînăr de culoare, în nişte haine decolorate şi cu un chipiu larg care părea ridicol deasupra feţei sale mici. Era încruntat, făcînd-o pe autoritarul ca să poată înfrunta rînjetele şi schimburile de priviri dintre deţinuţi.

Un gardian urcă treptele de sub boltă, venind în sală. Scurt de statură avea piept şi umeri de urs tînăr, iar picioarele în pantalonii kaki erau groase şi curbate ca de maimuţă. Părul blond şi-1 purta tuns scurt şi avea faţa rotundă, cu umerii obrajilor ososi, o gură strînsă pungă ca un orificiu trandafiriu şi ochi mici, albaştri care, sub sprîncenele spălăcite, păreau două bucăţele de sticlă.

Tenul său, în mod normal roz, se aprinsese de mînie şi nerăbdare. Venise pe sub boltă şi constatînd că mulţimea se răspîndise peste tot, se năpustise asupra oamenilor împingîndu-i pînă formară o bandă strînsă şi nedumerită, în lungul peretelui.

— La o parte, striga el furios. Să vă iasă din cap că aici sînteţi la circiumă.

Rămase pe loc, scurt, îndesat şi ameninţător, în holul arătos, cu cornişele

lui victoriene

2t

prăfuite şi cu pereţii ponosiţi, cenuşii. Ochii albaştri aruncară scîntei asupra grupului de arestaţi şi apoi privi încruntat spre cei de la birou, apostrofîndu-i.

— Vreau să ştiu cit timp mă mai lăsaţi să aştept pînă preiau obiectele tâlharilor ăstora ?

Cel care lua amprentele digitale răspunse :

— Aproape am terminat. Dar Meulen mai trebuie încă să completeze fişele.

— Mă străduiesc şi eu să termin cît mai repede.

Cel care vorbise stătea la o masă în spatele biroului, completînd nişte cartoane mici, după formularele care i se îrumînau. Pe ele trecea numele, numărul şi fapta comisă de fiecare arestat.

— Ei bine, orele mele de serviciu au trecut, afirmă gardianul cel scund. Nu văd de ce trebuie să-şi irosească omul tot timpul cu unii de-alde ăştia.

Străfulgeră cu privirea din nou pe cei din jurul său. Deţinuţii erau tăcuţi, sesizînd ameninţarea care venea dinspre el. Se oţărî din nou, fără un motiv vizibil :

— Vă purtaţi de parcă v-aţi afla aici într-un hotel. Asta-i închisoare ! Vă venim noi de hac !

Se întoarse apoi şi plecă ţanţoş, dispărînd din ochii lor în jos, pe scări. îmboldiţi de mî- nia lui, funcţionarii începură să dea zor. Strigau cîte un nume şi oamenii săreau înainte, ciocnindu-se

unii de alţii ca să răspundă cît mai prompt. Cel care scria taloanele de identitate, după ce strigase numele, arunca cartonul fără să-şi ridice privirea, astfel că arestaţii erau siliţi să facă adevărate exhibiţii ca să intre în posesia lui.

— Abraham Hendricks-William Johnson, spărgător. numele astea, fir-ar afurisite. Joseph Collins.. Peterson,. Aubrey.. Sam Baatjes, viol, ei ?

Deţimiţii goi fură minaţi de paznicul de culoare pînă la locul unde, într-un sac voluminos, îi aşteptau uniformele : pantaloni scurţi de pînză sau pluş şi cămăşi roşii decolorate.

Omul care lua amprente striga şi el nume ca şi cum s-ar fi luat la întrecere cu cel care completa fişele. Dincolo de ferestrele zăbrelite de pe peretele din spatele biroului, soarele începea să se stingă.

— George Adams, strigă cel care completa taloanele şi apoi se opri să descifreze ce mai era scris.

Ridică privirea în timp ce George Adams păşea înainte.

— Altă… de comunist! remarcă el. Şi tu eşti tot cafru ? închisoarea asta este tixită de comunişti.

Apoi rînji, o strîmbătură care îi despică faţa dură ca un semn lăsat de un topor. Se răsuci către cel care lua amprentele digitale şi spuse :

— Uite încoa ! Priveşte la ăsta ! Nu-ţi

vine să crezi c-ajunge prim-ministru ?

Celălalt aruncă o privire şi surise batjocoritor, în timp ce lua amprente.

— Drace, ăsta nu ! Prea-i pirpiriu.

Cel de la masă aruncă rîzînd cartonul spre George Adams care îl prinse îndemînatic din
zbor şi se întoarse înjurînd furios în gînd : „…mamei tale !“ iar bărbatul de la masă strigă mai departe :

— Albert March, asasin

George Adams se duse să se alăture celor cărora li se luaseră amprentele şi li se înmî- nase talonul. Se uită să vadă ce scrie pe al său. Citi : *închisoare. Aşteaptă judecata.* Apoi urma un număr, numele său şi data. *Învinuirea : organizaţie ilegală.* îşi îndesă cartonul în buzunarul de sus al hainei şi se strecură lîngă Jefferson care încă mai aştepta. Jefferson zise :

— Ai primit talonul de identitate ? Asoul- tă-mă, să ai mare grijă de el. Cît eşti aici trebuie să-l ai asupra ta oriunde te duci. Dacă-1 pierzi, dai de bucluc cu olandezul.

Adăugă zîmbind :

— Ehei, e ca un fel de paşaport !

George Adams răspunse :

— Dacă viermele ăsta o face pe grozavul, am să fac gură, ai să vezi.

î-şi băgă mina sub jachetă şi se scărpină la subţioară. Avea nevoie de o baie şi pipăindu-şi obrazul neras avu senzaţia că atinge o hîrtie de şmirghel.

Un arestat privi spre el şi-1 întrebă :

— Voi de colo, sînteţi deţinuţi politici ?

— Da, recunoscu George Adams.

— ...de guvern ! Cîţiva de-ai voştri au fost eliberaţi ieri pe cauţiune.

— Da, cam cîţi ?

— Nu ştiu sigur, dar nu erau dintre ciracii tovarăşului de colo.

Arătă cu degetul mare în direcţia lui Jefferson. George Adams continuă să-i vorbească :

— Am fost şi eu reţinut pentru o lună. Fără drept de cauţiune.

— ...de guvern, repetă celălalt în şoaptă. Ar trebui să facem revoluţie.

Mişcarea următoare era să coboare într-o altă cameră, ca să efectueze predarea obiectelor personale. Sacul cu obiecte fusese trimis de la sectorul de poliţie, iar un funcţionar al închisorii le cerceta conţinutul în prezenţa fiecărui nou venit. Toată lumea coborî şi se ali- nie în dreptul unui alt birou la care stătea paznicul cel scund şi furios, ajutat de un puşcăriaş.

Din nou începură să strige nume. Ajutorul scotea conţinutul din sac, în timp ce gardianul identifica fiecare obiect după o recipisă şi restituia omului ceea ce avea dreptul să păstreze asupra sa.

Lui George Adams i se înapoie aparatul de ras şi un pachet de ţigări pe jumătate gol. Fu informat că posedă cincizeci şi opt de centi numerar.

Reveni în linie şi examină aparatul de

ras. Avea şervet, dar pachetul de lame care îi fusese trimis de proprietăreasă la sectorul de poliţie fusese reţinut şi acum se întreba dacă să nu-şi lase barba să crească. Revenind în linie se ciocni de cineva şi spuse, ridicînd privirea :

— îmi pare rău, prietene.

Făcîndu-şi loc alături de celălalt, văzu o faţă netedă de băiat cu obraji fără barbă, bu- călaţi, ca de copil, şi cu o gură amară. Pri- vindu-i ochii constată că erau duri, cenuşii şi reci ca pietricelele de pe o plajă, după ce ş?a retras fluxul. Ochii nu zîmbeau. Băiatul avea părul tuns scurt, un cap mic şi rotund, iar tenul gălbejit amintea culoarea unui os, învechit şi ros.

George Adams începu o conversaţie pe şoptite :

— Ce faci t-u, băiete ?

— Bine, răspunse tînărul hotărît.

Ochii cenuşii ca piatra nu priveau spre el.

— Pentru ce te-au adus aici ?

— Pentru omor, răspunse băiatul distrat. George Adams gîndi : „Doamne, cu atîta uşurinţă ! Omor ?“ Nepăsarea băiatului îi inspira groază.

Apoi gardianul de la birou strigă :

— Albert March !

Băiatul păşi înainte. Nu mai reveni alături de George Adams ci trecu de cealaltă parte a liniei.

George Adams şopti către Jefferson care

stătea alături :

— Aşa de tînăr şi să omoare !

Adăugă apoi încruntat :

— Poate că-i o greşeală. S-ar putea să nu fie el vinovatul.

Rămase astfel, cu gîndul la băiat, pînă cînd paznicii începură din nou să-i strige, sepa- iînd pe oamenii de culoare de africani, iar Jefferson plecă de lîngă el cu un surîs şi cu un semn din ochi, spunîndu-i :

— Ne mai vedem noi, George.

Oamenii care mai rămăseseră fură încolonaţi cite doi, sub privirea unui paznic şi li se spuse aspru :

— Ieşiţi afară !

In mers şovăitor urcară pe sub boltă, tre- cînd din nou prin holul în care funcţionarii şi mandatarii continuau să lucreze şi ieşiră în curte. Lumina soarelui dispăruse de pe bariera de piatră care înconjura închisoarea, dar mai întârzia intr-un colţ al cerului, dînd impresia că^şi ride de ei. Traversară curtea pe lingă o rampă pe care un paznic de culoare stătea într-o poziţie rigidă, privind drept înainte, ca un cap sculptat la prora unei corăbii. Ajunseră lingă alt paznic, care deschise o poartă din bare de fier ; prin ea se intra intr-un scuar deşert acum, spre sfîrşitul după-amiezii, înconjurat de un şir de celule cu uşi metalice şi găuri de supraveghere acoperite cu portiţe de fier,

dînd impresia că sînt petece peste ochii unici ai unor ciclopi aliniaţi. De cealaltă parte, se vedea peretele din spate al clădirii cu etaj, în care se aflau alte celule. Traversară şi această curte spre un alt grilaj barat, pe care îl descuie alt paznic cu o cheie de fier. Printr- un tunel strimt, pe sub o arcadă pătrată, printre două clădiri, se ajungea intr-un alt scuar, mărginit de birouri şi de bucătării. Un zid şi un arc ducea la infirmerie şi un alt grilaj înalt despărţea cele două secţii de prevenţie, una pentru arestaţii de culoare, alta pentru cei albi.

Lumina soarelui, intercalată cu triunghiuri şi dreptunghiuri de umbre cenuşii, forma un desen futurist în două culori.

Pisica închisorii, bine hrănită şi graţioasă, cu blana ei de culoarea unei broaşte ţestoase, se furişă, traversînd curtea şi dispăru pe aleea care ducea spre bucătărie.

Gardianul le strigă :

— Gata ! Dezbrăcaţi-vă !

Unii dintre oameni începură să-şi lepede hainele şi ceilalţi îi imitară. Paznicul îi supraveghea, bătîndu-se cu minerul bastonului de cauciuc peste coapsă.

In timp ce se dezbrăcau, apăru un alt gardian în capul scărilor care coborau de la celulele de sus. Traversă curtea prividu-şi ceasul şi apoi scoase cheia şi descuie

grilajul care despărţea curtea de scuar.
— Baia ! Iute baia ! se răsti el şi apoi se adresă gardianului :
— S-a făcut teribil de tîrziu astăzi.
— A fost mare grupul ăsta de lepădături, spuse paznicul batjocoritor.
George Adams îşi scoase pantalonii şi haina şi se descheie la cămaşă. Cei din faţa lui, gata dezbrăcaţi, intrau pripiţi pe poartă, goi puşcă, lăsînd în urmă legătura cu haine pe care paznicul o controla mînuind fiecare articol cu prudenţa cu care un cercetător lucrează cu nişte bacterii extrem de periculoase. Dar înainte de a-i însoţi spre duşuri, temnicerul care se uitase din nou la ceas spuse :
— Staţi pe loc, ticăloşilor !
Se adresă apoi însoţitorului :
— Uite ce e, omul lui Dumnezeu, eu nu-i mai aştept. Plec chiar acum. Golanii ăştia se pot spăla şi mîine dimineaţă, fir-ar să fie ! N-am intenţia să fac ore suplimentare de dragul lor.
însoţitorul ridică din umeri şi paznicul făcu semn lui George Adams şi celorlalţi care mai aşteptau încă, să intre în curte.
— Daţi-i drumul, în pas săltat ! Cît mai iute !
îşi adunară legăturile cu haine, cei care apucaseră să facă duş săltînd şi ţopăind ca să se usuce şi intrară în curte. Cei doi paznici, dintre care unul deschidea uşile, începură să distribuie deţinuţii pe celule.

George Adams se îndreptă spre capătul coloanei, simţind prin ciorapi căldura pavajului, îşi trăsese din nou pantalonii, dar purta în mînă haina şi pantofii. în celula în care îl împinsese paznicul, văzu patru oameni aşezaţi pe aşternuturile lor, scărpinîndu-se şi scrutîn- du-1 cu privirea.

Uşa celulei se trînti în urm'a lui şi lacătul scrîşni şi scîrţîi. Unul dintre oameni îl privi încruntat şi spuse :

— Te-au lăsat să-ţi păstrezi hainele ?

George Adams zîmbi spre el, răspunzîndu-i:

— Da, prietene.

11 lămuri că pînă la urmă nu mai făcuseră baie.

IN HOLUL DE PRIMIRE, un funcţionar în unifonmă se ridică de la birou şi-l ocoli pur- tînd o foaie de hîrtie în mînă şi întrebînd :

— Unde sînt ceilalţi acuzaţi ?

— Sînt şi ei pe aici, răspunse un om, arătînd cu degetul spre o încăpere care da în sala principală. I-au adus aici să aştepte să fie judecaţi pentru că au atacat un paznic.

Slujbaşul se duse la uşă şi se răsti :

— Veniţi încoace, voi de colo !

Trei oameni desculţi, îmbrăcaţi cu jachetele de pînză, cămăşile roşii şi pantalonii scurţi ai închisorii, ieşiră codindu-ise şi se aliniară cu spatele la perete. Funcţionarul confruntă numele de

pe taloanele lor de identitate, cu hîr- tia pe care o ţinea în mînă şi apoi se întoarse la birou. Semnă o chitanţă şi o dete gardianului care escortase acuzaţii trimişi de la altă închisoare. Fuseseră mutaţi de acolo la penitenciar, unde urmau să aştepte judecata.

Stăteau liniştiţi, cu feţele goale de expresie, ca unii care ştiau bine cum se trag sforile, cu aerul că nu văd nimic, dar de fapt încordaţi ca un arc, gata să se mişte la orice tresărire. Unul dintre ei avea o cicatrice pe obrazul stîng, de la sprinceană pînă la bărbie. îi dădea un aspect nesimetric ; faţa parcă i-ar fi fost împăiată în grabă şi cusută la loc. Toţi aveau capul ras, gura tăcută şi posacă.

Ceva mai devreme stătuseră în pragul camerei, privind cum sînt verificaţi noii sosiţi. Cînd mărunţelul John Solomons începuse să ţopăie şi să se rotească, doi dintr.e cei trei se puseseră pe rîs. Solly se întorsese şi privin- du-i cu dezgust simulat, le strigase :

— De ce v-a apucat rîsul, prăpădiţilor ?

Apoi, cînd paznicul se stropşise la el, sărise la o parte. Omul cu cicatricea rînjise, arătîn- du-şi gura fără dinţi.

Stătură aliniaţi pînă cînd gardianul le porunci răstit să-l urmeze şi o porniră iute, în şir indian. Trecură de mai multe porţi, străbătură curţile tăcute şi apoi fuseseră duşi în scuarul dintre blocul de izolare şi sectorul de prevenţie.

IN TAVANUL celulei mari, un bec de sub o bucată groasă de sticlă răspîndea o lumină galbenă, palidă şi diluată, care nu pătrundea în colţurile mai îndepărtate. Sus, pe unul dintre pereţi, cele două ferestre cu gratii erau acoperite cu o plasă din sîrmă prăfuită ce nu lăsa să intre lumina amurgului care colora cerul în violet. Pe podea, pe pături ponosite, erau tolăniţi sau ghemuiţi cei mai mulţi dintre cei patruzeci de oameni închişi în celulă, în timp ce cîţiva se foiau umblînd de sus în jos.

Se părea că zăduful zilei căzuse şi el în cursă şi fusese închis laolaltă cu puşcăriaşii.

îl simţeai ca pe un fel de vată umedă şi lipicioasă care invizibilă intensifica mirosul greu al respiraţiilor şi al trupurilor. Faptul că ares- taţilor care aşteptau judecata nu li se îngăduia să rămînă cu hainele şi pantofii lor de acasă, nu părea să aibă efect. Trupurile goale sau pe jumătate goale îngăduiau mirosurilor de transpiraţie şi de pături nespălate, să circule în voie împreună cu alte miasme. Duhoarea şi zăduful păreau învăluitoare, solide, copleşitoare aşa cum ar fi sunetul pălăvrăgelilor într-o cazarmă.

Unii zbierau cîntece, fiecare pe legea

lui, alţii vorbeau în gura mare, ca să se poată auzi, alţii se certau şi făceau gălăgie de dragul de a face gălăgie, cu toţii contribuiau la harababura generală.

Ici şi colo cîte unii stăteau cinchiţi, jucînd cărţi cu cîte un pachet de cărţi jerpelite, făcute de mînă sau furate, sau dame, folosin- dunse de bucăţele de hîrtie şi de cărbune, pe o tablă zgîriată în podea. Alţii îşi jucau la zaruri îmbrăcămintea. Aceasta era celula principală de la parter. La etaj se mai afla una în care hărmălaia era de două ori pe atîta.

Zarva se potolea pentru un timp cînd paznicul de noapte se oprea făcîndu-şi rondul prin secţie şi striga prin gaura de control din uşa de fier.

Butcherboy Williams întrebă :

— Cum de-aţi nimerit voi la închisoare, nătîngilor ?

înghesuise un grup de noi veniţi într-un colţ şi-i biciuia cu privirea ochilor săi injec- taţi.

Şef de bandă şi totodată şeful celulei datorită brutalităţii sale, era josnic ca un şacal, însetat de singe ca un lup, mîrşav ca o hienă, iar grupul pe care îl îngrămădise în colţ se agita înfricoşat, evitîndu-i privirea bestială.

Doar omul numit Solly nu dădea semne de intimidare. îşi înălţă faţa zbîrcită şi rise. Sunetul îi ieşea din gîtlej cu stridenţa unui cîn- tec de cocoş.

— Beţie şi scandal ! strigă el strîmbîndu-se. Beţie şi scandal, şefule !

— Tu ? rînji Butcherboy. Ştiu eu cine-mi eşti, bă Solly. Beţie da, dar scandal ioc. Ce naiba ai putea tu face ca să se cheme într-adevăr scandal ?

— Eu socot că pot, cloncăni Solly.

începu să danseze ca o marionetă un joc grotesc, sub ochii matahalei sălbatice. Era o pocitanie de om gălbejit, murdar, jerpelit şi pipernicit, cu ochii ca nişte semne de adunare mîzgălite în cutele zbîrcite ale feţii, o gură ca o liniuţă pătată, flancată de două paranteze adînci. Ţeasta lui dură era acoperită cu puncte de păr ca piperul, iar fruntea îi era însemnată de miriade de linii. Trupul pirpiriu şi costeliv era acoperit cu o cămaşă jegoasă, cu cîteva numere prea largă pentru el, care îi ajungea pînă la încheieturile jupuite ale genunchilor.

I Ţopăia în sus şi în jos, rin jind la Butcherboy cu gura lui strîmbă şi bătînd din palmele osoase.

— Hei, Butcherboy, socot că pot. Ţi-o spun eu !

Butcherboy mormăi o înjurătură.

Era pe jumătate gol, dînd la iveală un piept ca de maimuţă, acoperit cu diferite tatuaje : două mîini unite, un cap de mort şi două oase încrucişate, drapelul britanic, un pumnal în- sîngerat şi diferite alte embleme în acord cu gustul său barbar.

Sub talie purta o pereche de pantaloni scurţi, kaki, deasupra unei pijamale lungi şi murdare care îi dădea un aspect comic, în ciuda forţei sale brutale. Se plecase acum asupra omuleţului, ţinîndu-şi mîinile masive în şold şi rînjea cu o veselie sinistră.

— Tu, măi ? spuse el cu voce dispreţuitoare. Tu nu eşti în stare să faci rău nici unei muşte !

— Ascultă aici, clămpăni Solly, trecînd la altă versiune a dansului început. Socot că pot, amice. Crede-mă ce-ţi spun !

Ceilalţi, bucuroşi de această diversiune, începură să se îndepărteze cu prudenţă, profi- tînd de faptul că atenţia lui Butcherboy se abătuse în altă parte.

— Hai să-ţi povestesc, continuă Solly. Eu socot că pot. O să vezi şi tu dacă n-am dreptate. Mă duc şi eu în ziua aceea la un local. La Wellington Arms, îl ştii şi tu. Deci iată- mă-s acolo. Tocmai luam una mică la bar, cînd intră grangurul ăla.

— Care grangur ? întrebă Butcherooy ameninţător.

— Aşteaptă, bre. Ascultă ! Asta-ţi spuneam. Şmecherul ăsta vine lingă bar şi numai ce-1 auzi că cere : „Dă ici un lichior de banane.“ Eu mă zgîiesc la el şi-i cer socoteala. „Lichior de banane ? Te crezi la Gran Hotel. Lichior de banane zici ? Asta-i băutură de negresă, musiu." Şmecherul se holbează la mine şi zice : „Ia vezi-ţi de treabă !“ „Ei comedie, zic eu, uşor îţi mai

sare mustarul." „Du-te dracului, zice şmecherul, nu vezi că eşti beat ?“ Mie mi se acrise să-1 văd cum îşi dă aere, pricepi ? Aşa că îl iau iute. „Va să zică omul nu mai are voie nici să se îmbete ? Nu mai poate să se pileascâ fără ca un nepoftit ca tine să nu-şi bage nasu ? Lichior de banane zici ? Iţi dau eu ţie lichior de banane !“ Şi numai ce-1 înş- fac de.....

Povestirea îi fu înăbuşită de o zarvă bruscă care se iscase în cealaltă parte a celulei, fă- cîndu-1 pe Butcherboy să-şi ridice capul neolitic şi să urle :

— Linişte ! Fleanca, secăturilor !

Cînd larma se potoli într-un murmur, se întoarse din nou spre omuleţ şi mormăi :

— Dă-i drumul mai departe.

— Bun, chicoti Solly. Cum îţi spuneam, îl apuc pe grangur şi-i cer socoteala. „Zi aşa, te crezi grangur mare şi-o faci pe grozavul ?“ Barmanul se dă şi el la mine : „Ei, las-o baltă !“ Eu mă întorc spre el : „Şi tu, ţine-ţi fleanca !“ Dar tipul pe care-1 apucasem, vă- Izînd că nu mă uit spre el, îmi cîrpeşte o labă. Şi atunci numai ce mă- ntorc eu şi zic : „Aaa ! | De ăsta-mi eşti vasăzică ! Las că-ţi arăt eu ţie. Stai să vezi !“ Şi mă reped la dînsul, uite aşa...

Şi pînă să se pună Butcherboy în gardă, omuleţul îl şi apucase de umeri, zvîcni în sus cu trupul lui miniatural şi ţeasta-i dură o porni ca o ghiulea de tun.

Butchenboy îşi feri capul în ultima clipă

şi împinse omuleţul, monmăind.

— Nu te supăra, frate-aniu, cîrîi Solly, ’ strfmbîndu-se de rîs. N-am vrut decît să-ţi arăt.

— N-o face pe prostul ! ripostă Butcherboy. Zii mai departe.

— Bun ! Asta-i cam deranjase surtucul, îţi dai seama ? Şi pe loc începem să ne tăvălim prin tot localul, printre mese, printre ceilalţi consumatori. Băutura se vărsă peste tot şi eu dau şi iar dau cu scăfîrlia în grangur. Ia priveşte !

îşi înclină capul şi indică mai multe cucuie şi vînătăi, cu un deget murdar care semăna leit cu o crenguţă uscată. Apoi continuă :

— Şmecherul îmi trage două cu genunchiul şi eu îl iau la răfuială : „Dai cu piciorul, hei ? Las că-ţi arăt eu ţie !“ îi mai servesc eu cî- teva cu capul, de-1 podideşte sîngele pe nas şi pe gură şi i se învineţeşte un ochi. Dar afurisitul de barman telefonase între timp la poliţie, fricosul, şi pe deasupra, împreună cu alţi şmecheri, m-au ţintuit pe loc şi-au pus capăt bătăii. Foarte bine, eu nu vreau să stîrnesc scandal, stau liniştit şi aştept jandarmii. Eu n-am făcut nimic rău. Doar ăsta cu lichiorul lui de banane. Lichior de banane, spune şi tu !

— Ce s-a întîmplat cînd ai intrat la apă ? Pentru asta nu-ţi dă decît două lire amendă sau zece zile, nu mai mult.

— Drace, n-am recunoscut nimic şi cu

asta, basta.

— Nimic ! Eşti nebun ? Puteai să fi şi început cele zece zile. Crezi că aşa scapi ?

Butcherboy rînji. Solly privi şiret, izbucni în rîs şi se apucă din nou să danseze ca nebunul.

— Am eu motivele mele, ce ştii tu !

Butcherboy îl privi bănuitor şi-1 înjură din nou. Apoi întoarse spatele lui larg cît o uşă spre omuleţ şi privi în jur prin celulă. Lovind cu piciorul, începu să-şi facă loc printre trupurile culcate pe duşumea, zbierîn'd :

— Unde-s derbedeii ăia care tocmai au sosit. Vreau să-i judec. .lor de derbedei !

Ajunse la culcuşul lui. Prin confiscarea păturilor de la cîţiva dintre tovarăşii de celulă, îşi construise o saltea care înlătura în mod considerabil incomoditatea duşumelei de ciment. Din alte pături îşi aranjase o pernă. Se sui călare peste saltea, privi ameninţător în jurul încăperii în timp ce suita lui slugarnică care includea pe Brakes Peterson, Pinks, Moos şi Squinteye Samuels, îl înconjura arătîndu-şi devotamentul prin zîmbete admirative care însă, analizate mai de aproape, ar fi dat la iveală anumite semne de ură şi batjocură.

Marele om îşi încordă muşchii şi-şi umflă I pieptul tatuat, făcînd imaginile să se mişte I ca nişte desene animate. Se lovi peste pectorali şi bicepşi cu mîinile lui ea nişte gheare de escalator. Ochii mici,

lucitori, săltau jur- împrejur ca nişte scântei.

— Stai să văd, bodogăni el. Sînt cîţiva nepoftiţi aici, pe care nu-i cunosc.

Ochii continuară să se plimbe de la un obraz la altul şi se fixară asupra unui individ cu bărbia ciupită de vărsat şi faţa răutăcioasă ca de vultur care, posac, stătea lungit alături.

— Hei, tu ! Fă-te-ncoa, bă ! Hai, saltă !

Omul nu se mişcă.

— Saltă când îţi spun, ticălosule ! şuieră Butcherboy.

Omul îl privi în ochii care semănau cu nişte butoane de gheaţă, adună salivă în gură şi scuipă.

— Aduceţi-1 la mine, mîrîi Butcherboy şi într-o clipă, noul sosit fu apucat de gît şi de fundul pantalonilor şi îmbrîncit spre şeful celulei careul aştepta.

Un pumn ca o lovitură de baston îi făcu faţa să explodeze, împroşcînd sînge de jur împrejur.

Omul se curbă sub strînsoarea celor care-1 ţineau, iar Butcherboy îl apucă de curea şi, după ce ceilalţi îi dădură drumul, îl ridică deasupra capului şi apoi îl aruncă nepăsător în lungul celulei. Puşcăriaşii se împrăştiară şi trupul omului se lovi de perete şi lunecă pe podea, unde rămase zăcînd şi scoţînd gemete de animal rănit.

Butcherboy rîse răguşit, iar acoliţii săi chicotiră. Ochii lui mici căzură asupra unui tînăr, aparent slăbuţ, dar dur ca oţelul, cu

faţa .de copil bătrîn a băieţilor de mahala.
— Cine-i uşurelul ăsta ? întrebă el cu o voce răguşită, care dovedea nişte corzi vocale vătămate.
— I se spune Puştiul din Casbah, îl informă Brakes Peterson.
Acesta nu avea decît o parte a feţii întreagă. Cealaltă era o reţea hidoasă de creţuri şi cute cauzate de o arsură prost tratată pe care i-o făcuse amanta lui. Sătula să-i mai suporte brutalităţile, se răzbunase într-o noapte, pe cînd el dormea, punîndu-i un fier încins pe obraz.
— Au de gînd să-1 spînzure, continuă Brakes vesel, l-au arestat pentru omor.
— Un uşurel, cu carcasă de oţel, am văzut eu, rise Butcherboy scrîşnit. Vino aici, uşure- lule !
Băiatul păşi înainte şi ochii îi erau mohorîţi şi duri în lumina apoasă a becului din tavan. îşi muşcă unghia degetului mare, o privi şi apoi ridică ochii spre Buteherboy.
Gura uriaşului începu să se mişte, dînd la iveală dinţi stricaţi.
— Cum te cheamă, Uşurelule ?
— March. March Albert.
— Şi ce-ai făcut ?
— Am ucis.
Băiatul vorbea de parcă omuciderea ar fi fost o activitate normală, ca de pildă a merge la closet sau a te scănpina unde. te mănîn^A.
— Spui vorbe mari, Uşurelule !
— Nu-mi prea place să spun nimic,

replică băiatul.

Îşi muşcă altă unghie şi o examină, ignorînd privirea lui Buitchenboy.

— Drace, Uşurelul e şi deştept pe deasupra. Ştergîndu-şi degetele de partea laterală a blugilor, băiatul mormăi :

— Unor ţipi le place să vorbească. Mie nu.

— Uite ce e, băiete, cînd vorbeşti cu mine, vorbeşti cu unul sus pus, ai înţeles ?

O mînă zvîcni înainte şi îmbrînci pe băiat. Puştiul din Casbah căzu jos, dar numai pentru o clipă, sări apoi în picioare, ca o minge, ară- tîndu-şi colţii. în secunda următoare se lansase ca un proiectil de-a lungul celulei, cu capul înainte, ţintind drept în stomacul lui Butcherboy. Dacă ţeasta dură, propulsată de cele şaizeci şi cinci de kilograme ar fi nimerit ţinta, Butcherboy, luat prin surprindere, ar fi fost lovit, cocoşat, doborît, lichidat poate. Dar uriaşul era pregătit şi la momentul Dotri- vit luă poziţia potrivită.

Mormăind, zvîcni genunchiul în sus şi lovi drept în gura tînărului în atac.

Cînd Puştiul din Casbah îşi reveni, toţi oamenii se culcaseră, înfăşuraţi în pleduri sau întinşi şi dezveliţi de căldură. Băiatul se ridică anevoie, scuipă un dinte şi-şi pipăi buza crăpată. Nu trebuia să se decidă dacă să se răzbune sau nu pentru atacul lui Butcherboy. Răzbunarea îi luneca în minte cu uşurinţa unei roţi dinţate, bine unse, în verigile unui lanţ

gresat.

Se duse la găleata cu apă şi se spălă de singe, bău un gît, cercetă cu privirea locul în care forma greoaie a lui Butcherboy se clătina de efortul sforăitului său de brontozaur şi apoi se întoarse să examineze restul celulei.

Umblînd tăcut, trecu peste trupuri adormite, privind cu atenţie în jos. In cele din urmă, descoperi o cutie de sardele care era folosită de cineva drept scrumieră. Se lăsă jos şi începu să desfacă cheia lungă de conserve care rămăsese înfăşurată în tablă.

După ce reuşi să elibereze cheia, băiatul căută un ioc liber lîngă perete şi se aşeză jos. începu să frece capătul prelung al cheii de porţiunea de podea cimentată care se afla între picioarele sale. Lucra fără zgomot, pilind metalul ca să-i ascută vîrful, se oprea doar cînd se mişca sau tresărea cineva în somn şi apoi continua răbdător, în scopul de a transforma cheia într-un piron ascuţit.

5

CÎND SE DESCHISESE uşa, trei dintre oamenii din celulă fuseseră întrerupţi în mijlocul unei partide de remi, jucată cu un pachet de cărţi unsuroase pe care îl ascunseseră în grabă sub pătură.

Era un trio greu de descris. Purtau toţi

pantaloni scurţi, soioşi, maiouri şi cămăşi nespălate şi stăteau jos, sub becul anemic din ta- van. De îndată ce uşa fusese din nou încuiată, scoaseră cărţile de sub păturile boţite şi odată ce-1 salutaseră pe George Adams cu o clătinare de cap indiferentă, îşi reluară jocul, stu- diindu-şi concentraţi cărţile pe care le avea fiecare în mină.

Celula era strimtă şi era cald. Intr-un colţ de lîngă uşă se afla un hîrdău şi în celălalt o căldare cu apă. Fereastra zăbrelită care era plasată foarte sus, în peretele din fund, era acoperită cu funingine, iar de pervazul ei atîrna o sîrmă îndoită de care erau agăţate patru ceşti.

George Adams se uită împrejur în căutarea unui loc unde să-şi fixeze culcuşul, cînd cel de-al patrulea om îi vorbi. Acelaşi om îl întrebase şi despre haine.

— Simte-te ca la tine acasă, amice.

Avea o voce degajată, în care vibra un fel de humor satiric. întinse un picior atingîn- du-1 pe unul dintre cei trei, în spate, şi spuse.

— Dă-te mai încolo ! Fă puţin loc pentru omul ăsta.

Fără să-şi ia ochii de pe cărţi, cei trei se suciră pe păturile întinse, lăsînd loc unde să se poată culca George Adams. Acesta spuse :

— Mulţumesc, oameni buni.

Dar nu-1 luară în seamă, aşa că zîmbi

spre cel de-al patrulea.

George Adams îşi aranjă pantofii lîngă perete, îi acoperi cu haina împăturită şi apoi se aşeză jos şi îşi întinse picioarele. Se simţea năclăit de căldură care părea să se îngrămădească aici în straturi. Undeva, în altă celulă, cineva începuse să cînte Gallway Bay şi dinspre alt sector al închisorii răsunau paşi pe o scară de fier.

— Şi zi aşa, amice, spuse cel de al patrulea om. Iată-ne cu inimile sfărîmate că am ajuns şi aici !

George Adams îi zîimibi şi omul îi întoarse surîsul. întrebă :

— Nu ţi-au dat pături ?

— Am ajuns tîrziu, îi explică George Adams. Cred că gardianul n-a mai vrut să deschidă magazia.

— Nemernicii ăştia nu-şi mişcă fundul de- cît dacă n-au încotro. Ascultă ce-ţi spun. Cînd deschid să ne aducă de mîncare mîine dimineaţă, cere pazniculuí de serviciu pături şi o cană. Dacă nu le ceri, se fac că plouă, înţelegi ?

— Aşa am să fac, îl asigură George Adams.

— Era mulţumit să întîlnească pe cineva dispus să fie prietenos. In jumătatea aceasta de lume împrejmuită de piatră şi fier era o atmosferă de „fiecare să se descurce singur" care lui George Adaims nu-i făcea nici o plăcere. Copilărise în mahala şi ştia că aici găseai trădători şi vicleni, denunţători şi lingăi, violenţi şi

tiranici, linguşitori şi sălbatici, oropsiţi şi neajutoraţi, că cei puternici jefuiau pe cei slabi, iar cei tari şi brutali formau împreună un fel de alianţă nebuloasă, cu scopul să-i terorizeze pe cei amărîţi.

George Adams medita la acest lucru cînd cel de-al patrulea îi întrerupse gîndul.

— Eşti pentru prima dată aici ?

— Da. Am mai fost închis la sectorul de poliţie, dar e prima dată cînd sînt adus la • penitenciar.

George Adams privi sipre om. Era subţire şi mlădios, tolănit în unghi, în colţul său, ca o riglă pliantă abandonată. Avea o faţă slabă, netedă şi frumoasă,' bronzată şi o proteză albă care licărea cînd zîmbea. Ca şi ceilalţi, izbutise să rămînă în hainele sale. Cămaşa îi era de un verde aprins, pantalonii cu ţinte, buni şi curaţi ca şi cum chiar şi aici se străduia să-şi păstreze aerul de tip fercheş. Era un fel de gentleman gangster, un membru al aristocraţiei interlope, nu un pierde-vară de pe la colţul străzilor, ci un vizitator obişnuit al sălilor de biliard aflate în lungul străzilor Hanover şi Caledon unde se urzeau lovituri pe un fundal de fum şi pocnete de tac.

Stătea trîntit în colţul său, cît se poate de departe de mirosul de amoniac al hîrdăului, lung şi subţire şi neted, sclipitor şi periculos ca o lamă de cuţit.

Puse întrebarea inevitabilă cu afabilitate.

— Pentru ce eşti închis ?

Lui George Adams îi era cald, transpiraţia îi păta fruntea şi se descheie la cămaşă ca să şi-o scoată, în timp ce-i dădu răspunsul.

— Motive politice. Am complotat împotriva guvernului.

Cei trei se opriră din joc ca sâ-1 Drivească curioşi şi cel de-al patrulea izbucni în rîs. Spuse, clătinînd încet din cap :

— A da, rezistenţa. Am citit despre asta.

Se ridică în capul oaselor şi continuă cu ochii scăpărători de entuziasm :

— Sabotori, ai?! Ce-ţi spun eu? Au fost nişte ţipi dincolo, de partea cealaltă, care au aruncat în aer o cale ferată. Drace, omule, asta-i o afacere mare.

George Adams răspunse atent, lepădîndu-şi pantalonii, astfel că acum rămăsese în maiou şl chiloţi.

— Organizăm doar anumite lucruri.

îşi şterse transpiraţia de pe faţă cu un deget. Cei trei îşi reluaseră jocul de cărţi. Scotoci prin haină pînă cînd găsi un pachet mototolit care conţinea patru ţigări uşor îndoite, îndreptă pachetul şi-1 oferi individului celui zvelt, dar acesta clătină din cap spunînd :

— Fumează tu. Am şi eu cîteva.

Adăugă făcînd cu ochiul.

— Gagica mea îmi poartă de grijă.

Apoi, cînd George Adams luă o ţigară şi o oferi unuia dintre jucătorii de cărţi, îl

întrebă încruntat :

— De ce dracu le dai tutun ? Indivizii ăştia pot să-şi facă rost şi singuri. Ascultă-mă pe mine.

— Ei lasă, spuse George Adams. Doar sîn- tem aici toţi împreună.

Jucătorul de cărţi luă ţigara şi zîmbi spre George Adams care îi spuse :

— Mă tem că va trebui s-o împărţiţi între voi.

— E în regulă, frate-miu, răspunse alt jucător, salutînd cu degetul la frunte.

Tipul cel slab scoase o brichetă, o aprinse şi o ţinu ca George Adams să-şi aprindă ţigara. Din punctul lui de vedere, Adams era egalul său, specialist de frunte în domeniul infracţiunii. Dar îi veni mai greu să fie galant cînd, fără tragere de inimă, oferi bricheta jucătorilor de cărţi. După ce dosi bricheta, spuse :

— A, da. Eu mă numesc Yusef Ebrahim. Gagiii îmi spun Yusef Turcul.

George Adams se prezentă zîmbind spre ceilalţi, prin fumul care începuse să se înteţească şi întrebă :

— Şi pe tine de ce te-au luat ?

Yusef Turcul rîse încetişor şi apoi se burzului brusc, ridicîndu-se drept şi privind spre George Adams.

— Drace ! M-au închis uite aşa, fără să am nici o vină.

îşi clătină capul îngust şi lucios.

— Au zis că am ajutat la o spargere într-o fabrică. Doamne, ce mai legi ! Te bagă la

ră-- coare pentru te miri ce, nu eşti de acord ?

— Recunosc că se mai întîmplă, spuse George Adams.

Fumul plutea în jurul lor, dar nimeni nu-i dădea atenţie şi căldură nu se potolea deloc. Fumul făcea aerul gros ca o flanelă.

Omul cel subţiratec spintecă aerul cu degetul, în direcţia lui, în timp ce vorbea :

— Ascultă, amice. Dumneata eşti om cu carte. Nu zic bine ? Socot că ştii cite ceva despre legi. Doar ai studiat guvernul !

— Ei de, nu ştiu chiar atît de multe, surise George Adams.

— Foarte bine, spuse Yusef Turcul. Ascultă la cele ce-ţi povestesc eu. Stăteam în faţa fabricii ălea din Salt River. Mă plimbam şi eu aşa, în sus şi în jos, fără treabă. Andeam gazul pe acolo. Nu era nimeni în preajmă. Doar o maşină fusese parcată în apropiere. Cum îţi spuneam, nu făceam nimic anume. îmi des- morţeam puţin picioarele. Nu urmăream mei un fel de învîrteală. Cînd uite că doi ţipi ies în goana mare pe poarta fabricii cărînd împreună un fel de sacoşă.

Făcu o pauză şi se scărpină sub cămaşă. Trase mîna afară şi după ce se uită să vadă ce a prins, strivi de perete. Unul dintre jucătorii de cărţi se duse la hîrdău.

— Şi cum îţi spuneam, continuă Jusef Turcul, tipii ăia ies în goană din fabrică, cărînd sacul. Chiar atunci poliţia motorizată trece colţul sitrăzii, cu maşina

pe două roţi, de iute ce gonea. Şi ce să vezi ? Cei doi ţipi aruncă sacul şi fug de le scapără picioarele în sus pe drum.

Dinafară se auzi o uşă tnîntindu-se şi tîrşîit de cizme pe pavajul de ciment din curte. Uscătivul îi făcu semn să stingă ţigara şi jucătorii îşi ascunseră din nou cărţile, lungindu-se ca şi cum ar fi fost gata de culcare.

Paşii paznicului de noapte şi zgomotul tusei sale răsunau în curte, pe cînd treceau de la *u* uşă la alta. Apoi capacul de pe gaura de control care da în celula lor fu ridicat şi George Adams văzu ochiul paznicului iscodind înăuntru. Ochiul dispăru şi gaura fu din nou acoperită. Ascultară paşii pornind, oprindu^se, pornind iar, făcînd ocolul curţii şi apoi urcînd, pe scările de fier, spre galeria de la etaj.

Unul dintre jucătorii de cărţi spuse :

— E timpul să ne lăsăm. Eu nu mai joc.

— Ai dreptate, încuviinţă altul. Hai să stingem lumina.

Yusef Turcul remarcă scârbit:

— Tot timpul se zgîieşte ca să ne spioneze. Continuă apoi povestea :

— După cum îţi spuneam, cei doi ţipi au întins-o pe stradă în sus şi eu stăteam acolo şi nu aveam habar de nimic. Şi ce crezi că fac oamenii legii ?

Degetul subţire împunse aerul spre George Adams.

— Opresc maşina şi mă înhaţă pe mine.

Ce zici de asta ? Ce-am făcut ? Mă învîrteam doar pe acolo.

George Adams ridică din umeri şi spuse :

— Trebuie să povesteşti totul avocatului.

— Pe dracu avocat, ripostă Yusef Turcul acru. Umblă numai după lovele. Pot să dau şi eu singur cu gura. Allah mi-e martor, asta-i totul, stăteam în faţa fabricii, nu făceam nimic şi acum iată-mă-s aici acuzat de spargere şi furt.

îşi clătină capul, se ridică şi se duse la găleata cu apă, luind o cană cu el.

— Crezi că asta-i drept ? Spune, crezi că-i drept ?

— Poliţiştii ăia au apărut foarte repede, îşi dădu cu părerea George Adams.

Yusef Turcul goli cana şi se întoarse în colţul său. Apoi zîmbind spre George Adams, se întinse din nou pe cearşaf,

— Din păcate n-am legat paznicul destul de bine cînd am intrat în fabrică. Aşa că s-a dezlegat şi a telefonat după patrulă. Ei, da, sună pentru ultima oară. Acu trebuie să stingem.

6

BARA DE PROTECŢIE din spatele maşinii vechi şi hodorogite era pe jumătate desprinsă şi trăncănea în mers cu sunet de metal care se loveşte de alt metal. George Adams, stînd alături de

Jefferson Mpolo care conducea, îşi ■amintea vag de zgomotul maşinilor din fabrica în care lucrase cîndva. Jefferson conducea egal, cu grijă faţă de maşină, privind concentrat prin parbrizul pătat. Sub şolduri, într-un punct în care tapiseria se uzase, George Adams simţea duritatea arcului. Străbăteau străzi tăcute, lăsînd în urmă case luminate, cu porticuri înalte şi grădini îngrădite, felinare ce formau băltoace de lumină gălbuie pe trotuare.

— Sîntern pe aproape, George ? întrebă Jefferson.

— Ţine-o tot înainte deocamdată. O să trebuiască s-o luăm la dreapta. îţi spun eu unde.

Jefferson merse înainte. Rîgîi şi spuse :

— Am avut peşte la cină. Mi-e al naibii de sete.

— Crezi că au pregătit materialul ? Ar fi de dorit să nu fim siliţi să aşteptăm.

.— Ar fi bine să-l fi pregătit. Vreau să mă duc devreme acasă. Lena e bolnavă.

— Ai chemat un doctor ?

— Ba. Are doar gripă. Se face ea bine.

Continuară cursa de-a lungul unui drum care trecea pe lingă nişte case destul de noi, îngrijite şi spaţioase. Unele aveau palmieri în grădină, plante agăţătoare, vitralii la uşa de intrare. George Adams contemplă cartierul gîndindu-se că aici locuiau cei mai înstăriţi membri ai comunităţii sale : profesionişti,

funcţionari, artizani, mici comercianţi şi cîţiva care se aflau la un fel de hotar, tîrîndu-şi existenţa în regretul că nu s-au născut cu o nuanţă mai deschişi la culoare, ca să poată luneca de partea cealaltă şi să fie albi.

Spuse zîmbind :

— Copoi nu prea dau tîrcoale pe aici !

— Ce vrei, aici nu locuiesc decît persoane distinse.

— Guvernul o să declare cartierul ăsta alb, ai să vezi, spuse Adams. Şi atunci cei săraci or să fie siliţi să plece.

Privi înainte, prin parbrizul pătat în galben şi continuă :

— A doua stradă pe dreapta, Jeff. La casa aia cu verandă înaltă.

Cotiră, zdrăngănind, după colţul unei alte străzi. George Adams spuse :

— Ni se atrage mereu atenţia să fim prudenţi. Maşina asta-i în stare să trezească şi morţi.

— Ehei, amice, rise Jefferson. Asiba-i Rolls Royce-ul proprietăţii. Sînt capitalist dat dracului.

— Mai ştii, rise Adams. Mai bine te-ai opri aici. Mergem pe jos.

Bătrîna maşină scrîşni oprindu-se, motorul tuşi obosit şi apoi se linişti. Adams deschise portiera de pe partea sa cu mare grijă deoarece balamalele erau stricate şi se feri să calce pe treapta de modă veche, ştiind-o la fel de înşelătoare ca o capcană. Trînti uşa ca s-o facă să rămînă închisă şi

apoi se opri la marginea trotuarului aşteptîndu^l pe Jefferson.

Noaptea era caldă, dar aici, în cartierul acesta dinspre munţi, bătea o briză uşoară. Privind în vale putea să vadă luminile oraşului şi docurile unde catargele navelor păreau nişte antene profilate pe mare. Deasupra oraşului străluceau luminile de neon, învăluite în ceaţă, dînd impresia că acoperişurile sînt în flăcări.

— Aşa, băiete, hai să mergem, spuse Jefferson.

— E în jos pe strada asta, indică Adams şi o porniră în lungul drumului.

Trecură pe lîngă un grup de case care aveau în faţă ziduri joase. De după perdelele luminate se auzeau voci şi rîsete şi ei traversară o intersecţie, umblînd pe sub romburile de lumină ale felinarelor de pe stradă. Jefferson fluiera pe şoptite „Tuxedo Junction" şi George Adams îşi aprinse o ţigară şi aruncă chibritul în întuneric.

Ajunseră în dreptul unui şir de magazine cu luminile stinse : o băcănie, o frizerie, o farmacie şi apoi George Adams atinse braţul lui Jefferson şi-i spuse oprindu-se în dreptul unei măcelării.

— Am ajuns.

Faţada măcelăriei era în întuneric, vitrina era goală, dar în geam mai era încă afişată lista preţurilor pictate în alb. George Adams privi în sus şi în jos pe

stradă, să se asigure că nu sînit urmăriţi şi apoi începu să bată în uşa cu placă de sticlă a prăvăliei.

Jefferson întrebă în şoaptă :

— Magazinul ăsta aparţine unuia dintre oamenii noştri ?

— Unui simpatizant. Mai face şi el cite o donaţie din cînd în cînd.

Pe undeva claxona o maşină. Jefferson rî- gîi din nou lăsînd un uşor iz de peşte în aerul de pe colină, în timp ce George Adams mai ciocăni odată în placa de sticlă.

De data asta se auzi cum cineva descuie uşa pe care apoi o crăpă puţin.

— Sînt eu, George, spuse Adams. L-am adus pe Jeff cu mine.

— E în regulă. George, băiete.

Uşa fu dată în lături şi cei doi intrară în prăvălia întunecată. In aerul din interiorul măcelăriei plutea un miros de carne tăiată, de rumeguş şi dezinfectant. Dintr-o încăpere din spate se auzea zgomotul unei maşini.

George Adams o luă înainte, traversînd magazinul. Cea mai mare parte a peretelui din fund era ocupată de bolta unui frigider şi prin întuneric se mai zărea o tejghea pe care se profila un cîntar şi un registru.

Omul care îi conducea spuse :

— Cum o duci Jeff ? Nu te-am văzut de mult.

— Ocupat mereu, veni răspunsul. Voi n-aţi terminat foile ?

George Adams deschise uşa din spatele

magazinului şi intră într-o cămăruţă luminată, cu ferestrele acoperite cu vopsea, iar pe jos cu rumeguş. Pe un perete, deasupra unei maşini de făcut cîrnaţi, erau atârnate o serie de cuţite de măcelar şi de satire. O chiuvetă şi tot felul de unelte indispensabile meseriei erau împrăştiate prin încăpere. Maşina de multiplicat fusese pusă lingă o masă pe care erau îngrămădite teancuri de manifeste. Maşina funcţiona şi o fată cu părul roşcat şi cu o pată de cerneală pe bărbie o supraveghea.

— Salut, George, salut, Jeff ! spuse ea privind în sus spre dînşii. Nu v-am văzut de o veşnicie.

Le surise. Jefferson o mustră :

— N-ai venit la întrunirea de săptămîna trecută.

— N-am putut. Crede-mă că n-am putut.

Adună mai multe foi imprimate şi le aşează în teancuri.

— Nu eşti supărat pe mine, nu-i aşa ?

— Te iert de data asta.

Jefferson surise. Se duse la chiuvetă şi bău direct de la robinet. Ştergîndu-se pe gură întrebă :

— Materialul nostru e gaiţa ? ,

— Trebuie doar să-l legăm laolaltă, spuse omul care le deschisese uşa.

Era tînăr şi gras, cu un stomac de provenienţă recentă care i se revărsa peste curea. Avea nas coroiat şi obrazul ciupit

de vărsat. George Adams îl privi şi-i spuse bătîndu-1 în glumă peste burtă :

— Cassim, băiete, rău te-ai mai îngrăşat !

•— Nu-i aşa ? rîse fata. I-am spus să se pună pe dietă.

— Nu renunţ la patru mese pe zi de dragul nimănui, răspunse vesel Cassim. Hai să legăm materialul, ca voi doi s-o puteţi întinde.

Cei trei se adunară în jurul mesei şi începură să împacheteze hîrtiile. Adams ridică un manifest şi—1 privi.

— N-a ieşit prea rău, aprecie el.

— Trebuie să ai în vedere faptul că afurisita asta de maşină se strică la fiecare cinci cuvinte, zise fata.

Cassim rîse, făcînd un pachet dintr-un teanc de broşuri.

— Am văzut că peretele ăla mare din New Market Street era pictat peste tot cu lozinci.

Jefferson se prefăcu mirat.

— Da ! Mă întreb cine o fi făcut-o şi pe asta ? Să murdărească astfel pereţii oamenilor !

Făcură mai multe pachete şi apoi George Adams spuse :

— Cred că-i destul. Şase mii. Mai trebuie să le şi distribuim.

Fata se plînse :

— Voi sînteţi norocoşi. Eu săraca trebuie să stau aplecată peste afurisita asta de maşină, Dumnezeu ştie cit.

Cassim rise din nou, spunînd :

— Ce vrei ? Tu eşti specialista ! Cine te-a pus să te faci funcţionară de birou ?

Scoase limba la el şi îşi şterse mîinile pline de cerneală de o foaie.

— Cară-te şi lasă-mă în pace, Cas !

Adams îi zise lui Jefferson :

— Tu du-te şi adu maşina, Jef. Te aşteptăm în uşă.

Luară cîte un pachet cu manifeste şi îl însoţiră pe Jefferson în partea din faţă a prăvăliei. Fata ieşi în pragul cămăruţei şi le spuse :

— Noroc bun, băieţi !

Cassim lăsă jos broşurile şi descuie uşa ca să iasă Jefferson. Adams spuse :

— Frumos din partea tipului să ne lase să-i folosim prăvălia.

— N-a fost aşa de simplu, rise Cassim. Era mort de frică, dar l-am convins eu.

Fata închisese uşa din spate şi ei aşteptau în întuneric. Adams putea auzi respiraţia greoaie a tînărului gras şi, foarte curînd, zdrăn- gănitul maşinii coborînd strada şi fluierul ascuţit al frinelor, cînd se opri în faţa uşii.

Puţin mai tîrziu se aflau din nou amîndoi în vechea maşină care zdrăngănea şi-1 hurduca, coborînd dealul şi îndepărtîndu-se de partea aceea a oraşului. Briza dinspre munţi se înteţise, şuierînd acum în încheieturile şubrede ale maşinii.

—- Vine vîntul, constată George Adams, stînd în colţ alături de Jefferson Mpolo. S-

ar putea să bată mîine ea nebunul.

— Mda, băiete. Dar ia spune-mi, oamenii tăi au organizat totul aşa cum trebuie pentru noaptea asta ?

— Aşa cred. Trebuie să-ţi încerci norocul cu ce ţi se oferă, răspunse Adams. Se prezintă mulţi voluntari şi n-ai ce face, trebuie să-i accepţi. A intrat spaima într-o mulţime de oameni.

— Trag nădejdea că n-o să meargă nimic rău.

— De ce să meargă rău ? Eşti neliniştit pentru partea organizată de tine ?

— Nu, dar nuns puţini cei pe care nu-i cunoaştem bine. Cum spui şi tu, trebuie să ne încercăm norocul cu ei.

Ajunseră în mahalaua oraşului, trecînd pe lîngă un şir de prăvălii : magazine de mobilă, băcănii, delicatese, un cinematograf gol în care vîntul flutura afişele. Trecură pe lîngă ziduri jupuite şi sparte, pe care cărămizile dezvelite arătau ca nişte bube fără crustă. Adams aprinse o ţigară, meditînd la pachetele cu manifeste legate de pe scaunul din spate al maşinii. Era puţin neliniştit în privinţa lor şi ar fi vrut să ştie că a terminat şi cu distribuirea, că a scăpat de pachete şi că se poate întoarce acasă. Nu era frică, îşi spunea lui însuşi, ci doar un sentiment pe care nu-1 puteai evita cînd trebuia să străbat nişte distanţe cu asemenea lucruri. Spuse lui Jefferson :

— întoarce aici.

Celălalt rîgîi din nou şi, luînd piciorul de pe accelerator, întoarse volanul şi intră pe o stradă lungă şi întunecată, unde nişte bucăţele de hîrtie suflate de vînt dansau pe asfaltul decorat în negru şi cenuşiu ca nişte duhuri vrăjite.

Jefferson, la îndrumările lui Adams, trase lîngă trotuar şi un om ieşi dintr-o alee. Păşi sub lumina galbenă a felinarului şi se apropie de Adams, atingîndu-şi pălăria uzată şi zîm- bind. Avea o mustaţă căruntă, stufoasă ca de lînă încîlcită.

— Bună, George, spuse el. Cum menge ? Te aşteptam.

George Adams se aplecă peste spătarul scaunului şi ridică două pachete pe care le trecu, prin fereastră, omului.

— Bună, domnule Peters. îmi pare rău că te-am ţinut treaz pînă la o oră aşa de tîrzie.

— Nu face nimic, George, nu face nimic ! Tu cum te simţi ?

— Bine. Ştii ce ai de făcut, nu ?

— Sigur ! Las' pe noi. Cei trei băieţi ai mei sînt gata de plecare şi am mai găsit încă doi.

— Perfect. Acum trebuie s^o luăm din loc.

— E în regulă. Noapte bună.

Continuară cursa pe şoseaua principală şi apoi ieşiră din oraş, îndreptîndu-se spre suburbii. Trecuse mult de miezul nopţii pînă să distribuie cea mai mare parte din

pachete şi acum, pe un drum mărginit de arbori, străbătând o zonă neconstruită, George Adams spuse :

— încă două pachete şi putem merge acasă.

— Unul dintre oamenii de legătură ar trebui să ne aştepte aproape de capătul acestui drum, spuse Jefferson. Sper c-o să-şi facă apariţia şi individul acesta.

— Te temi că şi-ar putea schimba părerea ?

— E şi el destul de nou, explică Jefferson. A mai făcut vreo două lucruri şi pare dispus să continue.

— Trag nădejdea că nici unul dintre tipii de pînă acum n-a aruncat materialul în prima gură de canal care i-a ieşit în cale. Măcar atâta, spuse Adams.

Jefferson încetini mersul, privind scurtă- tor înainte. Deasupra lor cerul era albastru întunecat, o veche cuvertură de aba pe care erau împrăştiate diamante false. Aici, la cîmp deschis, vîntul era ţeapăn, făcînd vîrfurile copacilor să se legene ca un cor. Dincolo de cîmp, linia mai întunecată formată de casele unui cartier, părea o barieră neregulată de fum, dealungul orizontului.

— Aici, pe undeva, spuse Jefferson, punînd frîna.

în spatele unor copaci, un drum de ţară făcut de o societate de construcţie, dădea în şoseaua principală.

— Eşti de părere să aşteptăm ? întrebă

Adams.

Dar chiar în clipa aceea două faruri se aprinseră brusc şi lumina care izbucni din întunericul drumului de ţară se încrucişă cu cea a propriei lor maşini, iar ei văzură conturul unui mare automobil.

Jefferson se întreba „Şi acum ce urmează?" tocmai cînd celălalt vehicol ţîşni din beznă şi se opri de-a curmezişul, foarte aproape, drept în faţa lor, iar alte cîteva lumini porniră să se plimbe peste bătrîna lor maşină.

Mai mulţi oameni îi înconjurară şi auziră pe unul rîzînd. Rămaseră liniştiţi, în timp ce feţele celorlalţi oameni care purtau haine obişnuite, priveau spre ei, ca apoi să le deschidă portierele cu violenţă. Cineva spuse pri- vindu-i :

— Ce mai faci Adams ? Şi tu Jefferson ?

Vocea vibra, plină de veselie arogantă.

— Ia zi, ce faci Jefferson ? Tîrziu v-aţi mai apucat să vă plimbaţi cu maşina, măi băieţi ! Nu cumva aţi pomit-o după fete ?

Alt om rîse şi un al treilea interveni :

— Ei lasă ! Hai să vedem ce au mai pus la cale.

— Jos, tovarăşi, le porunci primul om chicotind.

Adams şi Jefferson coborîră în lumina vie a farurilor şi a lanternelor. George Adams ţinea mîinile în buzunarul hainei. Recunoscu cîţiva dintre detectivii de la securitate. Jefferson rămase alături de el, cu faţa lui latră lipsită complet de expresie,

în lumina necruţătoare. Doi oameni cercetară interiorul maşinii...

Cel care vorbise primul spuse zîmbind :

— Te simţi bine, George ?

George Adams îi aruncă o privire, dar nu spuse nimic. Se simţea furios şi frustrat şi strîngea tare din pumni.

Alt om din apropiere spuse bătîndu-şi joc:

— Georgeovski. De ce nu te cheamă pe tine Georgeovski. Voi, derbedeilor ar trebui să fiţi în Rusia, nu aici.

Cei doi care controlaseră maşina ooborîră din nou pe şosea, unul dintre ei purtând în braţe pachetul cu manifeste. Spuse :

— Am găsit astea. Nu-i nimic altceva.

Se adresă unui om înalt, solid, zdravăn, cu faţa roşie şi nasul ca de bufniţă care era mai mare peste ei.

— O să le cercetăm la poliţie, spuse acesta.

Se întoarse spre cei doi care stăteau lingă Jefferson şi Adams.

— Voi, băieţi, urcaţi-vă lîngă ei. Noi o să vă urmăm.

Cel care glumise tot timpul le făcu semn să se urce în maşină, indicîndu-i lui George Adams bancheta din spate.

Se urcară şi ei şi cel care vorbise despre Rusia se aşeză în faţă, cu Jefferson. Toţi ceilalţi se împrăştiară, îndreptându-se spre maşinile lor, iar cea de pe drumul de ţară prinse viaţă şi se lansă în faţa lui Jefferson,

ca să le arate calea.

— Aşa, Jeff, ţine-te după ei, îi spuse detectivul de alături.

Cele trei maşini o porniră înainte pe şoseaua lungă, mărginită de arbori. Jefferson privea ţintă, încruntîndu-se puţin. George Adams se retrăsese într-un colţ, cit mai departe de detectivul care îl însoţea. Tot mai era furios şi inima îi bătea să se spargă.

Detectivul care stătea în faţă spuse :

— Ar trebui să-ţi faci rost de altă maşină, Jeff. Asta-i gata să se desfacă în bucăţi.

— De ce nu trimiţi în Rusia după o maşină ? întrebă cel din spate.

începură amîndoi să rîdă, iar maşinile lunecau pe şosea în direcţia în care strălucirea luminii electrice forma un abur purpuriu de-a lungul autostrăzii suburbane.

7

LA CINCI TREIZECI dimineaţa un paznic ieşi din clădirea administraţiei, vizavi de secţia celor care aşteptau judecata şi se porni să ciocănească în triunghiul de fier care atîrna de un fel de schelă.

începuse să se crape de ziuă şi o lumină cenuşie spăla cerul, diluîndu-i treptat nuanţa bleumarin şi dizolvînd stelele. Briza care se ivise în timpul nopţii pierea

ca un strigoi care se retrage în monmînt cînd mijesc zorii şi în aer plutea promisiunea unei zile senine.

în celulele de pe tot cuprinsul vechiului penitenciar era agitaţie, înjurături, înghionteli, strigăte, bombăneli ; o rumoare generală ca şi cum un muşuroi de furnici fusese deranjat. Păturile trebuiau strînse şi rogojinile făcute sul, ca duşumeaua să rămînă goală pentru măturat. In bucătărie, echipa de serviciu care sosise cu cîteva ore înainte, îngrămădea cas- troanele de cositor pentru micul dejun, pe tăvi suprapuse : terci de cereale, simplu pentru ne-albi, cu lapte şi zahăr şi felii de pîine pentru albi.

George Adams se ridică în capul oaselor şi căscînd se frecă la ochi cu palmele, ca să gonească somnul. Trupul îl durea şi îi era înţepenit în urma dormitului pe rogojină. Se mai simţise aşa şi în trecut, trezindu-se dimineaţa în carceră, la poliţie, deci nu dădu prea mare importanţă senzaţiei, ştiind că o să treacă, pe măsură ce trupul se va obişnui cu lipsa de confort.

Se sculă în picioare, îşi trase pantalonii şi pantofii, plecîndu-se să-şi lege şireturile şi simţi un junghi în şira spinării. Hotărî să nu-şi îmbrace cămaşa, pînă nu se spală.

Ceilalţi oameni din celulă strîngeau rogojinile şi păturile, căscînd şi întinzîndu-se, cu ochii cîrpiţi de somn. Din afară pătrundeau zgomotele specifice închisorii

care se trezeşte.

— Cum ai dormit ? îi întrebă Yusef Turcul, aprinzîndu-şi o ţigară.

Nu-şi bătea capul cu strînsul păturilor şi cînd George Adams încercă să-i ajute pe ceilalţi trei care trebăluiau şi pentru dînsul, îi spuse :

— Lasă-i pe ei să strîngă. Fac ei, chiticii ăştia, tot ce-i de făcut. Capătă cite ceva în schimb.

— Sîntem cu toţii împreună, aici, ripostă George Adams. S-ar cuveni să împărţim treburile.

Uscătivul rîse, scoţînd fum.

— Ehei, amice, ai multe de învăţat, dacă vrei să n-o duci prea rău în locul ăsta păcătos. Trebuie să te învîrteşti aşa încît să facă alţii treaba pentru tine.

— Prefer să-mi fac partea mea singur, declară George Adams.

Celălalt rise din nou şi-1 bătu pe spate.

— Alah mi-e martor că trebuie să înveţi şi tu. Şi o să înveţi. Ascultă ce-ţi spun. Singurii ţipi care o scot la capăt aici sînt cei care ştiu să-i facă pe ceilalţi să trudească pentru ei, cei care sînt destul de tari să-şi impună voinţa şi să se facă ascultaţi şi poate şi cei care îi ling în fund pe paznici. Cel mai adesea lingăii ăştia nu durează mult.

— N-am de gînd să ling pe nimeni, spuse George Adams-.

— Chiar aşa, chiar aşa, rînji Yusef Turcul. N-o să trebuiască s-o faci, dragă !

Yussy o să aibă grijă de tine.

George Adams spuse sarcastic :

— Bine, bine ! Vedem noi.

Ceilalţi, făcuseră sul rogojinele şi le ali- niaseră lîngă peretele din spate, punînd păturile pe deasupra. Se aşezară unul lîngă altul pe pături, aşteptînd să se descuie uşa.

Yusef Turcul se duse la hîrdău şi vorbi cu spatele spre George Adams :

— Faci cum îţi spun. Cînd termină cu împărţitul porţiilor, ceri gardianului rogojină şi pături. Trebuie să ţi se dea două pături.

— Am înţeles, spuse George Adams stînd alături de ceilalţi trei la perete.

— Ai grijă că individul e foarte al dracului. Trebuie să-l rogi cît mai frumos. E mare ticălos, bagă de seamă la ce-ţi spun eu.

George Adams îl privi încruntîndu-se.

— Să-1 rog ? De ce adică să-l rog ? Doar e dreptul meu să mi se dea pături.

— Dreptul tău ! spuse uscăţivul, fără să zîmbească. îţi închipui că ai vreun drept ? Ascultă, amice, aici numai gardienii... lor au drepturi. Ei o să te lămurească ce-i aia drepturi.

— Păi, există doar un regulament !

— Regulament ? Bineînţeles că există. Numai că sînt anumite reguli pe care ticăloşii ăştia nu le au la inimă. Cere-le ceva ce nu li-i pe plac şi ai să vezi ce păţeşti.

Rise amar.

— Ştii cum merg lucrurile în puşcăria asta ? Poţi să faci cum te taie capul, dar să nu le stai lor în cale. Nu dai de furcă gardienilor, nu-ţi merge nici ţie rău. Ai înţeles ?

George Adams se gîndea că celălalt avea probabil dreptate, dar intenţiona să dea impresia că nu-i dispus să bată în retragere. Odată ce-ai lăsat să se vadă că te sperie sau te tulbură ceva, sar pe tine ca lupii.

Răspunse indiferent :

— Bine ! Las' că vedem noi ce-o să se întîmple.

— Stai aici lingă Yussy şi totul o să se în- tîmple bine, îl asigură celălalt zîmbind.

George Adams îşi aprinse ultima ţigară şi stătea jos fumînd. După un timp o întinse spre omul de alături, dar acesta scutură din cap şi zîmbi.

— Lasă, măi. Fumeaz-o tu. E doar ultima. O să primim şi noi.

Yusef Turcul spuse :

— Sper că puicuţa mea o să-mi trimită cîte ceva astăzi. Ieri a uitat s-o facă şi dacă asta se mai repetă e vai de pielea ei. Cînd te prezinţi la tribunal ? mai întrebă el.

— Sînt reţinut pe o lună, răspunse George Adams. Fără cauţiune.

Celălalt era pe punctul să mai adauge ceva dar în curte se auzi tropotul cizmelor şi apoi uşi care se descuie. Se ridicară toţi în picioare în timp ce broasca cea mare se deschidea şi uşa fu dată în lături cu

zgomot. Paznicul strigă :
— Afară ! Afară ! Toată lumea afară !

8

ÎN CURTE, în lumina palidă, de un cenuşiu în care s-au spălat vase, deţinuţii se mişcau în cerc, cei mai mulţi goi complet sau pe jumătate, trăgîndu-şi în mers hainele pe ei. în acelaşi timp alţii, din ce în ce mai mulţi, se scurgeau în jos, pe scări, de la etaj, pur- tînd boccele şi vorbind toţi deodată, umplînd curtea cu o zarvă şi un zumzet incoerent, punctat de strigătele gardienilor care le porunceau să se încoloneze.

Schimbul de noapte, nerăbdător să termine serviciul, ajuta pe gardienii noi sosiţi să alinieze puşcăriaşii şi să înceapă numărătoarea.

— Cite patru ! Cîte patru ! strigau gardienii pocnind cu bastoanele de cauciuc şi lovind cu cureaua de la miner în trupuri şi în capete. Daţi-i drumul, cioroilor ! Intraţi în rînd.

Deţinuţii se îngrămădeau spre un zid, în timp ce îşi trăgeau îmbrăcămintea, zbătîndu-Hse să'-şi găsească cîte un pantof pierdut, încăierîndu-se ca să intre în posesia unui articol de îmbrăcăminte şterpelit şi treptat, cu înjurături şi proteste neîntrerupte, reuşiră să se organizeze într-o coloană de patru.

— Intraţi în rînd, intraţi în rînd ! Cîte patru, câte patru ! strigă o voce stridentă ca o coardă de ghitară prea strînsă.

Era omuleţul Solly, imitînd gardienii, ţopăind de jur-împrejur, în timp ce împingea şi trăgea oamenii ca să intre în rînduri. Cămaşa lungă şi zdrenţăroasă pe care o purta acum deasupra unor pantaloni scurţi şi peticiţi, fîlfîia pe trupul lui făcîndu-1 să apară în ochii tuturor asemănător unei sperietori de ciori însufleţită de vînt.

— Cîte patru, cîte patru !

Unul dintre paznici se apropie şi-1 croi cu o funie peste spate.

— Potoleşte-te, tontălăule ! O faci pe nebunul ? Ce crezi, că sîntem la circ ?

Omuleţul rise, cu faţa zbîrcită ca o garoafă uscată şi intră în coloană, făcîndu-şi loc cu coatele printre deţinuţi ca să ajungă alături de Butcherboy.

Uriaşul se sprijinea de zid, cu trupul lui imens, greoi, urît, mătăhălos, ca al unui om din Neanderthal, cu ochii sălbatici de porc mistreţ. Privi în jos spre Solly şi rînji ară- tînd un şir neregulat de dinţi cariaţi şi murdari.

— Ce cauţi, bă, aici, întrebă cu vocea ca un mîrîit.

— A, Butcherboy, strigă mărunţelul, Mneaţa, drăguţule ! Ai tot ce-ţi trebuie ? Pantofii, cămaşa ?

Se linguşea sperînd să fie acceptat în cercul uriaşului, pe timpul şederii în închisoare.

— Pot să ciupesc cămaşa unui gagiu din-tr-ăştia. Sau vrei ţigări ? Cacao ?
— De ce nu-ţi plăteşti amenda şi să te cari de aici ?

Ochii porcini aruncau în jos, spre omuleţ, priviri distrugătoare.
— Risipă de bani, cloncăni Solly. Şi afară de asta sînt aici cu un scop. Socot că pot !

Făcu şiret din ochi.
— Socot că pot şi am de gînd s-o şterg de aici, nenicule !

îşi purta lăudăroşenia ca pe o ofrandă de devotament, falsă recomandare prin care să-şi facă drum în societatea marilor puteri.
— Pe dracu ! exclamă Butcherboy şi o mînă lată ca o lopată se întinse indiferentă şi-1 pocni pe Solly, trimeţîndu-'l între picioarele oamenilor din preajmă.

Coloana de puşcăriaşi se întrerupse, se roti se ondulă şi un gardian veni în goană, stri- gînd.

Solly se degajă din talmeş-bakneşul de picioare, cineva îi trase pe nevăzute un şut şi el săltă în sus, cîrîind.
— Cine dracu a făcut asta ? Atîta vreau să ştiu ! Cine a făcut-o ?

Gardianul îl luă de guler şi-1 împinse în rînld, strigîndu-i :
— De ce nu-mi spui mie dacă vrei să vezi stele verzi, neisprăvitule ? Hai, zău, spune-mi mie !

Iar Solly, ţipă :

— Şefule, şefule !

Centrul dezbinat al coloanei se sortă şi se alinie din nou şi toţi păstrară tăcere, în timp ce paznicii înaintau, numărînd oamenii cîte patru. După numărătoare, cînd temnicerii se declarară mulţumiţi că nu lipseşte nimeni, coloana se tîrî încet, înainte, spre grilajul din faţa curţii.

Stelele dispăruseră toate, iar cerul, la început de un alb stins, deveni albastru sub lumina soarelui pe care nimeni nu avea să-1 vadă pînă la prînz, cînd ajungea deasupra închisorii. Dimineaţa strălucitoare aluneca treptat peste zidurile de ciment şi piatră şi poarta înaltă şi zăbrelită a curţii începu să arunce desene înguste de umbre paralele pe pămîn- tul din faţa ei.

Doi deţinuţi care făceau parte din echipa de la bucătărie aduceau terciul de dimineaţă, cărînd tăvile suprapuse şi montate pe un fel de ramă, ca pe o lectică. Săltau de pe un picior pe altul ca să li se pară mai uşoară povara purtată de braţe, în timp ce aşteptau să li se deschidă poarta din grilaj. Intrară apoi înnăuntru lăsînd tăvile pe care erau castroa- nele de cositor jos şi coloana de puşcăriaşi înainta, fiecare om luînd o porţie.

Chiar atunci un funcţionar ieşi în scuarul din exteriorul curţii şi începu să strige numele celor care trebuiau să fie duşi la judecătorie în dimineaţa aceea. Pe

dată un val de proteste se înălţă din rîndurile arestaţilor.

— Hei, încă n-am mîncat de dimineaţă, strigă cineva.

— Mai întîi trebuie să mîncăm !

— Nu se poate una ca asta.

Gardianul de serviciu din secţie se întoarse şi urlă :

— Tăcere ! Să nu mai aud o vorbă ! Unde vă credeţi aici ?

Se adresă apoi funcţionarului şi-i spuse :

— Ce mai înseamnă şi asta ? Oamenii îşi primesc acum haleala.

Funcţionarul ridică din umeri.

— Mi s-a spus să-i duc pe cei care trebuie să se prezinte azi la judecătorie. îi aşteaptă duba.

Paznicul clătină din cap.

—■ Grozavă organizare mai e şi aici !

Se întoarse spre deţinuţii care aşteptau.

— Ascultaţi ! Cei cărora li se strigă numele să-şi ia terciul. Restul n-au decît să mai aştepte, ticăloşii !

Oamenii care se auzeau strigaţi ieşeau pe poartă şi se duceau să se sprijine de zidul scuarului ca să mănînce. în cele din urmă şi restul coloanei începu să se tîrască şi odată ce îşi luau cănile, oamenii se duceau să se aşeze de cealaltă parte a curţii. îşi băgau degetele în terciul alburiu şi cleios şi-1 duceau apoi la gură.

— Ascultă, dă-mi şi mie puţin din zahărul tău. Te rog frumos.

— Drace ! Dacă ai bani n-ai decît să-ţi cumperi şi tu zahăr.
— Am cheltuit ultima leţcaie pe tutun. îţi dau un chiştoc pentru puţin zahăr.
— Uite ici. Albii naibii primesc şi zahăr şi lapte în haleala lor.
— Fasole şi terci. Fasole şi terci. Asta-i tot ce ne dă... lui de guvern, cît te ţine aici.
— Şi o fărîmă de carne cam cît degetul mare, de două ori pe săptămînă, la prînz, cu fasole şi orez.
— Sînt şi ţipi norocoşi care au parale. îşi cumpără conserve de carne sau sardele sau .plevuşcă.
— Plevuşcă ! Să n-aud de plevuşcă ! Ştiind că aici nu primim decît terci şi fasole, ce crezi că face baba mea ? îmi trimite plevuşcă zi de zi. în fiecare zi plevuşcă. Alege, băiete. Terci sau plevuşcă. Pe cinstea mea, sînt sătul de terci pînă în gît, dar de plevuşcă mi-e de-a dreptul greaţă.
— Hei, ia ascultă ! Las-o mai moale cu zahărul ăla. Trebuie să-mi ajungă pînă poimîine.
— Data viitoare am să le cer o conservă de fructe.
-— Gemul durează mai mult.
— Odată ce l-ai deschis, nu poţi goli tot borcanul. Trebuie să mai laşi din el şi intră murdărie înăuntru. Conserva de fructe o dai gata pe loc, ascultă-mă ce-ţi spun eu. Şi-ţi dă şi drumul la maţe.
— E drept. Eşti încuiat ca dracu tot cu terci şi fasole.

— Pe voi, cîrcotaşilor, nimic nu vă mai (mulţumeşte. La ce vă aşteptaţi ? Vreţi meniu, ca să vă puteţi alege numai ce vă place ? Terciu-i terci. Pentru mine-i destul de bun.

— Pentru voi o fi bun. Nu sînteţi deprinşi cu altceva. Ce vrei ? Nişte amărîţi de la ţară.

— Spune, bre ? Nu-mi dai şi mie puţin praf de lapte ?

— Fleanca ! Crezi chiar că-s milionar ?

George Adams, şezînd cu spatele sprijinit de perete, înconjurat de tovarăşii săi de închisoare, luă de cîteva ori din terciul de ovăz şi apoi nu mai fu în stare să se atingă de el. Se gîndea : „Nenorocirea este că trebuie să mănînci porcăria asta, sau să flămînzeşti. Doar dacă îţi trimit cei de afară ceva mai bun. Comitetul ar trebui să se ocupe de asta.“ Pe deasupra simţea imperios nevoia unui duş şi se gîndea că este mai indicat să-l facă imediat, înainte să se termine masa de dimineaţă, deoarece nu puteai şti ce urmează să se mai în- tîmple după aceea. Era gata să pună cana jos, neîndrăznind să ofere rămăşiţele altcuiva, cînd o mînă, ca o crenguţă cojită, i se încleştă de braţ şi întorcîndu-şi privirea întâlni o faţă ciupită, rizătoare, sub o ţeastă acoperită de cica- trici şi un păr ca boaba de piper.

— Hei, neamule, strigă Solly. N-ai de gînd să arunci bunătate de mîncare, nu-i aşa ?

— Mie nu-mi trebuie, spuse George Adams.

— Atunci dă-o încoa. Cine nu risipeşte, nu duce lipsă, cum se spune.

— Poţi s-o iei, despre mine.

— Mulţumesc, mulţam, neamule.

Cineva strigă :

— Hei, Solly, te-ai învîrtit de trei porţii !

— Şi ce, eşti invidios ? cloncăni omuleţul, printre înghiţiturile de terci.

— Măi Solly, eşti numai cît un cot ! Unde naiba bagi atâta crăpelniţă ?

Mărunţelul se bătu peste burta de sub cămaşa lălîie, cu o mînă unsuroasă şi chicoti din nou. îi spuse lui George Adams :

— Derbedeii ăştia ! O şleahtă de hahalere împuţite ! Eu şi cu tine-i cu totul altceva. Noi avem cap, avem minte.

Cu un deget oribil, de vrăjitoare, se ciocni peste fruntea brăzdată.

— Eu şi cu tine avem minte ! Nu zic bine ?

Făcu din ochi, arătîndu-şi gingiile fără dinţi într-un rînjet.

— Ei cred că Solly ăsta-i o stînpitură, dar noi ştim care-i adevărul, ce zici ?

— Desigur, desigur ! încuviinţă George Adams zîmbind.

— îi lipseşte o doagă, spuse un om.

— Ascultaţi-mă pe mine, fraierilor, piţigăi Solly. Ce ştiţi voi ? !

Mai înghiţi puţin terci.

— Eu, Solly, cunosc mai bine chestiile şi sînt în stare să fac mai multe decît voi,

pră- pădiţilor. Să vă intre bine-n cap !

Adăugă apoi încet :

— Şi albii ăştia or să vadă.

— Ce ai de gînd să faci, Solly ? Să evadezi ? îl luă unul în zeflemea.

Solly începu să rîdă gîlgîind din gît.

— Să evadez ? Cine să evadeze ? Eu care n-am de făcut decît vreo douăzeci de zile sau cam aşa ceva, dacă mă găsesc vinovat. Şi care am aici trei mese la zi şi cazare gratis pe deasupra. Eu să evadez ? Nici pomeneală.

Se concentră din nou asupra mîncării.

George Adams îl bătu pe umăr şi ridicîndu-se, îşi croi drum spre camera cu duşuri; printre deţinuţi aşezaţi pe jos, terci vărsat şi miros de trupuri, traversînd curtea în lumina de un galben electric a soarelui.

Camera de duşuri, deschisă spre curte, se afla sub balconul etajului şi avea un şir de chiuvete scrijelite pe o parte şi duşurile de cealaltă parte.

Un băiat gol, cu părul creţ şi faţa ascuţită ca de şoarece, avînd pe braţul drept tatuat cuvîntul „The Saint“ se ştergea cu o bucată de cîrpă. Privi în sus şi făcu din ochi spre George Adams.

— Te simţi bine, nene ?

— Da, băiete, spuse George Adams, înce- pînd să se dezbrace.

Se grăbea temîndu-se că s-ar putea să li se poruncească deţinuţilor să se grupeze iarăşi.

Băiatul zîmbi şi salută, ieşind în curte

gol puşcă, tîrîndu-şi hainele după el.

George Adams păşind sub jetul de apă se cutremură în momentul în care simţi răceala ca de gheaţă atacîndu-i pielea, dar apoi, cînd trupul i se obişnui, începu să se frece peste tot.

„Va trebui să fac rost de nişte lame“, gîndi el. Nu i-ar fi plăcut să-i crească barba. Abia dacă era sub duş de un minut cînd auzi gardianul strigînd :

— Toţi cei care au sosit ieri seara să iasă afară !

„O, Doamne, ce ne mai aşteaptă ?“ se întrebă el. Auzea gardianul burzuluindu-se nerăbdător şi după ce se şterse cît putu de bine cu şervetul, îşi trase pantalonii. Noii veniţi începuseră să treacă prin poartă în scuar, iar George Adams dînd zor să-şi pună pantofii înjura furios paznicul, înjura închisoarea, înjura toată ţara care oricum tot nu era decît o temniţă mare de piatră.

Ieşi ultimul afară în scuar şi paznicul care stătea la poartă ca să-i numere, îl privi cu nişte ochi reci şi întunecaţi şi aspri ca uri miez de noapte în plină iarnă şi spuse :

— Ce dracu ! Dormi de-a-n picioarele !

George Adams trecu pe lîngă el fără să-l privească, înjurîndu-1 din nou în gînd.

STATEAU ALINIAŢI la zid, în scuar, păziţi de un gardian negru care purta o pălărie tropicală decolorată. Simţeau pe faţă soarele ca atingerea caldă a unei

mîini de femeie, dar George Adams gîndi Parcă am aştepta să fim executaţi." întrebă, fără să privească pe omul de alături :

— Ce mai e şi asta ?

— Doctorul. Ca şi cum un doctor ne-ar fi de vreun folos.

Cuvintele ţîşneau din gura vorbitorului ca nişte sîmburi scuipaţi şi întorcînd capul, Adams îl recunoscu pe Albert March, zis Puştiul din Casbah care-şi aştepta condamnarea la moarte. Chipul mic, neted, de rozător cu mustaţa răsucită ca cea a unui băieţaş de mahala care şi-a împodobit buza de sus ca să pară mai mare, privea drept înainte, cu ochi umezi, misterioşi, duri. George Adams observă că gura îi era umflată, buza crăpată şi rănită.

— Ce faci, băiete ? întrebă Adams, străduindu-se să vorbească încet, fără să mişte buzele, aşa cum obişnuiau să vorbească puşcăriaşii în prezenţa autorităţilor.

— Bine.

Cuvîntul abia dacă putea fi considerat răspuns, mai degrabă o recunoaştere lipsită de entuziasm că a fost pusă o întrebare. George Adams simţi armura invizibilă sub care se ascundea băiatul care părea la fel de inabordabil ca o stîncă spălată de talazuri.

— Ce-ai păţit la gură ?

— Nimic.

— îl laşi ,pe doctor să se uite ?

— N-am nimic.

George Adams încerca să-*l silească pe băiat să stea de vorbă, dar era ca şi cum ai vrea să forţezi un seif cu o sculă nepotrivită : combinaţia era confuză şi uşa strîns închisă respingea vîrful neputincios.

Era pe punctul de a încerca din nou, cînd paznicul cu pălăria tropicală, întrebă răstit :

— Hei ! E vreunul dintre voi bolnav ?

Doctorul îşi făcea intrarea pe sub bolta curţii alăturate. Purta haine civile şi avea un păr cenuşiu ca nisipul ud, iar într-o mînă purta stetoscopul, cum ai purta un bici. Nici un deţinut nu mişcă.

Paznicul salută şi spuse :

— Bună-dimineaţa, domnule doctor, toţi sînt bine.

Doctorul clătină din cap şi ochii săi apoşi, cu pungi, conservaţi parcă în ceşcuţe cu formol, se rotiră şi se plimbară peste şirul de oameni. Clătină apoi din nou din cap spre paznic şi trecu mai departe spre alt sector al puşcăriei.

— Mare grijă are ăsta de noi ! spuse în bătaie de joc unul din front şi paznicul mîrîi spre el.

Omul continuă cu impertinenţă :

— N-o lua în nume de rău, Corpy — aceasta fiind porecla dată temnicerilor de culoare. Doar eşti şi tu unul de-ai noştri, cafenii, nu-i aşa ?

Paznicul îl străfulgera cu privirea şi cîteva clipe buzele i se zbătură ca două

omizi care se caţără. Apoi obrazul îşi reluă expresia indiferentă şi gardianul se răsti :

— Tacă-ţi gura ! înapoi în curte !

în curte, o echipă de arestaţi spăla cimentul de pe jos. Unii aduceau în goană, de la robinet, găleţi cu apă şi le goleau pe jos, veseli, în timp ce alţii frecau de zor cu nişte mături aspre. Toată operaţia devenise un fel de joacă. Alţii curăţau castroanele de cositor şi le rîn- duiau lîngă poartă, ca să le colecteze echipa de la bucătărie; resturile de terci fuseseră turnate în găleţi mari pentru a fi duse la ferma de porci.

în jurul găleţilor, pisica închisorii, şerpuitoare şi strălucind de sănătate, adulmeca şi torcea, ţinînd coada în sus ca pe un băţ, în timp ce cu limba roşie lingea urmele sleite de terci.

Alţi deţinuţi măturau interiorul celulelor sub ochii responsabilului, deşertînd hîrdaiele în canalul deschis din scuar. între timp paznicul de sector se odihnea lîngă grilaj, scărpi- nîndu-şi dosul palmei, pînă cînd, privind în sus, îl descoperi pe George Adams în faţa sa.

— Da. Ce-ţi lipseşte ?

Vocea avea rezonanţa seacă a unui robinet care picură. Paznicul era gras şi buhăit. Părea construit dintr-o serie de pungi moi, bine îmbinate între ele, iar faţa îi era netedă, de- un roşu sănătos, ca a unui Moş Crăciun, cu mustaţă blondă în loc de barbă albă ca zăpada. Pe faţa în

aparenţă binevoitoare ochii îi erau palizi, spălăciţi, argintii ca nişte perle false şi reci ca mercurul.

— Ieri, cînd am fost adus aici, nu mi s-au dat păturile şi rogojina, explică George Adams, privind în ochii decoloraţi.

— Şi ce-L cu asta ?

— Pot să le primesc acum, domnule ?

Ochii duri deveniră rugoşi şi păreau să-1 zgîrie pe Adams.

— Domnule ? Ar trebui să ştii că nu există nici un „domnule“ aici. Aici spui „şefule“ m-ai auzit ?

George Adams continuă să privească faţa roşie şi dolofană. Gardianul îşi ţinea degetele mari în centură, iar celelalte degete durdulii băteau uşurel toba pe suprafaţa lustruită. Ceva, ca un vierme înţepat, i se zbatea sub pielea puhavă de pe gît, dar ochii rămaseră neschimbaţi.

George Adams spuse :

— Am auzit, domnule.

Se gîndea : „Oare o să-i sară ţandăra pentru un fleac ca ăsta ?“

Dar ochii palizi îl mai fixară un moment şi apoi priviră aiurea, iar gardianul chemă băiatul de la magazie care avansă tîrşîind picioarele, cu un aer spăşit şi servil.

— Adu două pături şi o rogojină şi dă-le jupînului ăstuia, iar tu, nu mai fi aşa de fandosit.

Lui George Adams îi spuse :

— Jupîne, cit eşti aici e bine să n-o prea faci pe deşteptul.

Ai să dai de bucluc dacă te ţii prea isteţ.
Apoi îi mai veni o idee.
— Arată-mi talonul.
George Adams scoase cantonul albastru din buzunarul de la şold. Era conştient că se făcuse linişte în jurul lui. Liniştea se răspîndea ca melasa vărsată, pe măsură ce întâmplarea îşi urma cursul; oamenii care cărau găleţi le lăsară jos, ceilalţi se sprijiniră în mături, toţi atenţi şi în aşteptare. Nu se întorcea vorba unui temnicer şi tocmai asta făcuse George Adams, şi acum aşteptau dezlănţuirea furtunii de autoritate care părea că se pregăteşte.
Gardianul luă talonul de identitate şi-1 privi cu ochii lui aspri, argintii. Spuse apoi cu voce grea şi seacă :
— Organizaţie ilegală, aşa-i ? Eşti unul dintre ăia, va să zică ? Comunişti, care tulbură liniştea peste tot. Foarte bine, am eu grijă ! N-am să te scap din ochi. Aşteaptă numai şi-ai să vezi.
Faţa rotofeie era imobilă ca o mască de carton presat şi doar buzele, sub mustaţa blondă, se mişcau cînd vorbea. îi restitui talonul.
Băiatul de la magazie se întoarse cu o rogojină şi două pături rulate şi le aruncă jos, la picioarele lui George Adams, pe cimentul udat. George Adams îl privi şi spuse cu răceală :
— Crezi că era nevoie să pui lucrurile astea jos, în apă ?
Omul chicoti nervos şi apoi privi în altă

parte, dar alături de George Adams vocea gardianului explodă :

— Ia te uită ! Banditul dracului ! Ridică lucrurile şi du-te-n.... pînă nu dai de bu cluc.

Lui George Adams i se făcu frig în ciuda soarelui pe oare îl simţea ,pe spate şi în ceafă, ceva mocnea în inima care îi bătea lovindu-se de coaste. Nu se uită spre temnicer, ci se plecă şi adună aşternutul. Fără să privească sau să rostească vreun cuvînt, pomi cu rogojina şi păturile înspre celulă, făcîndu-şi loc printre oamenii din curte cu feţele lor brutale sau depravate, tinere, zbîrcite, disperate, încăpăţînate şi dintr-o dată se simţi cu inima uşoară ; le făcu din ochi trecînd pe lîngă ei, iar oamenii se uitau curioşi spre el, în tăcere, iar câţiva zîmbiră, clipind la rîndul lor cu înţeles.

În spatele său, gardianul privi spre Butcherboy, omul brută, care stătea tolănit, spri- jinindu-se de zidul grosolan de piatră al curţii şi zîmbindu-i glacial, îi spuse :

— Asta-i unul de se crede isteţ. O caută cu luminarea !

Butcherboy îşi frecă umerii uriaşi de zid şi răspunse rînjind :

— Şefule, ăsta îşi caută singur beleaua. E d’ăia de se ţin deştepţi !

CÎND GEORGE ADAMS ieşi din nou din celulă, văzu că deţinuţii se aşezaseră în şiruri, pe jos, de cealaltă parte, în umbra zidului. în mod oficial era perioada în oare ar fi trebuit să facă mişcare, dar sub un motiv sau altul, oamenii erau siliţi să şadă tot timpul pînă la masa de prînz. Cîţiva dintre recidivişti, asu- mîndu-şi o superioritate dubioasă, nu se aşezaseră în rînd cu ceilalţi ci trîndăveau în uşa celulei, furnînd şi discutînd cu voce scăzută.

în acest timp, un funcţionar apăruse iarăşi în scuar şi striga din nou nişte nume după o hîrtie pe care o ţinea în mînă. Pe măsură ce striga, cîţiva oameni plecau din rînd şi treceau prin poartă.

George Adams, încheindu-se la cămaşa pe care acum o îmbrăcase, îşi auzi propriul său nume şi o porni spre poartă, după ceilalţi.

Cînd ieşi, simţi mai mult decît văzu, cum îl zgîrie ochii aspri ai gardianului celui gras care îl fixa cu un spasm încrustat pe buze.

George Adams gîndi cu o tresărire de triumf : „Nemernicilor ăstora nu le place să le răspunzi. Pariez că Grăsunul e mai enervat din cauza mea decît de oricare altul din curte !“

Din scuar funcţionarul îi conduse dincolo de blocul administraţiei şi de secţia arestaţi- lor albi, unde deţinuţi,

îmibrăcaţi numai în pantaloni scurţi sau costume de baie, se încălzeau la soare, stînd la taifas cu paznicii. Erau foarte puţini, comparativ cu mulţimea din cealaltă secţie.

Apoi printr-un pasaj boltit, intrară în alt scuar situat între secţia albilor condamnaţi la muncă silnică şi un lanţ^ de clădiri în oare se afla dispensarul, infirmeria, magaziile şi bu-

cătăria personalului. într-un colţ, un grup de puşcăriaşi albi, îmbrăcaţi în Kaki, purtînd ochelari de protecţie şi mănuşi groase, stăteau jos în faţa unui paravan de sîrmă şi sfănmau în bucăţi pietroaie aduse de la carieră.

Şirul dublu de puşcăriaşi ajunse la zidul exterior al închisorii, în celălalt capăt al scuarului. Aici se afla un grilaj înalt de oţel, terminat cu trei rînduri de sîrmă ghimpată care îi separa de poarta din zid. Poarta era şi ea prevăzută cu o despărţitură, astfel încît numai portarul şi cei doi deţinuţi care îl ajutau puteau să vadă cine intră.

Gardianul le adună taloanele de identitate şi le trecu prin grilaj portarului care purta şi el pistol în toc. După o altă aşteptare funcţionarul începu să le strige numele iar deţinuţii se prezentau unul cîte unul pentru a li se în- mîna pachetele de acasă.

George Adams primi o conservă de carne, o cutie cu cacao, cincizeci de ţigări, o bucată de săpun parfumat şi un tub de pastă de dinţi, totul într-o sacoşă de hîrtie cafenie. Le primi fericit, întrebînduse dacă îi fuseseră trimise de gazdă sau de comitet.

Se gîndea că va putea să se lămurească la prima zi de vizită, dar îşi dădu seama că nu putea fi gazda deoarece în momentul în care fusese arestat îi datora chiria pe două săptămîni ; era mai mult ca sigur că femeia sau nu avea cu ce, sau nu-i ardea să facă

asemenea cheltuieli.

Dincolo de grilaj, deţinuţii puşi să ajute tăiau pîinile în lung, făcîndu-le şi o tăietură

la mijloc ca să verifice dacă nu s-a introdus ceva prin contrabandă.

După ce totul fusese distribuit, cu braţele încărcate şi buzunarele doldora, fură conduşi înapoi în secţie. în drum, George Adams puse pachetul de ţigări în buzunarul cămăşii şi strînse restul lucrurilor în punga pe care o făcu sul.

Cînd fu aproape de celulă, o mină grea i se înfipse în umăr şi oprindu-se simţi o respiraţie acră, fierbinte, pe ceafă. în acelaşi timp o voce deformată din cauza unei leziuni la gît, îl întrebă :

— Ce mai e nou, gagiule ? Nu cumva ai ceva bun şi pentru noi ?

George Adams îşi întoarse privirea spre ochii injectaţi ai huidumei. Buzele groase, roşii, ca de gumă se răsfrînseseră peste dinţii rupţi, pătaţi, îngălbeniţi, ca nişte pietre de mormînt abandonat, expuşi într-un rînjet al feţei butucănoase care, ciomăgită cîndva, se vindecase prost.

— Ai ceva bun acolo pentru noi ?

Respiraţia pătrunzătoare, puturoasă îl sufoca şi-i aducea aminte de lăzile de gunoi răc turnate în antreurile lunecoase de jeg ale unor case de închiriat lăsate în voia sorţii sau de hîrdaietle din celulele fierbinţi. Spuse atent :

— Cîteva lucruri pe oare mi le-au trimis ai mei.

— Asta mă mai înviorează, spuse

Butcherboy răguşit şi George Adams simţi mîna grea încleştîndu-se ca o gheară de fier pe umărul său.

Stăitea încordat, aşteptând mişcarea următoare.

— Hai, bă, gagiule, să vedem ce bunătăţi ai tu în punga asta ?'.

In jurul lor murmurul conversaţiei dintre deţinuţii aşezaţi pe jos se stinse treptat şi atmosfera deveni încordată ea struna unei harpe, în timp ce toţi ochii se îndreptară spre ei. în liniştea înfrigurată, cineva rise nervos şi chicotul răsună exagerat ca o ceramică care se sparge.

George Adams, în care explodase mînia, strigă privind fix în ochii injectaţi :

— In lături !

Un suspin trecu ca un val printre spectatori şi fiecare aştepta încordat să vadă revăr- sîndu-se violenţa. Lîngă grilaj, la ieşirea din curte, gardianul nu se clintea din loc. George Adams îl ştia acolo, privindu-i şi îşi dădea seama că se răzbună astfel pentru ceea ce considerase insolenţă. Era deci inutil să apeleze la el.

Simţea cum îi tremură gura de furie, iar umărul îi amorţise, strîns în degetele de oţel. Auzi vocea răguşită întrebîndu-1 cu prefăcută curiozitate :

— Ce-ai zis ? Parcă n-am auzit bine !

— în lături ! repetă George Adams, ridicînd vocea ca să-1 poată auzi toţi.

în acelaşi timp îşi spunea în gînd :

„Ticălosul ăsta poate să-ţi frîngă gîtul ca pe un băţ de chibrit. De ce n-o laşi şi tu mai moale ?“

— Chiar aşa, rise vocea răguşită şi capul dur, necioplit, se întoarse spre grupul de aco- liţi care rînjeau tolăniţi în faţa unei uşi. Pînă şi Puştiul din Casbah se strîmbă intr-un rîn- jet silit.

— Asta-i un omuleţ căruia îi place să întoarcă vorba, spuse Butcherboy, rîzînd răguşit. E dat dracului ! Plăcerea lui e să răspundă obraznic cînd vorbeşte cu cite un mahăr.

Obrazul hidos se reîntoarse spre George Adams.

— Şi mai e şi pipernicit pe deasupra !

Ochii ca de maimuţă se rotiră în orbitele adînci şi descoperiră umflătura pe care o formau ţigările în buzunarul cămăşii.

— Ia să vedem şi noi, drăguţule. Tutun ai ? Cine ştie, dacă-i tocmai din ăla pe gustul meu, poate scapi cu gîtul nesucit.

Mîna liberă se ridică spre buzunar, iar George Adams văzu braţul tatuat, cu muşchii ca parîmele şi degete groase ca de cablu, avînd o semilună .de murdărie sub fiecare unghie.

— Te-ai pricopsit, bre ! Ţigări şi alte bunătăţi.

George Adams se gîndea : „Am să-i trag un genunchi în stinghie, cu nădejdea c-am să pot ieşi cu faţa curată. De fapt

sînt convins că o s-o sfîrşesc la spital." îşi mişcă încet picioarele, ca să nu-şi dea prin nimic în vileag intenţia. Tot mai ţinea în mînă pachetul, gata să-i dea drumul de îndată ce va da cu genunchiul în uriaş.

Dar tocmai atunci cineva spuse jovial:

— Ce ţi-a venit, Buteherboy, să te legi aşa de oameni cumsecade ?

Atît Buteherboy cit şi Adams recunoscură vocea şi priviră spre locul unde se ridica încet forma prelungă şi subţire ca o lamă de cuţit a lui Yusef Turcul. îşi înălţase capul îngust şi frumos, iar chipul zîmbea, arătîndu-şi proteza regulată şi albă cu un sjnalţ nou-nouţ lucind în mijlocul obrazului oacheş.

— Turcule, spuse Buteherboy, fără să slăbească strînsoarea, Turcule, asta nu-i treaba ta. Ia seama, ai nimerit-o într-un loc prost, crede-mă, Turcule !

— Ce vrei să spui, Butcher ? întrebă liniştit Yusef Turcul. Cum adică loc prost ? Drace, omule, sîntem doar cu toţii împreună aici într-un loc prost, nu crezi ?

— Ştii tu bine ce vreau să zic. Eu şi jupî- nul ăsta, avem noi o afacere.

— Afacere ? se miră Yusef Turcul. Asta-i om bun, amice. Nu-i unui ca de-alde tine, sau chiar ca mine. 11 cunoşti tu pe tipul ăsta ? Nu.

Vocea liniştită se schimbă brusc, devenind ameninţătoare :

— Atunci lasă-1 în pace.

Buteherboy nu se clinti, dar ochii injectaţi se contractară în cutele lor de came urîtă şi priveau iscoditor pe sub pleoapele înguste, ca două animale de pradă la pîndă.

— Turcule, eu te previn în mod cinstit. Mă înţelegi ?

Vocea răguşită nu prevestea nimic bun.

în curte deţinuţii care priveau se agitară din nou şi aliaţii lui Butcherboy, Brakes Peterson, Squinteye Samuels, Pinks, Mons şi alţii se ridicară şi se grupară instinctiv. Puştiul din Casbah scoase limba şi-şi linse buza rănită cu ochii pe Butcherboy şi cu o mînă încleştată pe pironul din buzunar.

Dar Yusef. Turcul nu-i luă în seamă şi spuse :

— Butcherboy, e multă vreme de cînd o faci pe tiranul în curtea asta, recunoşti ?

— Da şi ce vrei ?

— îţi place să te legi de oameni mai slabi ca tine, nu-i aşa ?

— Da şi ce vrei ?

— Uite ce vreau, ăsta-i prieten cu mine şi te rog să-1 laşi în pace.

Butcherboy slobozi un rîgîit rău mirositor şi clătină încet capul.

— Turcule, spuse el, măi Turcule, îmi pare rău de tine, dar ai început să creşti prea mare pentru curtea asta, aşa că am

de gînd să iau anumite măsuri, ei, ce zici ?

— Oricînd doreşti, Butcherboy.

— Poate ai vrea să te muţi într-o noapte la mine în celulă ?

Yusef Turcul răspunse cu un zîrnbet primejdios :

— De ce nu ! $i atunci ?

— (Atunci o să fie bine.

«George Adams vorbi spre omul înalt şi subţire :

— Las-o baltă, Yosef, te rog.

— E totul în regulă, prietene, îl linişti Yusef Turcul. Şi poate că acum Butcherboy o să-ţi lase umărul în pace, ce zici ?

Ochii mici se aţintiră asupra lui Yusef Turcul care ripostă cu un zîmbet tocmai în momentul în care triunghiul din exteriorul scuarului începu să bată şi să bată şi paznicul să strige :

— Formaţi rîndurile ! Formaţi rîndurile !

Şi astfel, mişcarea generală a deţinuţilor care se ridicaseră să se adune întrerupse tensiunea, ca atunci cînd dintr-o undiţă muşcă peştele.

Butcherboy îşi descleştă degetele de pe umărul lui George Adams şi-şi retrase mîna. Spuse :

— Mai vorbim noi despre asta, Turcule !

Yusef Turcul chicoti drept răspuns.

ERAU TOŢI ADUNAŢI pentru inspecţie, cei mai scurţi în faţă, cei mai înalţi în spate, în rînduri de cîte patru, ţinînd în mînă talonul albastru de identitate, ca directorul penitenciarului să le poată citi numele, dacă ar fi avut vreo observaţie de făcut. Gardianul se plimba prin faţa oamenilor, privindu-i cu ochii lui reci şi palizi ca chiciura şi lovindu-şi piciorul cu bastonul de cauciuc.

întrebă bănuitor :

— Are cineva vreo plîngere ?

Dar nimeni nu răspunse sau nu ieşi din rînd, iar el se îndreptă spre poartă spunînd :

— Descoperi ţi-vă !

Directorul sosi şi paznicul de secţie îi deschise poarta, bătu din călcîie salutînd ţeapăn şi spuse :

— Două sute şaizeci şi nouă de arestaţi care aşteaptă judecata. Totul este în ordine, domnule comandant.

Directorul răspunse la salut cu un gest al bastonului mic de trestie şi porni în lungul şirului, urmat de gardian.

Maiorul era înalt, subţire şi cu oase proeminente. încheieturile mari şi ciolănoase. îl făceau să pară cioplit grosolan dintr-un lemn noduros. Deţinuţii îl porecliseră în taină „Maiorul Scîndură“. Avea o faţă uscată şi încreţită

ca o hîntie de mătase roz, mototolită, cu două găuri pentru ochi şi o cută orizontală drept gură.

Trecu în revistă coloana de oameni, con- trolă camera de duşuri şi apoi scoase un sunet care aducea cu un grohăit. Aparent satisfăcut, se întoarse şi se îndreptă spre poarta pe care gardianul o ţinu deschisă ca să-1 lase să treacă.

De îndată ce dispăru, se porniră toţi să vorbească, uşuraţi.

— Ticălosul bătrîn nu s-a legat de nimic azi dimineaţă. Probabil că-i bine dispus.

— Ei da, din cauză că nu trebuie să dea carne la prînz. Mai totdeauna-i prost dispus ■cînd e silit să se despartă de carnea dată de stat.

— în orice caz, Fatso a scos-o bine cu număratul azi. Nu mă aşteptam.

— Nici eu. N-am ştiut că păcătosul este în stare şi să numere. Ha, ha, ha !

George Adams îşi freca umărul de care îl apucase Butcherboy. Era amorţit şi-1 durea puţin, drept care exclamă în gînd : „Boul dracului ! îmi pare rău că nu i-am dat un genunchi.“ Ţinea sub observaţie uşa celulei pentru cazul cînd cineva s-ar strecura înăuntru să fure. Avea de gînd să împartă conserva de carne cu toţi cei patru tovarăşi ai săi de celulă. Le va da şi puţină cacao, din păcate rece ; auzise că li se aduce apă caldă numai la masa de dimineaţă.

Gardianul cel gras începuse să strige inevitabilul „Intraţi în rînduri ! Intraţi în rînduri !“ şi toată lumea se mişca spre .poartă ca să-şi primească prînzul, cei mai solizi împingîn- du-se în faţă, dornici să primească fasolea şi mazărea cît mai era încă caldă. Abia terminaseră masa de dimineaţă, că li se şi servea prînzul. Pe la trei jumătate se dădea cina, după care toţi erau încuiaţi pînă a doua zi.

Cînd în cele din urmă îşi primi şi George Adams castronul, îl căută pe Yusef Turcul şi se aşeză alături de el.

Uscăţivul îşi băga fasole şi orez în gură şi mesteca fără entuziasm. Făcu din ochi spre George Adams şi îi spuse printre înghiţituri :

— Ce mai faci, profesore ?

— Bine, răspunse George Adams, gustînd din hrana prost gătită. Ce mai mîncare !

— Da. Ticălosul ăla te-a lovit ?

— M-a scuturat puţin de umăr.

George Adams mestecă puţină fasole şi adăugă :

— De ce mi-ai luat apărarea ?

Yusef Turcul zîmbi !

— Ce, nu-ţi pare bine ? Matahala ar fi putut să-ţi rupă braţul !

— Sigur că-mi pare bine. Dar acum o să-ţi caute ţie pricină.

George Adams privi spre Butcherboy care mînca înconjurat de haimanalele

sale.
— N-aş crede că poţi să-i ţii piept, Yussy.
— Yussy poate să-şi poarte singur de grijă, profesore. Bagă de seamă, să te fereşti tu din calea lui. Nu eşti ca el, de categorie grea.
— Sigur că nu sînt de categorie grea. Dar aş zice că nici tu nu eşti destul de greu pentru dînsul.
Yusef Turcul scuipă o boabă.
— Porcăria asta-i tare ca piatra.
George Adams întrebă :
— Hai, spune-mi de ce mi-ai luat apărarea. Doar tu îmi făceai teoria că aici fiecare îşi poartă singur de grijă.
— Ei, da. Asta-i valabil pentru ţipi cămine, ca Butcherboy şi ca tot restul de scandalagii de aici, rise el. De oameni ca tine, trebuie însă să avem noi grijă.
— Eu îţi mulţumesc, dar Butcherboy o să te omoare, omule ! S-a lăudat faţă de tine şi cum recunosc că nici tu nu te-ai lăsat mai prejos, acum trebuie să-ţi arate ce poate, nu-i aşa ?
Yusef Turcul răspunse :
— Nu te necăji, profesore, nu mă omoară el pe mine. N-ai grijă.
Mestecă şi înghiţi.
— S-ar putea să aterizez la infirmerie sau la spital, dar acolo dormi pe pat şi eşti tratat mai bine ca aici.
Un stol de porumbei se lăsă din cer şi poposi ,pe parapetul clădirii.

George Adams puse castronul la o parte. Nu putea să mai ia nici o înghiţitură din hrana dată de închisoare, în schimb, îi tot venea în minte conserva de carne pe care o primise.

— Halal metodă pentru a fi tratat mai. bine !

Yusef Turcul spuse simplu :

— N-ai auzit despre tipii ăia care fac muncă silnică la carieră ? După un timp nu mai pot răbda şi-şi taie venele de la călcîie ca să scape de acolo. Sau fac de petrecanie unui gardian şi drept urmare-s izolaţi ; sau aduşi aici pentru o nouă învinuire. Fac orice ca să fie trataţi ceva mai bine.

— Am auzit despre aşa ceva, spuse George Adams.

— Ei bine, nu trebuie să te necăjeşti pentru prietenul tău Yussy. Dacă tipul ăla But- cherboy vrea mardeală, foarte bine. Şi dacă nu vrea tot e bine.

îşi şterse degetele de marginea castronului.

— Mă întreb de ce nu mi-a adus puicuţa mea nimic azi. Mă lasă să mănînc porcăria asta. Doar ştie că trebuie să am ceva pentru dietă în fiecare zi. O s-o ia pe spinare cînd scap eu de aici.

Puse castronul la o parte, apoi îşi scoase proteza şi începu să o curăţe cu un chibrit.

Porumbeii, albaştriicenuşii în lumina soarelui, zburară uguind de pe parapet

pe cimentul din curte, ca să se plimbe importanţi în penajul lor lustruit, printre resturile de mîncare căzute jos, ciugulind de zor, cu ciocurile ascuţite aplecate pe deasupra pieptului bombat.

Un om, proaspăt sosit cu o zi în urmă, lăsă jos castronul şi aplecîndu-se înainte, începu să imite încetişor uguitul păsărilor, întinzînd spre ele un braţ zdrenţăros. Era îmbrăcat în- tr-o haină jerpelită, pantaloni peticiţi şi ghete rupte. Avea un trup ofilit şi o faţă buhăită şi flască de beţiv, ca un balon umflat pe jumătate. Gura lui nerasă, strînsă pungă surîdea, iar chemarea gingaşă, blajină, părea ciudat să vină tocmai de acolo.

— Guuuuur, guuur, chema blind omul.

Sub privirile uimite, porumbeii se săltau fîlfîind din aripi ca să se lase pe braţul şi umărul zdrenţăros, astfel că omul oare se ridicase acum în picioare arăta ca o ciudată creatură mitologică, jumătate pasăre, jumătate bărbat.

Îngîna porumbeii şi cu un deget crăpat şi bont mîngîia printr-o atingere uşoară ca lumina spinării argintii, verzi-albastre. Porumbeii se împingeau umblînd pe braţul şi umerii lui, iar el stătea liniştit, vorbindu-le în şoaptă ca un sfînt Francisc jerpelit şi murdar.

— Ştiţi voi, se adresă el celor care îl priveau, că există şase sute de specii diferite de porumbei.

Zimibi, dezmierdînd trupuşoarele

netede, mătăsoase.

— Cunosc bine porumbeii. Am avut cîndva un stol al meu.

Păsările se agitau înghesuindu-se pe toată partea superioară a corpului său, astfel încît capul îi ieşea ca dintr-un guler de pene.

— Porumbeii, continuă el, se spune că nu-şi schimbă perechea. Toată viaţa ! Drace, sînt aproape ca oamenii. Porumbiţa clocește cîte două ouă albe şi-şi hrăneşte puii cu ceea ce se cheamă lapte de porumbel; ceva care îi iese din guşă.

Rise încet.

— Da, da, pe vremuri aveam o mulţime de porumbei, zău aşa. Cu coada în evantai, guşaţi, de toate felurile. Mergeam cu ei la curse. Ştiau păsările alea să zboare, nu glumă !

Stătea acolo, pălăvrăgind, în timp ce în jurul său deţinuţii îl priveau cu un amestec de respect şi curiozitate.

— Un porumbel bun de casă cîntăreşte pînă la trei kilograme, explică omul cu autoritate. Aţi ştiut că pot ajunge să zboare cu nouăzeci şi şapte de mile pe oră ! Şi dacă au vreme favorabilă, pot călători cinci pînă la şapte sute de mile pe zi. Gîndiţi-vă că asta înseamnă din zori pînă se lasă noaptea. Ei da, dacă vă interesează, n-aveţi decît să mă întrebaţi pe mine. Ştiu totul despre porumbei, pe cinstea mea.

Se opri din vorbit şi ugui spre păsări care îi răspunseră, apoi îşi ridică braţul acoperit cu pene şi păru că le spune ceva după care porumbeii se ridicară de pe el, cu un foşnet de pene, îndepărtîndu-se spre albastrul palid al cerului.

După ce castroanele fură spălate şi strînse grămadă spre a fi duse la bucătărie, toată lumea fu obligată să se retragă şi să rămînă închisă pînă la masa de seară. într-una din celule arestaţii începură să cînte „Crăciunule alb".

George Adams spuse zîmbind :

— Toţi visează la un Crăciun alb.

Desfăcură rogojinile, întinseră păturile iar cei trei care le erau tovarăşi de celulă îşi scoaseră cărţile uzate şi începură să joace.

Yusef Turcul remarcă, scărpinîndu-se pe sub cămaşă, între coaste :

— Crăciunul ! Ce-i Crăciunul ? O zi ca oricare alta cînd eşti aici înăuntru. Doar că în prima zi de Crăciun îţi dau o bucăţică suplimentară de carne şi Armata Salvării trimite fanfara să cînte.

Găsi ceva sub cămaşă şi privi atent.

— Ar trebui să dezinfectezi locul ăsta. Mişună păduchii.

Strivi insecta între unghiile degetelor mari şi rise.

— Ar trebui să-1 dezinfecteze măcar în onoarea Crăciunului.

George Adams scoase pachetul său nou de ţigări, rupse învelişul de celofan şi

sigiliul şi-l servi pe Yusef Turcul. Uscătivul luă o ţigară

şi scapără bricheta. George Adams întinse pachetul şi spre jucătorii de cărţi.

— Fumaţi şi voi, tovarăşi, spuse el. Sînt destule.

Unul dintre ei luă o ţigară şi George Adams îl îndemnă :

— Ia încă una, omule.

Omul zîmbi şi mai luă o ţigară.

— De ce v-au închis ? puse George Adams vechea întrebare.

— Ne-au prins într-o băcănie, spuse omul.

Era rotund la chip şi zîrnbea astfel încît faţa i se crăpa toată de la o ureche la cealaltă, lăsând să se vadă gingiile roşii ca nişte felii de pepene.

— Eram toţi trei împreună.

— Trei muşchetari daţi dracului, rîse Yusef Turcul. într-o băcănie !

Luară şi ceilalţi oameni cîte două ţigări. Unul dintre ei băgă o ţigară în gură şi pe cealaltă o puse după ureche, amestecînd cărţile şi olătinînd capul, în timp ce ţigara dintre buze îi fu aprinsă.

Era din nou cald în celulă şi aerul îngroşat atîrna ea un văl solid, ondulîndu-se odată cu fumul de tutun. George Adams îşi scoase cămaşa şi începu să-şi facă vînt cu ea. Spuse :

— Aş vrea să se înteţească puţin vîntul.

Apoi adăugă :

— Am o conservă de carne. Sînteţi de părere s-o deschidem ?

— Nu, spuse Yusef Turcul. Cina constă

dintr-un sfert de pîine şi o cană de cafea.

Putem mînca conserva atunci. O să ne prindă bine.

Undeva, într-o celulă din acelaşi rînd cu a lor se cînta „Clopoţeii de Argint“. Din curte, gardianul strigă să fie linişte şi cîntecul se poticni şi se stinse.

— Numai pîine ? se miră George Adams.

— Cu un pic de gem, îl lămuri Yusef. Mai demult se dădea untură, dar mahomedanilor şi indienilor trebuiau să le dea unt topit. Îţi dai seama că era prea mare bătaie de cap să-i desparţi în fiecare zi pe cei cu untură de cei cu unt, aşa că acum fiecare individ capătă gem. Se dădea fiecărui om cîte o pîine mică, cam de o sută de grame, din alea de li se zice „bulcă“. Acum taie în patru o pîine de juma de kil şi ţi-o dă cu o lingură de gem.

— Deţinuţii ar trebui să protesteze, spuse George Adams. Să facă grevă, cerînd să li se îmbunătăţească hrana.

— Da, rise Yusef. Dă-le tu ideea asta, profesore.

— Butcherboy ăla n-a mai dat nici un semn, spuse George Adams. Crezi c-o fi uitat ?

— Nu-i el ăla să uite, spuse celălalt clăti- nînd din cap şi căscînd. Trebuie să se răfuiască cu mine. Toţi lingăii din jurul lui aşteaptă asta. Dacă nu face nimic îşi pierde poziţia aici în curte.

— Ce mai matahală, spuse George

Adams. Yusef Turcul rise.

— Cu cît sînt mai mari, cu atît cad mai vîrtos.

Moleşit de căldura care părea că se zvîrco- leşte împrejurul lor, îşi spuse în sinea lui : „Ce pierdere de timp şi energie ! Ne batem aici între noi ca nişte cîini“. George Adams nu regreta deloc faptul că fusese arestat. Făcuse ce hotărîse el însuşi că-i drept să facă şi acum accepta consecinţele. Luase parte la întruniri, ascultase discursuri, citise puţin şi ajunsese la concluzia că ceea ce i se spunea era just. Gîndi, căzînd într-un somn fără vise: „Trebuie făcut ceva să punem capăt situaţiei actuale. Să nu mai primim mereu pi- cioare-n fund.“

12

SCÎRŢÎITUL CHEII în lacăt îl trezi şi se ridică în capul oaselor, clipind din ochii expuşi brusc la lumină. Ceilalţi se ridicaseră şi-şi luau cănile de cositor din cîrligul de pe tocul ferestrei. George Adams se ridică şi el în picioare şi-şi alungă somnul frecîndu-şi ochii. Uşa se dădu violent în lături şi gardianul trecu mai departe să deschidă şi pe ur- mătoarele.

— Ai tras un pui de somn ? întrebă Yusef Turcul.

— Am aţipit puţin. Ce mă fac ? Am rămas fără cană !
— Ei dărcie ! Ai face mai bine să n-o ceri acum. Grăsunul s-ar face foc şi pară.

— De ce ? Trebuia să mi se dea afurisita aia de cană cînd am sosit, nu-i aşa ? Doar nu-i vina mea !

Cei trei ieşiseră şi George Adams împreună cu Yusef Turcul îi urmară.

— N-am de gînd să le permit ticăloşilor ăstora să uite nimic din ce-i dreptul meu.

— Bine, profesore, dar fii cu băgare de seamă, ascultă-mă pe mine.

Deţinuţii se aşezară pe două rînduri să primească cafeaua şi pîinea care îi aştepta la poartă. îi serveau doi puşcăriaşi de la bucătărie.

George Adams rupse rîndul şi se duse la gardianul cel gras care supraveghea împărţirea cinei. Privi în sus, pe cînd se apropia George Adams, fără vreo schimbare în privirea lui ca prundişul.

— Ce nemulţumire mai ai acum ? întrebă vocea îngheţată.

— Nu mi s-a dat cană la sosire.

— A, eşti din nou tot tu !

Mustaţa blondă tresări uşor.

— Foarte rău. N-ai cană, n-ai cafea.

— Am dreptul la o cană, nu-i aşa ? întrebă George Adams, privind în ochii cu gene galbene. Nu-i vina mea dacă omul care era de serviciu nu mi-a dat cele necesare.

Ochii păreau că se întunecă de mînie şi

obrajii roşii, netezi şi bucălaţi se aprinseră mai tare.

— Bă, neisprăvitule ! urlă gardianul. Cu cine dracu crezi că vorbeşti ? Crezi că am să îngădui oricărui cioroi să-mi vorbească de parc-ar fi alb ? Şterge-o de aici... tale. Piei din ochii mei !

George Adams nu se mişcă continuînd să privească obrazul aprins. Gîndea : „Să fiu afurisit dacă am de gînd să-1 las în pace. Vor să te tîrîi la .picioarele lor pentru orice fleac : *te rog, şefule, îngăduie să mi se dea una sau alta.“* Spuse tare :

— Nu înţeleg de ce n-o fi condusă închisoarea asta aşa cum trebuie.

Obrazul gardianului se crispă ca o baltă cu lavă clocotindă. Simţi că îşi iese din fire. în primul rînd pentru că „rahatul" pe care îl avea în faţă îndrăznise să aibă un schimb de cuvinte cu el. Lucru nedorit, căci dacă era pus în situaţia de a da anumite explicaţii, deţinuţii începeau să creadă că i-a scăpat din mînă. în al doilea rînd, cînd un om ca ăsta critică administraţia, te puteai aştepta la revoltă şi răzvrătire. Şi la urma urmelor, era vorba despre unul dintre agitatorii ăia care îşi băgau nasul peste tot, stîrnind lumea împotriva autorităţilor.

— Şi zi, eşti unul dintre şmecherii ăia ? Un cioroi deştept !

Tonul era mai liniştit, revenind la răceala iniţială, pe măsură ce gardianul

cel gras îşi redobîndea stăpînirea de sine. Dar era cu atît mai periculos, căci autoritatea acestui om se oţelea prin şocul gheţii mai degrabă decît prin arderea flăcării albe. Îndîrjirea lui era dintre acelea care îngheaţă şi nu se topesc, iar această -caracteristică îi îngăduia să-şi menţină o anumită superioritate.

Observă că încetaseră să mai împartă cafeaua amară şi neagră şi bucăţile de pîine, toată lumea urmărind ce se întîmpla.

Atunci băiatul de la magazie păşi înainte spunînd :

— Uite, am aici o cană în plus, şefule.

Făcu semn cu cana fără să privească spre gardianul care se răsti :

— Cine dracu te-a adus aici ?

Dar nu se împotrivi cînd George Adams luă cana şi nici cînd dădu în schimb băiatului două ţigări. Simţi însă sfidarea şi se întoarse furios spre coloana de puşcăriaşi în aşteptare.

— De ce naiba căscaţi gura aici ? Luaţi scîrba asta de mîncare şi întoarceţi-vă în celulă.

Işi dădea seama că fusese înfrînt şi acest lucru îl învenina.

Coloana începu să înainteze şi George Adams se gîndea să se alăture ultimului rînd. Cîţiva oameni se uitau lung spre el şi prinse privirea ca de porc a lui Buteherboy care stătea trîntit în uşa

celulei, aşteptînd să-i fie adusă hrana acolo. în mintea sa ruginită, dar perfidă ca o capcană de urs dată uitării, socotea că ar cîştiga bunăvoinţa şefului dacă l-ar pune la punct pe deşteptul ăla.

Pe la mijlocul coloanei, Yusef Turcul strigă încet pe George Adams.

— Bagă-te aici !

Oamenii îi făcură loc, zîmbind, iar Solly care se afla alături de Yusef cloncăni cu voce scăzută :

— Da ştiu că i-ai dat peste nas grăsunului!

Chiar şi Brakes Peterson, cel cu un singur obraz bun, al doilea arătînd ca o halcă de carne friptă, şopti fără să mişte buzele :

— într-o bună zi careva o să i-o facă lată malacului ăluia !

Butcherboy, ascultînd remarca, simţi ameninţarea unei schimbări de atitudini printre supuşii săi şi-şi spuse că va trebui să acţioneze rapid. Dar era nevoie să-l pună întîi la punct pe Yusef Turcul. Odată ce drumul va fi curăţit de turc, celălalt rămîne fără apărare. „Mda, va trebui să vadă ce-i de făcut cu Turcul[11].

Ceva mai în spate, Puştiul din Casbah apucă pironul ascuţit din buzunarul pantalonilor, ţinînd între degete, ca într-o menghină capătul cu buclă, în timp ce colţurile gurii se înălţară cu un grad, într-o fantomă de zîmbet.

ÎN CURTE STRĂLUCEA dimineaţa, iar grilajul de fier din care era format gardul îşi arunca desenul de linii cenuşii paralele şi de dreptunghiuri luminoase pe pavajul de beton.

Sus, cerul era de un albastru de smalţ, mîz- gălit cu pete arămii de soare. Nu era nici o adiere de vînt şi dincolo de piatra neînduplecată a închisorii, conturul turtit al muntelui era ca o fisură pe cer.

Paznicul secţiei se afla în scuarul din exteriorul curţii, alături de grilaj, de vorbă cu alt gardian oprit acolo. Cei trei osîndiţi din blocul de izolare aflat în faţa secţiei de prevenţie, se mişcau în scuar, umblînd unul după altul în cerc.

Robinetul din capătul de sus al curţii fusese deschis şi apa curgea prin şanţul puţin adînc săpat în beton, şanţ în care deţinuţii îşi spălau rufele. Plescăitul rufelor ude lovite de piatră sporea zarva glasurilor care murmurau şi uneori rîdeau. Unii oameni erau goi puşcă, hotărîţi să spele până şi ultima petecuţă pe care o aveau, alţii în pantaloni scurţi, sau lungi, stăteau de-a lungul şanţului prin care curgea apa. Cei care nu spălau trîndăveau mai la o parte, fumînd şi vor- bind.

Yusef Turcul stoarse cămaşa pe care o spălase şi ridicîndu-se ţeapăn de la locul său de lîngă canal se duse s-o aşeze pe

sîrma de rufe care era întinsă de la balustrada scărilor pînă la grilaj. După ce potrivi bine cămaşa la uscat, se aşează cu spatele spre perete ca să şi-o păzească.

O păzea concentrat şi continuu căci ştia că dacă îşi lua ochii de pe ea chiar cîteva secunde s-ar fi putut să dispară.

Şi alţii, care îşi puseseră rufele la uscat, stăteau alături, privindu-le ca o transă, în timp ce aşteptau ca soarele verii să-şi facă datoria.

Stînd astfel, cu privirea pe cămaşa care se usca, Yusef Turcul trase mînios concluzia că gagica lui era o tîrfă josnică şi nepăsătoare, odată. ce nu-i adusese lenjerie curată toată săptămîna. Nu venise nici să-1 viziteze şi în mintea lui încolţea bănuiala că-1 părăsise şi se încurcase cu altul, profitînd de faptul că se simţea în siguranţă în privinţa lui, ştiindu-1 la pîrnaie. Se întreba dacă s-o dea definitiv uitării sau s-o caute cînd va fi pus în libertate şi să-i dea ceva ca să-l ţină minte. Nu-i trecea prin cap că s-ar putea să rămînă la închisoare multă vreme. Cum stătea aşa meditînd, deveni conştient de masa antropoidă a lui Butcherboy care se furişase alături de el.

■— Turcule, spuse Butcherboy şi vocea lui era ca un mîrîit profund ieşit din fundul pieptului cavernos. Turcule !

—■ Mda, răspunse Yusef fără să-şi ia privirea de pe cămaşa agăţată la uscat. Ai ceva pe inimă ?

Nu văzu rînjetul care dădea la iveală pe faţa lată, ţepoasă, dinţii găunoşi. Auzi doar vocea hodorogită :

— Săpunul pe care ni-1 dă aici e ca o piatră. Mi s-a spus că tu, Turcule, ai o bucată de săpun ca lumea. îmi ziceam că poate ai să mă laşi s-o folosesc.

Yusef rise, amuzat de această introducere. Răspunse cu ochii ţintă la cămaşă :

— Uite ce, Butcherboy, eu nu am decît două lucruri să-ţi spun. Numărul unu, în ce te priveşte, de cînd eşti tu pe lume, n-ai folosit săpun. Iar numărul doi, eu nu-s dispus să-ţi împrumut ţie nici măcar un scuipat în obraz.

— Turcule, ripostă Butcherboy cu acelaşi rînjet funest. Turcule, curtea asta, zic eu, s-a făcut tot mai strimtă pentru noi doi. Tu eşti unul dintre grangurii ăia barosani. Şi eu sînt de părere că a venit timpul să arăţi de ce eşti în stare. Ce zici la asta ?

— Oricînd doreşti, Butcherboy.

— Foarte bine. La noapte unul dintre oamenii din celula mea se mută la voi, iar tu vii la mine. Aşa o să putem încheia socote- lele. De acord ?

Yusef zîmbi spre cămaşă, răspunzînd.

—- De acord.

— La noapte deci, da ?

— La noapte, întări Yusef Turcul.

Butcherboy se răsuci şi-şi croi drum, că- rînd pumni ca să dea în lături

trupurile ce-i stăteau în cale, spre locul în care acoliţii cît şi alţi aliaţi ai puterii sale erau adunaţi la umbră. Yusef Turcul nu-l urmări cu privirea, ci rămase cu ochii pe cămaşa care acum se usca rapid.

Căldura se juca în curte, sclipind ca pe nişte table de sticlă prost turnată, iar deţinuţii care nu aveau nimic de făcut se adunaseră la umbra peretelui, aşteptînd să pice inspecţia.

Pisica închisorii lunecă deasupra cimentului cu blana ei de culoarea broaştei ţestoase, strălucind în soare şi cu coada legănîndu-se ca o antenă. Ajunse la şanţul prin care curgea apa, trase un gît şi apoi dispăru printre barele grilajului.

George Adams se apropie de Yusef Turcul, purtîndu-şi maioul pe braţ şi simţind pe spate fierbinţeala soarelui care pătrundea prin cămaşă.

întrebă încruntat :

—- Ce vrea individul de la tine, Yussy ?

Yusef Turcul se ridică, îşi pipăi cămaşa şi apoi o luă de pe sîrmă. George Adams deschise pachetul cu ţigări şi-i oferi una.

— N-a vrut decît să-mi facă o vizită, îi spuse Yusef zîmbind. O să punem lucrurile la punct diseară în celula lui.

— Diseară ?

George Adams dădu foc unui chibrit şi a- prinse ţigările. Adăugă :

— Vin şi eu cu tine.

— Nu-i nevoie, prietene. Tu să nu te a-

mesteci, m-ai înţeles ?
— Aşa crezi tu, ripostă George Adams.
Se simţea puţin îngrijorat.
— Şi tu ţi-ai băgat nasul cînd s-a legat de mine. Recunoşti că altfel nici n-ai fi intrat în chestia asta.
Suflă un rotocol de fum spre lumina aurie a soarelui şi continuă :
— Aşa că vreau să merg şi eu cu tine.
Yusef Turcul încercă să se împotrivească :
— Nu-mi place să văd un tip ca tine scuturat de ticălosul ăla. Noi trebuie să avem grijă de tine, profesore.
Zîmbi arătîndu-şi dantura ce părea de porţelan alb, ieftin.
George Adams comentă :
— Tu, cu teoria ta că fiecare trebuie să se descurce singur !
— Ei da. Şi acum se pare că maiorul nostru Scîndură se apropie. Iată că sună.
Triunghiul din scuar anunţa răsunînd inspecţia.

14

CĂLDURĂ DIN CELULA părea solidă. Puteai să întinzi mina, ar fi spus Yusef Turcul, să apuci un pumn de căldură, să-1 arunci de perete şi să rămînă acolo lipit. Cu peste patruzeci de arestaţi înghesuiţi înăuntru, în mijlocul verii, mirosul de sudoare era greu şi saturat ca mirosul morţii. Zăduful părea îndesat printre trupurile oamenilor ca nişte tampoane de

vată ; ca o maioneză într-o salată umană formată din borfaşi, escroci, siluitori, tîlhari, criminali, scandalagii, traficanţi de droguri. Doar cîţiva dintre ei fuseseră străini de închisoare, mulţi erau complet depravaţi şi cîţiva bătnni decăzuţi sugeau în desnădejde ultimul os amar şi putred al vieţii.

Toată lumea era tăcută în noaptea aceea, abia dacă luau în seamă căldura. Cuvintele se schimbau în şoaptă, nu mai rămăsese nimic din zarva care preceda de obicei pregătirile pentru culcare. Tensiunea ţinea într-o încleştare strînsă toată suflarea.

Afară soarele se împuţinase lăsînd amurgul liliachiu să se strecoare peste piatra şi fierul închisorii. Gardienii făcuseră ultima numărătoare a zilei şi predaseră paza schimbului de noapte. Paznicii de serviciu remarcaseră liniştea, dar fără să-i acorde importanţă, aşa cum cineva observa că s-a aprins lumina pe o stradă întunecată, sau că pămîntul străluceşte după ploaie. Nu-şi făceau griji.

în interiorul celulei, pîinea şi cafeaua fuseseră îmbucate în grabă sau ascunse pentru a fi consumate mai tîrziu. Perechile unsuroase de cărţi, zarurile şi figurile grosolane de şah nu-şi făcuseră apariţia. în lungul celulelor mici dinspre curte şi la etaj, tăcerea se îmbina cu mirosul trupurilor şi cu căldura lipicioasă.

Lui George Adams nu-i plăcea ce se în-

tîmplă. Era nervos şi îngrijorat. Aici era ţara de dincolo de hotarul legilor şi a regulilor şi a labirintului legislativ ; o junglă de piatră şi fier, locuită de şacali şi hiene, de lupi care îşi arată colţii şi oi înspăimîntate, de lei căzuţi în cursă, luptîndu-se cu monştri împiedicaţi, cu creiere chircite şi trupuri blindate în cuirasa ignoranţei şi a brutalităţii, călcînd în picioare pe cei care încercau să-şi scurme dfum ca să scape din încleştarea mocirlei.

Şi Butcherboy spuse :

— Turcule, socot că trebuie să fii judecat.

Yusef Turcul se sprijinea relaxat de perete la un capăt al încăperii, avîndu-1 pe George Adams alături.

Surîdea uşor, cu pleoapele pe jumătate lăsate, dar în ciuda aerului nepăsător şi al zîm- betului, ochii îi scînteiau în alertă. Era de fapt tăios, dur şi ameninţător ca o lance ascuţită.

— Judecată ? se miră Yusef Turcul. Ce dracu, măi Butcher, parcă era vorba de luptă dreaptă ? Om cu om.

„Judecata“ era un procedeu destul de obişnuit printre puşcăriaşi, pus la cale de cei mai depravaţi şi mai brutali dintre ei împotriva vreunui nenorocit care le greşise cu ceva ; se răzvrătise, linguşise vreun gardian, denunţase pe unul dintre ei sau se răzbunase într-un alt fel. Un simulacru de „tribunal" mult mai de temut decît cel adevărat se ţinea în celulă

şi se hotăra „sentinţa".

Cîndva se judecase „cazul" unui deţinut care supărase pe şeful celulei şi banda acestuia. Fusese învinuit că s-ar fi plîns unui paznic, „crimă" de neiertat. Tribunalul format din bandiţi îl găsiseră vinovat şi-1 condamnaseră la ... pedeapsa nu i se comunicase. Dintr-un rafinament sadic, ţinuseră hotărîrea secretă.

Omul îngrozit, murise de o mie de ori de frică înainte ca, ameţit de oboseală, să cadă într-un somn greu. în timp ce zăcea, zbătîn- du-se pradă unui coşmar neştiut, îi acoperiră faţa şi capul cu o cergă şi jumătate de duzină de cuţite se înfipseră în pătura cu care era învelit.

A doua zi dimineaţă paznicii găsiră un mort învelit într-o pătură năclăită de sînge. La ceilalţi oameni închişi în celulă nu se descoperi urmă de sînge sau urmă de armă. Asupra nimănui nu se găsi vreun cuţit deşi se făcuseră percheziţii. Investigaţiile făcute la închisoarâ nu dezvăluiră nimic.

Butcherboy rise. Era la celălalt capăt al încăperii susţinut de clica sa de canalii, Pinks. Moos, Brakes Peterson, Squinteye Samuels, Noor şi de cîţiva sateliţi ca Crip, Micul Johnny, Solly, şi Puştiul din Casbah. Aceştia aşteptau reacţia namilei.

— Luptă dreaptă, rise răguşit Butcherboy, privind spre feţele asistenţei. Tipul ăsta vrea luptă dreaptă. Om cu om.

Spre surprinderea lui mai toate vocile murmurară :

— Luptă dreaptă. Luptă dreaptă.

Chiar şi cei din gaşca lui reluară murmurul ca un ecou.

Privi din nou în jur. Deci asta era situaţia. Va trebui să ia hăţurile în mînă de îndată ce-o să termine cu slăbănogul ăsta cu gură mare.

Obrazul mototolit se întunecă şi dinţii înnegriţi şi rupţi se dezgoliră într-un rînjet.

— Foarte bine, spuse Butcherboy. Hai să fie şi luptă dreaptă.

Capul rotund şi brutal se întoarse pe gîtul gros şi începu să dea porunci :

'— Tu, Brakes, stai lîngă uşă şi ascultă să nu vină paznicul.

Privi apoi spre ceilalţi.

— Liberaţi locul şi treceţi toţi lîngă perete. Şi fiecare să-şi ţină gura, m-aţi înţeles. Nici un sunet. Linişte de mormînt.

Intr-o clipă oamenii începură să împingă păturile şi rogojinele lîngă perete. Odată locul eliberat, spectatorii se aşezară deasupra aşternutului sau rămaseră în picioare lingă zid, tăcînd chitic, în aşteptare, cu feţele încremenite de emoţie.

Butcherboy aruncă de pe el cămaşa şi-şi etală bustul uriaş acoperit cu muşchii grăsime, cicatricele unoi' răni vindecate şi decorat cu un labirint de tatuaje. îşi

încordă bi- cepşii şi se bătu peste piept, rînjind cu dinţii lui cariaţi şi arătîndu-şi imaginile imprimate în piele : craniul cu două oase încrucişate, drapelul şi pumnalele întretăiate, femei goale ce şerpuiau cînd îşi încorda muşchii, iar pe spinarea lată, în stînga, un vultur în plin zbor, cu ciocul căscat şi aripile întinse, ochi scînteietori şi ghearele îndoite, gata să ucidă.

Rise cu cruzime.

— Ia vino tu aici şi lasă-mă să te strivesc ca pe un păduche. Luptă dreaptă să fie.

Vocea ieşea hodorogită din laringele bolnav.

Yusef Turcul se îndepărtă de peretele de care se sprijinise şi-şi descheie cămaşa. în pantalonii lui strîmţi şi în ghete părea ofticos alături de forma mătăhăloasă a celuilalt, dar sub pielea netedă bronzată, muşchii fremătau ca şopîrlele, iar trupul prelung era intr-adevăr dur şi flexibil ca un bici din piele de rinocer.

îşi duse mina la gură şi-şi scoase proteza.

— Ţine tu asta, profesore, spuse el.

George Adams luă dantura umedă, simţin- du-se uşor ridicol şi o puse cu grijă intr-un buzunar al hainei.

Tăcerea căzu grea ca un mort.

într-un capăt al încăperii, aşteptau cei din banda lui Butcherboy cu ochi

strălucitori de răutate pe feţele viclene. Puştiul din Casbah era tăcut şi impasibil ca o mumie, doar o pleoapă îi tresărea ca şi cum ar fi făcut cu ochiul. De cealaltă parte, lîngă uşa de fier, cu urechea ciulită la gaura de control, Brakes Peterson avea fixat pe obrazul fript un zîmbet hidos.

Butcherboy făcu un pas înainte. Sub pantalonii scurţi, pătaţi, picioarele îi erau groase, urîte şi noduroase, ca nişte cioturi de copac. Mormăi şi pe cînd sunetul i se rostogolea din gură, întinse mîna dreaptă în faţă, vrînd să-şi apuce adversarul în încleştarea luptei.

Iute ca fulgerul, Yusef Turcul se repezi la mîna întinsă şi o zmuci dîndu-i drumul înainte ca Butcherboy să şi-o elibereze şi să-1 înhaţe.

Zmucitura rapidă făcu pe uriaş să se clatine spre stînga şi înainte de a putea să-şi recapete echilibrul, Yusef îi trase o lovitură de sus în jos cu muchea ascuţită a mîinii sale osoase, despicîndu-i carnea de pe pomete.

Spectatorii, cu gurile uscate şi trupurile ţepene de încordare, priveau pe uriaş împle- ticindu-se, iar Yusef Turcul, maestru iscusit în bătăi, în urma nenumăratelor lupte de stradă în care fusese implicat, nu-i dete răgaz să-şi revină. Trupul zvelt şi vînos se răsuci pe piciorul stîng şi în acelaşi timp piciorul drept zvîcni în sus pînă la înălţimea genunchiului şi apoi ţîşni ca un proiectil

paralel cu podeaua. îl izbi pe Butcherboy drept în burta cu o forţă de ghiulea.

Ochii i se holbară şi din gura căscată ieşi un rîgîit ca un sughiţ. Faţa buhăită se munci să-şi recapete respiraţia şi trupul greoi se clătină ca un bolovan, dar nu se rostogoli şi Yusef îl lovi din nou, sălbatic, cu piciorul peste genunchi.

Butcherboy se poticni, rotindu-şi braţele ca să-şi găsească echilibrul. De ani de zile se baza pe mărimea şi pe ferocitatea lui ca să-şi intimideze victimele ; nimeni altul mai uşor nu încercase să-l provoace la luptă şi în consecinţă, în asaltul său agil, Yusef Turcul avea de partea sa avantajul surprizei şi al experienţei. Totuşi Butcherboy nu era grav rănit sau descumpănit, ci doar exasperat pînă la nebunie.

Mugi şi atacă. Ferindu-se stîngaci de lovituri se plecă înainte să-şi arunce braţele masive în jurul taliei adversarului. în timp ce braţele zvîcneau pentru a-i da îmbrăţişarea ucigătoare, genunchiul Turcului zbură în sus să sfarme faţa care apăruse atît de ispititor deasupra. Faţa se feri brusc, genunchiul nu o nimeri şi piciorul fu prins instantaneu în- tr-o strînsoare ca de menghină. Un suspin trecu printre cei ce priveau.

Dar nu în zadar luase Yusef Turcul parte la atîtea lupte de acest fel. îşi repezi braţul stîng pe după gîtul huidumei, prinZîndu-1 în îndoitura

cotului şi încleştîndu-şi propria lui mînă sub bicepsul drept. Antebraţul drept lunecă în sus pînă la beregată şi cu încheietura mîinii în dreptul mărului lui Adam, începu să-l sugrume cu toată forţa muşchilor săi de oţel. Buteherboy îl va trînti, era uşor de presupus, dar nici aşa nu va scăpa de garota din vine, os şi muşchi care-i presa stăruitor traheea.

Cu o opintire, Buteherboy îl aruncă pe Yusef şi căzu greoi pe'ste el. Braţul îşi întări strînsoarea, osul strivea mărul lui Adam şi Yusef Turcul observă că faţa începuse treptat să se învineţească şi limba să atîrne. Brusc Buteherboy schimbă poziţia. încercuind cu un braţ piciorul potrivnicului în dreptul genunchiului, prinse cu cealaltă mînă talpa piciorului şi începu să o tragă spre spate cu toată forţa. în timp ce piciorul şe îndoia, apăsa tare braţul în dosul genunchiului. Intr-o clipă piciorul urma să trosnească ca un chibrit. Yusef Turcul era conştient de aceasta, sudoarea îi ţîşnea ca rouă pe faţă, ochii îi ieşeau din orbite şi gingiile fără dinţi se încleşteau de durere.

George Adams ar fi vrut să ţipe. Ar fi vrut să se repeadă şi să zdrobească în lovituri dfe picior chipul rînjit al lui Buteherboy. Toată lumea aştepta încremenită ca osul să trosnească.

Chiar în clipa aceea, Brakes Peterson, de la uşă, spuse şuierat, întrerupînd

tăcerea :

— Gardianul. Vine, ...lui de gardian !

Pe dată combatanţii se despărţiră, spectatorii se împrăştiară, trîntindu-se pe duşumea în poziţii relaxate, privind oriunde, doar la uşă nu. Buteherboy se întinse lat, uitîn-

du-se spre Yusef Turcul şi suflind ca din foaie. Pe sub pielea bronzată, Yusef se făcuse verde şi gîfîia ca un cîine obosit. 11 durea piciorul şi se întreba îngrijorat dacă îl va mai putea folosi ca să lovească în Butcherboy. Erau amîndoi lunecoşi de sudoare.

Toţi auziră paşii gardianului afară în curte. Fluiera „Lili Marlene“ trecînd de la gaură la gaură, cu scîrţîit de cizme. Căldura din celulă era îmbibată cu tăcere şi cînd cineva tuşi brusc, răsună ca explozia unui motor defect.

Fluieratul ajunse la uşa lor şi se opri. Auziră cum e dat într-o parte capacul de pe gaura de control şi închis la loc după ce gardianul privise. Fluieratul se porni din nou şi paşii, după ce se opriră la fiecare uşă, o luară în sus pe scări.

— Brakes, întrebă Butcherboy gîfîind puţin, ce se aude ?

— S-a dus sus, răspunse omul cu obrazul ars, stînd lung în dreptul uşii.

După un timp paznicul coborî din nou, flu- ferînd acum „E o fericită preafericită zi“. îl auziră cînd ajunse la piciorul scării, ca apoi să se îndrepte spre poartă.

— E bine, spuse Brakes şi toată lumea sări în picioare.

Butcherboy şi Yusef Turcul se ridicară să reînceapă lupta. Obrazul namilei se umflase pe partea unde încasase prima lovitură şi ochii, sub pleoapele ciupite, aruncau o lumină roşie, însîngerată.

Trecu brusc la atac. Yusef Turcul încercă o fentă, dar genunchiul dureros îi încetinea mişcările şi se trezi cu braţele haine în jurul taliei şi în acelaşi timp cu propriile lui braţe imobilizate.

Asistenţa începu să vocifereze de emoţie, dar Brakes Peterson ceru răstit tăcere.

încercuit de braţele lui Butcherboy, Yusef Turcul începu să-1 lovească sălbatic cu capul, simţind cum îi crapă pielea de pe frunte şi i se scurg picături de sînge în ochi. Dar auzea totodată cum adversarul geme de durere şi cînd îl lovi cu capul în nas, un val de sînge îi acoperi buza de sus răsucită, rînjetul gurii şi bărbia ţepoasă.

în acelaşi timp Yusef Turcul îşi trecu greutatea trupului repede pe piciorul mai slab şi izbi cu celălalt genunchi în stinghia uriaşului. Acesta urlă de durere sub lovitura genunchiului osos, dar nu-i dete drumul, ci îşi propti capul de gîtul celuilalt, în timp ce braţele puternice strîngeau cu toată forţa, făcînd ca muşchii să-i tresară şi să salte ca nişte mîţe într-un sac.

Yusef Turcul ştia că, dacă se lasă pe spate, nu mai era nici o scăpare. Că va fi lăsat să cadă din îmbrăţişarea sălbatică a gorilei cu şira spinării scrîntită sau ruptă, pentru a primi apoi lovituri în cap, coaste, stomac, înainte ca matahala să sară deasupra lui cu ambele picioare şi întreaga greutate.

Cum Butcherboy îşi concentra toată puterea în această îmbrăţişare, bicepşii şi antebraţele i se umflaseră ca nişte baloane. Yusef re- zistă o clipă cu toate forţele şi apoi brusc se lăsă moale, aruncîndu-şi picioarele între picioarele desfăcute ale duşmanului şi folo- sindu-şi toată greutate ca să-1 tragă jos la pămînt. Butcherboy, luat prin surprindere, căzu deasupra lui, Yusef, profitînd de o frac- ţiune de secundă, îşi trase capul la o parte, astfel că faţa însîngerată a namilei se izbi de cimentul duşumelei.

Braţele uriaşului se desfăcură, Yusef se răsuci iute de sub el şi în timp ce se strădui să se ridice, îi acoperi cu o ploaie de lovituri tăioase obrazul rănit şi gîtul.

Butcherboy se ridică anevoie, dar înainte de a putea să se îndrepte, Yusef Turcul îi plasă o lovitură de picior magistrală în plexul solar.

Grohăitul cu care aerul ieşi din trupul lui Butcherboy fu ca o muzică pentru urechile lui Yusef. El însuşi respira acum cu greutate, îl durea spatele şi genunchiul şi îşi dădea seama că nu va fi în stare să reziste mult timp în faţa forţei încăpăţînate a brutei. Dar mai ştia că pentru moment, cu răsuflarea tăiată, Butcherboy era la discreţia lui.

Şi astfel, năpustindu-se înainte, trăgea cu dreapta şi cu stînga în omul îndoit care gî- fîia. Braţele i se mişcau ca tijele unor pistoane, iar pumnii cădeau în lovituri de ciocan peste faţa însîngerată. Simţea cum i se zdreleşte pielea de la

încheieturile degetelor sub forţa loviturilor în care îşi punea toată greutatea.

Butcherboy se retrăgea împleticindu-se, mugind cu o voce răguşită şi stinsă. Dorea să se ferească din calea pumnilor ca să-şi poată reface apărarea dezorganizată. Năucit, căzu aproape în mijlocul cetei tăcute de aco- liţi şi simpatizanţi, Moos, Pinks, Squinteye Samuels, Puştiul din Casbah, Noor, Solly, Micul Johnny şi alţii. Cînd se împiedică de ei, Pinks şi Noor întinseră mîinile să-1 susţină, Squinteye Samuels şi Micul Johnny se precipitară să-1 prindă, ceilalţi înaintară toţi grămadă şi mîna dreaptă a Puştiului din Casbah zvîcni într-o mişcare rapidă.

Butcherboy se prăbuşi cu un geamăt şi o strălucire de uimire în ochii injectaţi, picioarele lui groase cedînd brusc ca nişte cîrpe. Strălucirea ochilor se stinse ca o luminare care s-a topit şi el lunecă la pămînt în mijlocul gloatei agitate.

Nu mai mişcă şi nu mai scoase nici un sunet. Cineva îi turnă o cană cu apă peste faţa însîngerată, crezînd că nu-i decît leşinat. Toată lumea se îngrămădi în jurul lui, bolborosind. îl întoarseră cu faţa în jos. Zăcea mare, moale şi tăcut şi un izvoraş de sînge se prelungea într-o dîră subţire din ochiul vulturului tatuat.

Alăturat unui grup care se ţinea mai la o parte, Puştiul din Casbah îşi trecu iute limba peste buza umflată.

Partea a doua

1

ÎNCEPUTUL ÎNSERĂRII se aşternu purpuriu pe scuarul din faţa blocului de izolare şi o adiere de vînt se pornise să sufle printre clădirile îngrămădite în interiorul zidului închisorii. Ţeava spartă tot mai picura undeva în curtea bucătăriei.

Toată lumea, în afara băiatului poreclit Puştiul din Casbah şi a lui George Adams, primise cina alcătuită din pîine, marmeladă şi cafea. Tăcerea atîrna laolaltă cu înserarea peste şirul de celule din piatră cu uşi ferecate şi ferestre zăbrelite, peste clădirea unde era administraţia, întunecată acum, peste sala de la intrare şi holul recepţiei. în bucătărie se făcea curăţenia de seară. Cei mai mulţi din echipa bucătarului se retrăseseră, deoarece erau de serviciu dis-de-dimineaţă a doua zi. în sălile rezervate personalului, gardienii care terminaseră straja se pregăteau să plece.

George Adams, stînd sprijinit de perete se adresă tînărului din faţa sa :

— Ai adormit ?

— Nu, spuse Puştiul din Casbah cu faţa întoarsă spre zid.

— Ştiu că ai necazuri, măi băiete, dar ce ţi-a venit să te legi de amărîtul ăla din curte ? N-am văzut să-ţi fi făcut nici un rău.

Puştiul din Casbah răspunse fără să-şi întoarcă privirea spre el.

— Al naibii mai eşti de vorbăreţ, nene. Vorbeşti şi vorbeşti şi vorbeşti. Ei bine, am să te lămuresc. M-am luat de ăla, pentru că am vrut să fiu adus aici.

— Aici ? se miră George Adams încreţind fruntea.

— Chiar aşa. Aici. Au să pună întrebări despre Butcherboy şi nu vreau să fiu acolo cînd întreabă. Asta-i ! Poate dacă sîntem aici, ne uită. Mie nu-mi place să vorbesc despre lucrurile astea. Poate că am văzut ceva şi nu vreau să le spun albilor.

Adăugă cu o umbră de bănuială în tonul plat :

— Tu ai văzut ceva, nene ? Doar erai şi tu tot acolo.

George Adams spuse privind spre spatele băiatului :

— Dacă o să mă întrebe pe mine ce-am văzut am să le spun adevărul. Asta-i tot.

— Adevărul ?

Puştiul din Casbah se întoarse şi privi spre George Adams fără să se ridice.

— Păi da, afirmă George Adams, trăgînd în sus un crac al pantalonilor şi scărpinîndu-şi fluierul piciorului. Am văzut o luptă între Butcherboy şi Yusef,

poate să fi fost luptă dreaptă, poate că nu, dar se băteau cu pumnii, om cu om. Apoi l-am văzut pe Yusef lovin- du-1 pe Butcherboy care s-a dat înapoi spre un grup dintre cei care priveau. Ce a urmat a fost că Butcherboy s-a prăbuşit şi cînd l-au întors era mort şi cineva trebuie să-1 fi înjunghiat cu ceva pe la spate. Cine, habar n-am. Era o mulţime la capătul acela al celulei. Yusef era la mijlocul încăperii şi ceilalţi jur-împrejur lîngă perete. Asta-i totul.

Trase jos cracul pantalonilor şi adăugă în- cruntîndu-se :

— Parcă-mi pare rău pentru nenorocitul ăla de Butcherboy.

— îţi pare rău ! exclamă băiatul. Ştii că eşti nostim, nene ? !

— Mă întreb cum de-a ajuns Yusef la spital. Am auzit că l-au dus să-i facă radiografie la spate şi la genunchi. Şi-i ciudat că nimeni nu-şi poate închipui cu ce a fost înjunghiat Butcherboy.

— Turcul nu are nimic de spus, afirmă băiatul muşcîndu-şi degetul mare şi ştergîndu-1 de cămaşă. Cred că le-a spus că a căzut şi s-a lovit.

— Da, şi eu cred tot aşa.

Era să mai adaoge ceva, dar cineva din celula vecină începuse să bată în peretele despărţitor.

George Adams se ridică şi merse la uşă.

— Hei ! strigă el printre zăbrele.

— Hei ! răspunse vocea de dincolo. De ce te-au băgat aici.

— M-am contrazis cu Grăsanul, îl informă Adams. El şi cu maiorul au hotărît că-s turbulent.
— …lui, înjură celălalt. Grăsunul naibii !
De ce te-au închis ?
— Politică.
— Politică ? se miră vocea. Vrei să zici că pot să te închidă şi pentru politică ?
— Mda, rise George Adams. Ei cred că pun la cale răsturnarea guvernului.
— Doamne !
George. Adams nu ştia cu cine vorbeşte, dar îşi aminti că văzuse trei oameni plimbîndu-se în scuar. Ii revăzuse şi cînd urcase sus. Erau toţi trei osîndiţi şi purtau pantalonii scurţi de doc şi cămăşile roşii date de penitenciar.
— Ce faceţi voi, oameni buni ? întrebă George Adams.
— Bine. Trebuie să ne înfăţişăm pentru altă învinuire.
Omul îşi drese glasul şi continuă :
— Ascultă ! Nu cumva ai ceva tutun ?
— Am cîteva ţigări.
— Aici la noi e acum compartiment pentru nefumători, rîse vocea. N-ai putea să ne atingi şi pe noi cu ceva tutun ?
— Să văd ce pot face, îi răspunse George Adam.
Plecă de lîngă uşă şi-i spuse Puştiului din Casbah.
— Au nevoie de puţin tutun. Crezi că ai putea să te descurci ? Tu ştii cum se trag sforile aici.
— Calicii naibii, ripostă băiatul. Tot

timpul vor ceva de pomană. N-au tutun, n-au asta, n-au aia.

— Ştii bine că ei nu pot cumpăra ce le trebuie, cum poţi tu.

— Şi crezi că-mi pasă ? întrebă băiatul cu un aer mohorît.

— Nu, spuse George Adams, simţind că se
înfurie. Ştiu că-i bagi pe toţi în . . .Dar nu te-am auzit nici pe tine spunînd odată nu cînd poţi lua ceva pe degeaba.

Băiatul îl privi posomorit. Spuse :

— Sîntem aici amîndoi. /Dacă eu aş avea ceva ţi-aş da şi ţie. Dar de ce naiba trebuie să-ţi mai pese şi de ei ? Doar ei nu-s cu noi !

— Nu mai vorbi aşa. Toţi cei de aici, de după gratii, sînt cu noi, băiete !

— Pomanagiii dracului, mormăi Puştiul din Casbah şi pleoapa începu să-i zvîcnească pri- vindu-1 pe Adams.

Se ridică şi scotoci în buzunarele blugilor, pînă găsi un ghem de sfoară. George Adams îl privea curios, cuprins din nou de sentimentul că-i emigrant într-o ţară străină, ignorant al obiceiurilor şi al deprinderilor acestei lumi violente.

— Dă-mi vreo două ţigări, spuse băiatul cu vocea lui amară şi faţa rece şi impasibilă ca o tăblie de geam.

Luă cele trei ţigări pe oare le scoase George Adams din cutie şi începu să le sfarme în palmă. Apoi găsi o bucăţică de hîrtie cafenie şi împachetă cu grijă tutunul ca să nu se desfacă. îl puse apoi pe duşumea şi cu piciorul turti pachetul

pînă cînd fu subţire ca un biscuit.

George Adams, fără o vorbă, îl privea gîn- dind : „Sărmană haimana ! Ai să mori fără să fi învăţat să-ţi pese nici cît negru sub unghie de tine sau de altul. Doar, cine ştie, dacă-ţi deschide cineva ochii, dacă ai putea să înveţi măcar acum, deşi-i al naibii de tîrziu."

De cealaltă parte a zidului pumnul începu să bată din nou şi omul strigă :

— Ei, ce zici, măi frate ?

— Nu v-am uitat. Aşteptaţi, le strigă George Adams.

Alegând din ghemotocul de sfoară un fir lung, Puştiul din Casbah se duse ia uşă, unde mai scoase din buzunar şi o bucată de pieptene rupt pe care îl legă la un capăt al sforii. La oarecare distanţă de pieptene legă cu grijă pachetul de tutun şi se lăsă pe vine, lingă uşă.

— Tu uită-te pe coridor şi vezi să se facă legătura, îi spuse lui George Adams.

Acesta începuse să priceapă ce unma să se întâmple şi rizînd pe înfundate, spuse :

—■ Ei, drăcia-dracului, ca să vezi !

Apoi strigă prin uşă :

— Eşti gata ?

— E bine. Poţi să-i dai drumul, răspunse omul de dincolo.

Băiatul, cu grijă să nu stea în calea sforii, aruncă în diagonală pieptenele prin crăpătura de sub uşă şi George Adams îl văzu cum saltă pe coridor, trăgând firul după el şi se opreşte în dreptul uşii celeilalte celule.

Imediat, un nasture legat cu un fir de lină scos de la vreo pătură destrămată, ţişni din celulă şi ateriză lingă pieptene.

— E prea scurt, anunţă George Adams, privind dincolo de gratii şi de plasa de sînmă.

— încercăm din nou, spuse osînditul.

— Aruncă-i mai într-o parte, mai spre noi, îl instrui George Adams, bucurîndu-se de nou descoperita ştiinţă.

Nasturele fu retras şi reazvîrlit într-o clipă. Se opri astfel încît lina trecea peste sfoara băiatului.

— Trage încet, strigă George Adams, sim- ţindunse -uşor antrenat. încet, mai încet. O să se agaţe. Ei, drace !

Nasturele ratase pieptenele şi se tîra înapoi spre uşa celulei.

Puştiul din Casbah spuse :

■— Să tragem amîndoi încet şi o să se agaţe.

— Că bine zici, veni răspunsul, răbdător şi calm în urma unei lungi experienţe.

Nasturele îşi făcu apariţia încă o dată, trecând dincolo de sfoară. De data aceasta Puştiul din Casbah şi celălalt om traseră firele simultan. George Adams urmărea cum pieptenele şi nasturele se mişcau încet unul spre celălalt.

— Uşurei, uşurel, îi sfătuia el de la fereastră. Hei. omule, mai încet. Acum opreşte. Auzi, opreşte !

— Ce naiba s-a mai întîmplat ? întrebă Puştiul din Casbah, înjurînd pe şoptite.

— Nimic. E bine, îl asigură George Adams. Numai ia-o încet şi cu grijă. încet şi cu grijă.

Nasturele şi bucata de pieptene, la distanţă acum de cîţiva centimetri, se apropiau treptat şi apoi nasturele se agăţă de pietptene. Cum lîna intrase printre dinţii piepteneluí, cele două fire erau acum strîns unite.

— S-a făcut, strigă George Adams. Trage-1 înăuntru.

— Foarte bine, se bucură omul de alături, începu să strîngă firul, trăgând totodată şi pieptenele. Puştiul din Casbah împinse pachetul turtit cu tutun pe sub uşă, de unde fu tras în cealaltă celulă. Puşcăriaşul de acolo, despărţi nasturele de pieptene, strigă că-i gata şi băiatul trase de sfoară şi-şi recuperă bunurile.

— Ei bine, rise George Adams, asta mai zic şi eu şiretlic. Nu mi-ar fi trecut prin cap o sută de ani. Straşnică metodă !

— Dracul să-i ia pe pomanagii, spuse băiatul, înfăşurindu-şi sfoara pe ghem.

George Adams rise din nou, bătîndu-l pe spate.

Pe undeva, prin întunericul care începuse să-i înconjoare, cîntăreţul intona din nou, solemn, imnul „Hristos mă vrea rază de soare“.

2

LA VEDEREA trupului mort a lui

Butcherboy, cu dira subţire de sînge care se prelungea din gaura minusculă de pe spinare, exact în dreptul inimii, încremenirea surprizei se abătu peste grămada de puşcăriaşi, lăsîndu-i cu gura căscată. Nu dură decît cîteva clipe. Apoi toţi se repeziră spre aşternut. Trăgeau unul de la altul rogojinele şi păturile în lupta de a-işi pregăti cit mai iute culcuşul şi a adormi, grăbit fiecare să se disocieze pe cit era posibil de incidentul la care asistase.

Peste cîteva momente erau ghemuiţi sub cergile jegoase, fără să le mai pese acum de căldura copleşitoare. Nimeni nu va spune nimic. întrebaţi, vor susţine că au dormit de cînd s-a sunat pentru ultima oară.

De bună seamă, fiecare putea să-şi închipuie ce-i place. Cine o făcuse ? Nu Yusef Turcul, asta era sigur ca pămîntul. Spre sfîr- şitul luptei — şi fusese o luptă de pomină — trăgea cu pumnii în capul lui Butcherboy. Nici o clipă namila nu se întorsese cu spatele spre turc. Şi totuşi pe la spate înfipseseră ceva în el, o andrea, un piron sau cam aşa ceva. Silit, din cauza pumnilor, să se retragă în mijlocul bandei de excroci care îl urmau, Noor, Pinks, Moos, Micul Johnny, Squinteye şi alţii, unul dintre ei, poate demult în aşteptarea unui astfel de prilej, îl înjunghease pe la sroate. Nimeni nu ştia, nimeni nu era în stare să ghicească. Nu era nici un semn că ar fi fluturat careva o aimă. Albii vor pune întrebări,

vor cerceta, dar zadarnic. Nu vor afla nimic.

Foştii acoliţi ai lui Butcherboy îndepliniseră anumite rituri cu cadavrul ca de gorilă. 11 spălaseră pe faţă, întinseseră rogojina şi
păturile, îl culcaseră şi-1 acoperiseră. Toate acestea nu fuseseră făcute din respect pentru bruta ucisă, ci pentru propria lor siguranţă.

Nu-ţi prea dă mina să negi, odată ce mortul a zăcut toată noaptea prăbuşit pe podea, iar tu n-ai chemat garda. Dar aşa, cînd paznicul îşi va face turul şi va privi înăuntru îi va vedea pe toţi dormind sub pături. în zori vor ieşi de-a valma din celulă şi cînd vor cerceta mai târziu şi vor găsi cadavrul lui Butcherboy — ei da, nu aveau cum să dovedească că omul acesta sau celălalt dormise tocmai în acea celulă, în noaptea cu pricina. Autorităţile ţineau seama doar să corespundă la număr şi nu-i interesa în care dintre celulele din cunte doarme fiecare.

Yusef Turcul şchiopătase pînă la vasul cu apă şi-şi spălase faţa şi pieptul de sînge şi sudoare. Fruntea îi era tăiată şi un ochi începuse să i se umfle. îl mai supăra şi genunchiul stîng şi prin muşchii spatelui îl săgeta o durere ascuţită la fiecare mişcare.

— Ce-o să se întîmple acum, îl întrebă în şoaptă George Adams, apropiindu-se de el. Iartă-ţi dinţii.

— Nimic, răspunse Yusef Turcul tresărind de durere.

îşi clăti proteza, o inspectă repede şi şi-o băgă în gură, clănţănind din dinţi ca s-o potrivească.

— Nimic. Nimeni nu va sufla o vorbă, profesore. Cînd se deschide uşa, dimineaţă, ieşim cu .toţii şi lăsăm să se descurce albii.

— Dar... şuşoti George Adams.

Yusef Turcul îi tăie vorba, supărat acum.

— Nici un dar. Uite ce e, omule. Aici sîn- tem la puşcărie. Lucruri dintr-astea se mai întâmplă din cînd în cînd. Albii au clădit puşcăria, n-au decît să-şi vadă de ea. Cît despre cei de aici, îşi încheie singuri socotelile şi nimeni n-are cum să^şi bage nasul. Nu-ţi închipui că aici e ca şi afară.

îşi clăiti ochii cu apă.

— Şi mai e încă ceva. Dacă ai de gînd să fii băiat cuminte şi să dai o mînă de ajutor legii, oamenii lui Butoherboy n-or să fie deloc încîntaţi. Probabil c-a făcut-o unul dintre ei şi n-o să le placă să se audă. Or să ţină calea oricui o fi ăla care vorbeşte.

George Adams îşi dădu seama că fosta bandă unită era tot atît de periculoasă cum fusese Butcherboy singur, dacă nu şi mai mult. Se simţea intimidat şi aceasta îl irita, îi era rău şi stomacul îi tremura ca mîna unui moşneag. Nu mai văzuse un om asasinat în viaţa lui şi acum faptul că trebuia să-şi petreacă noaptea în celulă, alături de un cadavru, îl îngrozea.

înghiţi valul de salivă care îi inundase

gura şi întrebă :

— Cum te simţi, Yussy ?

Yusef care îşi sugea încheieturile degetelor se încruntă.

— Capul nu-i aşa rău. Spatele şi genunchiul...

— Trebuie să anunţi că eşti bolnav, mîine dimineaţă.

— Mă tem că da.

— Ce-o să le spui ?

— ...lor. Mi-o rău ! M-am lovit ! Am căzut pe scări sau cam aşa ceva.

— Or să-i întrebe şi pe ceilalţi ?

— Drace, am să mă gîndesc la toate astea cînd le-o veni timpul.

Se duse şchiopătînd spre locul unde îşi potriviseră culcuşul şi George Adams simţi că i se întoarce stomacul pe dos. Incapabil să-1 mai stăpînească, se repezi la hîrdău şi vărsă.

Rămase apoi treaz mult timp, asudînd de căldură, fără să fie în stare să-şi mute gîn- dul de la moartea lui Butcherboy care îşi terorizase camarazii, ca apoi să cadă ucis de mina unuia dintre ei.

3

OMUL CU CICATRICEA pe obrazul stîng răsuci o ţigară lungă din hîrtia cafenie, ruptă cu grijă în formă de dreptunghi. Se dedică acestei îndeletniciri cu priceperea şi cu grija răbdătoare a unui chirurg, prins într-o operaţie delicată. Formă mai întîi o cută

în bucăţica de hîrtie pe care o ţinea între degetul mare şi cel mijlociu, apăsînd vîrful arătătorului în adîncitură ca să-i păstreze forma. Cu cealaltă mînă presără tutunul de la cele trei ţigări în mod egal în lungul cutei şi—1 bătu uşor cu vîrful bătătorit al degetului. Cînd fu satisfăcut de felul în caffe era distribuit tutunul, răsuci hîrtia cu dexteritate, formînd un tub, Unse marginea ca s-o lipească, linse întreg cilindru ca să aibă siguranţa că hîrtia nu se mai desface şi strînse capetele ca să rămînă închise.

— Foc, spuse el inspectînd ţigara.

Unul dintre oamenii din celulă îşi scoase cămaşa, umblă la tiv şi ca un scamator dădu la iveală un chibrit care fusese despicat cu grijă şi pricepere drept în două. Omul cu cicatricea îi luă, se duse la perete şi frecă chibritul de o suprafaţă jupuită, ocrotind repede cu mîna flacăra minusculă de sulf. Trase adine din ţigară şi lăsă aerul să-i iasă pe nări.

Se duse la uşă şi privi afară. Noaptea atîrna deasupra închisorii ca un linţoliu purpuriu. Cîntăreţul de imnuri tăcuse. Omul cu cicatricea se întoarse desfătîndu-se cu ţigara, iar cel care procurase chibritul spuse :

— Ai face bine să îndepărtezi fumul, Gus. Vine bătrînul cu paza şi-o să-1 simtă prin crăpătură. Doar ştii că nu-i voie să avem tutun.

Gus rise, arătîndu-şi dinţii galbeni. Cînd zîmbea, cicatricea îngustă din

dreptul maxilarului se încreţea, fonmînd o urmă albă, neregulată, ca şi cum ar fi fost trasă cu o maşină de cusut defectă.

— Mai e mult pînă îşi face, turul, spuse el.

— Poate, încuviinţă celălalt, dar nu fuma toată afurisita aia de ţigară. Zău aşa !

— Bine, bine !

Gus continuă să fumeze şi apoi privi spre capătul aprins al ţigării, suflînd fumul. Era de mărime mijlocie, îndesat, cu picioare puternice şi groase şi muşchii pulpelor exagerat de dezvoltaţi, umflaţi sub piele ca nişte noduri de odgoane. Labele picioarelor îi erau late, cu tălpi bătătorite.

Se duse la locul unde îşi avea culcuşul şi se aşează cu picioarele încrucişate în faţă, ca un fachir. Mai trase două fumuri şi trecu ţigara celui care furnizase chibritul.

Omul acesta avea o faţă foarte negricioasă, turtită şi rotundă ca dosul unei tigăi pe care cineva desenase în grabă, cu degetul, în stratul de funingine, ulei ars şi untură sleită, ochii, nările şi gura largă. Cînd vorbea i se vedeau incisivii care ieşeau puţin în afară, unul fiin- du-i îmbrăcat în aur. Ochii, pe faţa întunecată, îi erau sclipitori, buni, gata de glumă.

Trase fumul în piept şi zîmbi.

— De mult n-am avut parte de tutun adevărat. E băiat bun tipul de alături, ce zici ?

Fumă mai departe şi întrebă :

— Cît crezi c-o să încasăm pentru că l-am atins pe paznicul ăla, măi Gus ?

Gus rîse.

— Să încasăm ? Ce să încasăm ?

Fusese osîndit la douăzeci şi trei de ani pentru infracţiuni acumulate. El însuşi era în vîrstă de douăzeci şi şapte de ani şi nu avea de gînd să-şi ispăşească condamnarea. începuse să facă pregătiri de evadare şi aştepta o confirmare de la nişte prieteni din afară.

Pusese la cale în mod deliberat atacul împotriva gardianului şi-1 atrăsese şi pe cel negricios pentru ca intenţiile lui să fie mai puţin evidente. Cei de-al treilea om se alăturase în timpul atacului, aşa pe neaşteptate, de parcă luase hotărârea acolo pe loc. Această parte a planului funcţionase bine şi ei fuseseră mutaţi de la ocna de lingă carieră la penitenciar, aşa cum prevăzuse Gus, ca să aştepte să fie judecaţi pentru că au atacat paznicul.

Totuşi Gus nu mărturisise celorlalţi doi nimic în privinţa planurilor sale. Va trebui să-i pună la curent în ultimul moment. Vor fi obligaţi să-1 însoţească, cel puţin prin fereastră, pînă pe acoperiş. Dacă ar fi rămas, urmau să fie pedepsiţi că n-au dat alarma cînd l-au văzut fugind. Era sigur că vor prefera să-1 însoţească decât să facă asta.

Gus privi spre fereastra din spate a celulei şi zîmbi. Era acoperită cu o plasă de sîrmă groasă, montată în interior pe o ramă. în exterior erau patru bare.

Deasupra se afla streaşină acoperişului. Fusese hoţ acrobat şi în lungul carierei sale, escaladase multe ziduri şi se căţărase pe multe acoperişuri.

Răspunse acum indiferent.

— Cît o să-ncasăm ? Un an, doi, cui îi pasă !

Privi spre cel de al treilea om care stătea într-un colţ, pe pătură, strîngîndu-şi genunchii cu braţele şi privind în gol.

— Ce-o fi cu el ?

Negriciosul al cărui nume era Morgan îl lămuri.

— Asta ? E speriat.

— Speriat ? Izmenitul naibii! Asta-i curat fătălău, spuse Gus înoruntîndu-se spre omul din colţ.

Era cel mai tînăr dintre ei şi acum era abătut la gîndul că i se va prelungi pedeapsa, pentru că atacase gardianul. Privirea îi era posacă, iar pe faţa palidă, gura amară, cu colţurile lăsate în jos, părea urma unei potcoave.

Privi spre ceilalţi doi şi spuse :

— Lăsaţi-mă în pace ! N-am chef de vorbă. Vreau să fiu lăsat în pace.

— Ce fătălău, îşi aruncă Gus iarăşi dispreţul. Mă mir de ce naiba s-a repezit cu noi peste paznic. Zău că mă mir. Ia spune tu, Koppe !

Koppe se întoarse şi le vorbi, cu ochii în lacrimi :

— N-am vrut s-o fac. S-a întîmplat fără să vreau. Nu ştiu ce naiba m^o fi împins. Am să le spun aşa la judecată. V-am văzut pe voi năpustindu-vă asupra tipului şi m-

am trezit şi eu alături. Fără să vreau. S-a întîmplat aşa.

— Deci fără să vrei, aşa, îşi bătu Gus joc de el imitîndu-i vocea. N-ai vrut s-o faci, dar ai ajuns acum aici.

■ Lasă-1 în pace, Gus, spuse Morgan. Poate l-or fi apucat pandaliile, naiba să-1 ia.

— Şi acum se teme, zi ? Fătălău ! Nu-i bun de nimic. Dă-1 dracului.

— Gus, lasă-mă-n pace, se rugă Koppe, cu un aer nenorocit. Lasă-mă-n pace, Gus.

— Aşa, făcu Gus despreţuitor.

Se întoarse spre Morgan.

— E cineva jos în groapă ?

— N-am văzut pe nimeni, răspunse Morgan.

Mai trase un fum din ţigara care se scurtase şi o trecu lui Koppe.

— Ce-ţi veni să-i dai şi pîrlitului ăsta ţigară ? întrebă Gus Supărat.

— Drace ! Lasă-1 să molfăie puţin şi el, zise Morgan.

Koppe luă chiştocul de la Morgan şi mormăi un mulţumesc. Era bucuros să strîngă între buzele care îi tremurau capătul de ţigară. Hîrtia aspră ardea cafeniu. Fuma cu un aer nenorocit, privindunşi ţintă picioarele.

— Nu, repetă Morgan. N-am văzut pe nimeni în groapă.

Gus spuse privind spre Koppe :

— Ei, izmenitule, cum ţi-ar place să fii închis în gaură ?

„Groapa[44] se afla la parter ; o carceră

pentru cei pedepsiţi, un fel de cutie pătrată, fără fereastră, cu pereţii vopsiţi în negru. Aerul pătrundea printr-o breşă zăbrelită care, deasupra uşii de fier, era singura deschizătură a acestei celule infernale.

— Mă jur că i-ar place să fie închis în groapă, continuă Gus ca să-l întărite. E întuneric înăuntru şi se spune că bîntuie stafii. Un tip s-a scrîntit acolo şi ş-a omorît.

Koppe nu răspunse nimic, dar continuă să fumeze. Gus se ridică iar în picioare, se apropie de el, îi smulse chiştocul dintre buze şi trase el ultimile fumuri. Era nervos şi nerăbdător să evadeze, ca o femeie însărcinată, cînd i se apropie sorocul, şi-şi vărsa năduful asupra omului înspăiimîntat din colţ.

Morgan căuta să-d calmeze :

— Stai jos, Gus. Aşează-te, omule. Ce-i cu tine ? Ai făcut păduchi ?

Gus pufni, întorcîndu-se scârbit la pătura sa şi se întinse cu mîinile sub cap.

Morgan se interesă :

— Pentru ce i-au închis pe cei doi de alături ?

— Unul dintre ei e aici pentru că a vorbit împotriva guvernului, îl lămuri Gus, iar celălalt cred că a ciopîrţit un om..

— A vorbit împotriva guvernului, medită Morgan. Omul e băgat la zdup pentru te miri ce în ziua de astăzi. împotriva guvernului, zici ? Tare mi-ar place şi mie să zic cîteva împotriva

guvernului.....de guvern. Mda, omul e închis pentru tot felul de fleacuri.

Stătea întins pe spate cu genunchii ridicaţi şi încrucişaţi şi arăta cu un picior gol spre nişte mîzgîlituri de pe peretele din faţa lor.

— Uite acolo, vezi ? Toffy Williams. Acolo !

— Unde ? întrebă Gus privind.

— Drept în faţă. Scrie „Toffy Williams. A Stat Aici Pentru Omor".

— Aha, da, văd. Şi ce-i cu asta ?

— Este că eu l-am cunoscut pe Toffy ăla. Ziceam că omul e închis pentru tot felul de fleacuri. Era un tip cu ghinion. N-avea noroc Toffy ăla.

— Ce-a fost cu el ? întrebă Gus.

Era gata să asculte orice, numai să treacă peste simţămîntul de nerăbdare şi zădărnicie care îl copleşise.

Morgan se răsuci, căutând poziţia cea mai comodă la care se putea aştepta de la rogojina de sfoară de sub pătură, pusă direct pe duşumeaua de ciment. Spuse :

— Uite cum a fost :

Intr-o seară, Toffy Williams pleca de la alde Duke cu amicul lui Sam Niekerk. Trăseseră cite va păhărele şi acum plecau spre casă. Toffy ăsta era pescar, lucra pe un trauler şi lipsea de acasă cu săptămînile. Ştii cum se în- tîmplă cu pescarii ?! Şi uite aşa, de cite ori ştia că se întoarce, Sam îl aştepta la cârciuma lui Duke, de lîngă docuri şi beau cîte ceva împreună. Toffy cîştiga binişor, ba mai lua şi pe deasupra, cînd pescuitul mergea

bine. Sam era prietenul lui şi totdeauna îi făcea el cinste cu băutură. Sam învîrtea ceva prin oraş, dar era liber mai tot timpul.

în sfîrşit, ieşiseră din circiumă şi mergeau pe Calea Docurilor, Toffy purtîndu-şi sculele pe umăr. Vorbeau împreună şi tocmai trecuseră de un colţ de stradă, cînd cineva dădu buzna spre ei şi intră drept în Toffy, izbin- du-1 aşa de tare, încît mai să scape sculele jos.

— Ei, drăcia-dracului, strigă omul, cumpă- nindu-şi sacul.

— Îmi pare rău, domnule, spuse o voce agitată. Era glas de fată şi uitîndu-se, o văzură că se ţine de zid, încercînd să se ridice.

— Ia-o încet, spuse Toffy rîzînd şi o ajută să se ridice. Te-ai lovit ?

— N-am nimic, spuse fata, rîzînd şi ea. .

Toffy o privi. l-adevărat, era o plăcere să te uiţi la dînsa. Boită toată şi părul moale ; o păpuşică.

Şi uite aşa, ca sâ n-o mai lungesc, s-a în- tîlnit Toffy cu tipa zisă Bella. Pasul următor a fost c-au început să iasă împreună şi deşi pe Sam tot îl mai întâlnea la Duke de cîte ori venea pe uscat, timp prea mult pentru prieteni nu mai avea. Cum se întâmplă cînd îşi găseşte omul gagică. Sam gîndea în sinea lui că fata nu-i decât o târfă de port, dar nu-i zicea nimic lui Toffy.

Trecură cîteva luni şi Toffy se întâlnea cu Bella de cîte ori venea acasă dintr-o

călătorie. Sam îi mai vedea uneori înafară de întâlnirile lor obişnuite de la cârciumă. Cei doi mergeau la film sau se plimbau în parc sau mergeau la plajă, cînd era vremea bună.

într-o seară stăteau pe o bancă în grădina publică şi Bella părea mai tăcută ca de obicei. Toffy o întrebă ce are şi ea răspunse :

— N-am nimic. Lasă !

Dar el vedea prea bine că fata are ceva pe suflet şi tot întrebă, pînă când în cele din urmă, îi răspunse :

— Am rămas grea.

— Nu mai spune, se nelinişti Toffy.

— Ce ai de gînd să faci ? întrebă Bella.

— Vedem noi, nu ştiu încă, spuse Toffy stângaci.

— Mai bine îmi fac ceva, propuse Bella.

— Să-ţi faci ? ! Cine ţi-a băgat una ca asta în cap ? Să nu te mai aud !

— Doar n-am să las copilul, zise fata supărată.

— Bineînţeles că-1 laşi, dar ar fi bine să ne luăm.

— Vorbeşti serios, zău ? întrebă Bella fericită acum.

— Mai încape vorbă, fato ? Ce-ţi închipui ?

Şi uite aşa s-au cununat. Au primit casă de la Consiliu şi Toffy avea nişte bani puşi deoparte, aşa că şi-au cumpărat mobilă. Sam Niekerk trecea pe la ei din cînd în cînd. După un timp s-a născut şi copilul. Era băiat şi mai semăna şi cu Toffy.

Şi aşa trecu timpul şi Bella cu Toffy păreau să se înţeleagă bine. Bineînţeles se m^i centau din cînd în cînd ca tot omul, mai ales cînd Toffy trăgea la măsea.

într-o zi, vine Toffy de pe mare şi ca de obicei se duce la oînciuma lui Duke, unde Sam şi cu alţii ardeau gazul.

— Noroc, băieţi, zise Toffy lăsîndu-şi saţul jos lingă bar.

— Noroc, Toffy ! Cum ţi-a mers ?

— Bine. Am prins o grămadă de peşte. Plătesc eu un rînd la toată lumea.

— Mai bine nu ţi-ai irosi toate lovelele, glumi Sam. O să pună muierea mîna pe bici.

Toată lumea începu să rîdă şi Toffy le spuse :

— Nu-i dintr-alea ! Ţine prea mult la Toffy al ei.

Râseră toţi din nou şi cinstiră. îl tachinară pe Toffy că s-a făcut băiat bun şi cuminte de cînd s-a însurat şi dă banii regulat nevestii cînd se întoarce de pe mare.

Mai băură cîteva rînduri şi toată lumea părea fericită.

— Un lucru-i adevărat, spuse un ins care şedea la bar. Pe Toffy îl aşteaptă ceva fain cînd se întoarce acasă. Fain şi fierbinte, după frigul tras pe mare.

— Nu-ani spune tu mie ! zise altul.

— Eu aş zice că mai este unu care crede tot aşa, adăugă un al treilea făcînd cu ochiul în spatele lui Toiffy.

— Ce vrei să spui cu asta, se burzului Toffy, împingînd paharul la o parte.

— Ştim noi ce ştim, rîse unu. Săracu Toffy !

Acesta, ameninţător ca un rechin, privi fix spre ceilalţi.

— Ce naiba îndrugaţi voi acolo ?

înainte să-i poată da ei un răspuns, amicul lui, Sam, se băgă pe fir şi luîndu-1 pe Toffy de braţ, spuse :

— Ascultă, Toffy. Hai afară. Nu putem sta de vorbă aici.

. — Ce mai vrea să însemne şi asta ? întrebă Toffy şi-şi ridică sacul, lăsîndu-1 pe Sam să-1 conducă afară.

Afară Sam îi spuse :

— Ce vor ăştia să zică e că noi toţi am văzut căruţa aia cu fructe şi legume stînd dimineaţa în faţa uşii tale, mai mult decît s-ar cuveni.

— Şi ce-i cu asta ?

— Este, că zarzavagiul e un tip foarte arătos.

Toffy fierbea de mînie. Auzea cum ceilalţi rîdeau veseli în crîşmă. El era om dintr-o bucată şi nu-i plăceau prostiile. Cum dimineaţa era pe trecute, se gîndi el ce se gîndi şi se hotărî să nu se ducă chiar atunci acasă. O să se ducă a doua zi dis-de-dimineaţă.

Aşa că se despărţi de Sam şi-şi petrecu restul zilei prin alte crâşme şi-o pante bună din noapte într-un bar, încercînd să-şi înece bănuiala care îl rodea cum roade un şobolan o bucată de brânză.

A doua zi dimineaţă, o porni pe două cărări spre casă. Afurisiţi să fie, golanii naibii ! Mai dă-i în Şi chiar şi Sam. Ar

trebui să
aibă atîta minte şi să nu umble cu scorneli despre nevestele prietenilor. „Fain şi fierbinte după frigul tras pe mare. Mai este unul care crede aşa“. încercau să-1 ia în băşcălie. Să-1 sperie. Dar ştia el bine că ce are e lucru bun !

Intră la el în stradă şi ochii cînpiţi de somn i se căscară. Căruciorul era acolo, pe jumătate încărcat cu verdeţuri, drept în faţa casei şi uşa de la intrare era încuiată.

Toffy rămase cu ochii ţintă la dovadă. „Fainâ şi fierbinte, cînid vii acasă. Un tip foarte arătos !“

Pînă să^şi dea seama ce face, se şi trezi în casă. Cuţitul lui de pescar lucea ca o flacără albă. Bella ţipă. Zarzavagiul privi la el ca trăsnit.

La proces Bella n-a avut de spus mare lucru. îi ceruse zarzavagiului să-i care cumpărăturile înăuntru, lucru pe care îl făcuse atunci, ca şi altădată.

— Mda, zise Morgan arătîndu-şi într-un zîmibet dinţii lui mari. Omul poate s-o păţească pentru tot felul de lucruri. Unii zic c-a fost vina lui Toffy, că s-a încurcat cu o damicelă pe care a cules-o în port. Eu nu ştiu ce să zic.

— Şi ce s-a întâmplat cu Bella aia ? întrebă Gus, înitorcîndu-se pe o parte ca să fie cu faţa spre Morgan.

Negriciosul căscă cu zgomot şi se scărpină pe sub cămaşa roşie, decolorată.

— Aaaaah ! S-a dat în vorbă cu Sam Nie- kerk, după o vreme.

PAZNICUL DE NOAPTE veni şi plecă. Auziră uşa de jos descuindu-se, puţin timp după ce clopotul sunase pentru ultima oară şi apoi tropăitul cizmelor pe treptele de ciment, pe cînd urca. Se opri la fiecare dintre cele două celule ocupate din blocul de izolare, ca să verifice barele de la uşă şi să privească înăuntru.

George Adams, întins pe cergă, privi faţa şi uniforma gardianului împărţite de zăbrele în dreptunghiuri şi pătrate şi-1 asemui cu un joc de cuburi care a fost .dezlegat. Auzi apoi cum paşii coboară, uşa e trîntită şi zăvorul tras. „încuie şi descuie", îşi zise George Adams. „Asta-i tot ce fac indivizii ăştia. Bun exerciţiu pentru minte !“ îi veni în gînd că de fapt paznicii dintr-o puşcărie erau tot un fel de puşcăriaşi, că trăiau cea mai mare parte a vieţii lor în spatele zidurilor de piatră şi a gratiilor ; încătuşaţi şi ei de cealaltă parte a lanţului.

'Căscă, întrebîndu-se ce-o mai fi păţit Yusef Turcul şi ce-o să iasă din toată afacerea.

A doua zi dimineaţă, toţi deţinuţii se năpustiră spre uşă în clipa în care o văzură deschizîndu-se, lăsîndu-işi hainele să şi le tragă în curte, în timp ce Butcherboy, cu hoitul lui imens, părea că doarme încă sub pătură.

Yusef Turcul îl împinse pe George în faţă, fără să ţină seama de împotrivirile

lui, făcute cam cu jumătate de gură. Ajuns în curte, Adams spuse :

— Doamne, doar nu putem să-1 lăsăm acolo !

— Ce naiba oi fi vrînd să faci, omule ? Sănl cari în spinare ? îl apostrofă Yusef Turcul printre dinţi. Vezi-ţi de treabă. Poartă-te ca de obicei. Lasă totul în seama celorlalţi. Ei se pricep ce să spună şi ce să facă.

Şi George Adams simţi dintr-o dată o tristeţe infinită ca şi cum, bătînd în retragere, ar fi abandonat trupul unui prieten.

Mai tîrziu, cînd toţi se grupaseră, gardienii care făceau numărătoarea fură consternaţi să găsească unul lipsă. Numărară de două ori şi apoi, unul dintre ei controlă toate celulele pînă cînd dădu de cadavrul lui Butcherboy.

Omul veni îndărăt agitat, strigînd :

— Hei ! Unul dintre ei e mort înăuntru.

Grăsunul şi un alt paznic care era pe punctul să-şi termine tura, intrară în celulă. Apoi ieşiră din nou în faţa puşcăriaşilor şi Fatty întrebă cu faţa lui rotofeie, rece şi bănuitoare în lumina zorilor :

— *Care* dintre voi a dormit în celula aceea noaptea trecută ? Să facă im pas înainte.

Oamenii care formau coloana se suciră şi se învîrtiră, dar nimeni nu scoase o vorbă şi nimeni nu păşi înainte. Fatty rise galben şi privi spre ceilalţi gardieni.

— Bineînţeles, nimeni n-a dormit acolo. Nici unul dintre ticăloşii ăştia n-are habar.

— Mă duc să-1 scol pe şef, veni cu ideea unul dintre gardieni.

— Bine, du-te.

Gardianul plecă şi Fatty trecu încet în lungul coloanei, scrutînd fiecare faţă în parte, cu ochii lui reci şi duri ca moartea. Un zîm- bet încrîncenat îi tremura sub mustaţa bălaie.

După un timp sosi şi directorul penitenciarului, lung, slab şi ciolănos, umblînd cu ■capul repezit înainte pe gîtul lui sfrijit, ca un copoi pe urmele vînatului.

Chiar în momentul acela băiatul poreclit Puştiul din Casbah începu scandalul. Se auzi un ţipăt, coloana se rupse, oamenii din imediata lui apropiere se risipiră şi iată-1 pe Puştiul din Casbah, cu o cană de fier legată de o curea, lovind în alt băiat, pocnindu-1 cu cana peste cap şi umeri, în timp ce biata victimă, făcută ghem, ţipa de durere, străduin- du-se să-şi protejeze obrazul.

Gardienii se repeziră în meleu, împingînd oamenii la o parte, iar Fatty apucă băiatul de gulerul cămăşii şi-d. îmbrfnci, luîndu-i arma improvizată. Directorul, pradă furiei, se repezi spre Puştiul din Casbah, treierîndu-1 cu picioarele lui lungi.

— Ce dracu ţi-a venit ? urlă el, ţinînd bastonul de trestie ca pe o măciucă.

Băiatul se săltă în picioare, cu un aer ursuz, dar nu spuse nimic, frămîntîndu-şi

buza de jos cu dinţii şi privind undeva departe.

— Cine-i ăsta ? întrebă directorul, iar grăsunul se răsti la băiat :

— Arată şefului talonul, neisprăvitule !

Puştiul din Casbah scoase în silă cartonul din buzunarul pantalonilor şinl arătă fără să privească spre Fatty. Directorul citi şi comentă cu dispreţ :

— Alt blestemat de cuţitar, probabil. Un derbedeu.

Clătină încet capul şi, cu gîtul lui lung, dădea impresia unei jucării mecanice pe care dacă o întorci, mişcă din cap.

— îi suspendaţi trei mese şi-1 izolaţi, porunci el. Pînă una alta.

Săgetă cu privirea pe grăsun şi Fatty salută.

— Tu vino-ncoa, ordonă el băiatului şi-1 pocni în cap cu bastonul de cauciuc.

— Mă mir de ce-a făcut-o nebunul asta, murmură Yusef Turcul, frecîndu-se pe spate, în punctul dureros.

— Mai bine anunţă că eşti bolnav, îl sfătui George Adams.

— încă nu. Oricum tipii ăştia n-or să ţină acum seama de nici o piîngere.

în timp ce vorbeau, doi deţinuţi se apro- piară cu o targă şi cu sanitarul care purta un halat alb peste unifonmă. Apoi toţi, directorul, gardienii, cei cu targa şi infirmierul intrară în celulă.

Deţinuţii aşteptau aliniaţi, vorbind încet între ei şi privind în jur, iar George Adams văzu foştii acoliţi ai lui Butcherboy, Moos, Noor, Micul Johnny,

Brakes Peterson, Squinteye şi Pinks, stînd laolaltă, rînjind şi şoptind. „Mă întreb care dintre ei i-o fi făcut-o“, gîndi George Adams. „Oricare dintre ei pare destul de şmecher ca să ciupească dinţii bunicii, cît strănută[44].

Apoi sanitarul ieşi, urmat de puşcăriaşii care purtau pe targă, sub pătură, trupul lui Butcherboy. După ei ieşi directorul şi ceilalţi gardieni.

Directorul spunea :

— ...se poartă aici de pancă ar fi la circiumă !

Privi şirul de puşcăriaşi peste care se aşternuse tăcerea. Era furios, dar şi îngrijorat. Departamentul închisorilor pretindea ca el să păstreze ordinea şi să conducă lucrurile de aşa natură, încît să nu prea fie date în vileag neajunsurile din interior. închisorile aveau şi aşa o reputaţie destul de proastă şi el se întreba cum va reuşi să prevină explozia pe care această întâmplare ar fi putut s-o producă. Se îndreptă spre poartă cu un aer posac şi hărţuit. "

Mai târziu li se aduse terciul de dimineaţă care fu mîncat în tăcere. Liniştea părea să-1 tulbure pe gardianul cel gras, care patrula tot timpul prin curte, iar legătura de chei pe care o purta în mână zăngănea prin tăcerea care era parcă una cu lumina soarelui şi cu desenul de umbre de pe zidurile de piatră.

Cînd se termină gustarea, Yusef Turcul se ridică cu greu şi, făcînd din ochi lui

George Adams, şchiopătă pînă la gardian. Adams şi alţii îi văzură vorbind împreună, observară privirea bănuitoare a gardianului. Spuse ceva, privi la Yusef de sus pînă jos, spuse din nou ceva, gesticulînd cu mănunchiul de chei, iar Yusef arăta spre spate şi genunchi, vorbind fără întrerupere. Paznicul clătină din cap şi încheie cu un cuvînt care era probabil o înjurătură. Apoi se duse la poartă, o deschise şi îl trecu pe Yusef în grija gardianului care păzea în scuarul de dincolo de grilaj ; acesta împreună cu Yusef se îndreptară spre irifirmierie. Nimeni nu-1 mai zări în ziua aceea.

In timp ce puşcăriaşii se apucaseră de curăţitul curţii, măturaitul celulelor, deşertatul hîrdaielor, lucrurile reintrară treptat în normal, discuţiile se reînsufleţiră, aşa că din nou curtea vuia de zumzetul vocilor.

Grăsunul patrula neobosit printre ei şi toţi nutreau bănuiala că încearcă să culeagă ceva informaţii despre moartea lui Butcherboy, dar murmurul se stingea de cîte ori el se afla prin preajmă, ca să învie din nou, după ce, rece şi furios/ trecuse mai departe.

George Adams stătea într-o pală de umbră, cînd pisica închisorii călcă delicat peste picioarele lui, iar el se aplecă s-o ridice. îi zîmbi şi-i trecu palma peste spinarea mătăsoasă, ob- servînd cum se ridică blana în urma mîinii. Pisica, torcînd, îi linse braţul, cu limba ei caldă şi aspră.

Cineva rosti :

— Ce treabă ai cu pisica ?

Privind în sus, îl văzu pe Fatty, aţinîndu-şi asupra lui privirea glacială.

— Păi, mă jucam doar cu ea, răspunse blind George Adams.

— Te joci ? Crezi că eşti aici ca să te joci ?

— Nu-i nici o nenorocire dacă am luat pi- ~sica în braţe, replică George Adams, păstrînd anume un ton indiferent.

— To<t îmi mai întorci vorba, ai ? Tot deştept ai rămas ?

— Mi-ai pus o întrebare, ţi-am răspuns.

Ii venea să rîdă, ştiindu-il încolţit şi înfricoşat. „Chestia asta chiar că i-a pus capac bă- trînului Fatty. E enervat ca dracu !“

— M-am săturat de obrăzniciile tale, se răsti gardianul la el, băgîndu-i sub nas un deget roz, ca un cîrnat afumat. Ai să vezi tu cine-i mai deştept aici. Lasă pisica jos şi hai cu mine. Ai să vezi îndată.

George Adams puse pisica jos şi zâmbi slab printre ţepii care-i înegreau faţa. Pomi după grăsun. Un hohot de rîs se înălţă dinspre arestaţii care priveau mersul furios şi ţopăit al gardianului. Arăta ca o femeie durdulie care se grăbeşte să ajungă la timp la o întâlnire.

Gardianul deschise poarta şi făcu semn lui George Adams să intre în scuar.

— Nu te mişti de aici pînă nu trece maiorul.

Se adresă apoi pazniculuí :

— Să nu-1 scapi din ochi pe cioroiul ăsta.

George Adams rămase timp îndelungat în soare, de cealaltă parte a grilajului, uitîn- dunse la cei trei osîndiţi din blocul de izolare, care făceau mişcare învîrtinJdu-se iarăşi şi iarăşi, în mers trudit, într-un cerc. Unul dintre ei avea în lungul obrazului o cicatrice subţire, provenită de la o tăietură de cuţit, iar altul era foarte închis la culoare. Cel de-al treilea avea un aer nenorocit, era puţin la trup şi şubred. Picioarele goale lipăiau pe asfaltul din scuar, pe cînd ei se tot învîrteau în cerc. Soarele ardea fără milă şi după scurt timp toţi erau leoarcă de sudoare.

Ceva mai tîrziu, un sergent ieşi din clădirea administraţiei, bătu în triunghiul de fier şi paznicii strigară :

— Formaţi rîndurile ! Formaţi rîndurile !

Deţinuţii din curte se încolonară şi din nou se aşternu tăcerea. Stînd singur în căldura zăpuşitoare pe George Adams îl cuprinse somnul şi ar fi dorit să se întindă.

Pisica închisorii se strecură printre barele grilajului şi o porni spre bucătărie, traversînd scuarul. O urmări cu privirea somnuroasă zi- cîndu-i în gînd : „Pisieuţă, pisicuţă, eşti frumoasă, dar m-ai băgat în bucluc. “

Directorul ieşi apoi în curte şi intră mai întîi în secţia albilor de alături. George

Adams îl urmări şi pe el cum merge, înalt şi ciolănos, cu trupul costeliv, plecat din talie, arătînd ca o sperietoare de ciori, gata să se răstoarne. îşi purta bastonul de trestie strîns sub braţ şi părea supărat.

După ce inspectă arestaţii albi, porni spre secţia celor de culoare şi dînd în drum peste George Adams, întrebă :

— Ce mai e şi cu ăsta ?

Grăsunul care tocmai intra din curtea sectorului de prevenţie, salută şi spuse :

— Tipul ăsta îmi dă multă bătaie de cap. O face pe deşteptul. Tot timpul răspunde, domnule maior.

Se oţărî apoi către George Adams :

— Scoate imediat talonul !

Directorul citi ce scria pe carton şi se întunecă şi mai mult la faţă. Comentă :

— Da, văd, unul dintre ăia. Organizaţie ilegală.

Ridică faţa încrâncenată spre George Adams.

— M-am săturat de prostiile voastre, m-ai înţeles ? Am şi aşa destule belele cu secţia asta. Uite ce s-a întîmplat astă-noapte ! Mi-a- junge. Oamenii ăştia cred că-s la o întrunire publică. Vor să ne mai facă şi greutăţi.

Se adresă apoi gardianului :

— Lasă-1 fără mese restul zilei şi transfe- ră-1 în blocul de izolare.

Trecu apoi mai departe, în curte, spunând :

— Nici unul nu are habar de cele întîmplate. Mă aşteptam. Absolut nici unul.

Lungit acum în celulă, cu Puştiul din Casbah în celălalt colţ, George Adams, pe punctul de a adormi, auzi stîmindu-se vîntul. Vîn- tul fluiera prin închisoare, se ridica în zbor printre galeriile şi curţile pustii, se ciocnea de zidurile de piatră, se dădea îndărăt, dezamăgit, văitîndu-se, bătea înciudat în streşini şi porţi. în cursul nopţii avea să se întărească, să urle de furie împiedicîndu-se de piatra neclintită, să zgîlţîie uşile şi zăbrelele, să se izbească în ciment şi piatră, să se arunce zadarnic în ziduri şi apoi să bubuie în drum spre oraş.

Odată cu glasul vîntului care creştea, picu- ratul şovăitor al ţevei nevăzute se auzea ca un contrapunct plictisit şi George Adams visă că stă în curtea casei în care locuia şi că But- cherboy îi spunea :

— Cineva trebuie să repare robinetul ăsta. Buteherboy purta un pachet de manifeste

sub braţ şi vorbea cu Adams.

— Trebuie să le distribuim noaptea asta înainte să ne închidă.

— Ar putea să te ajute Jefferson şi Yussy, îşi dădea cu părerea George Adams.

— Am de gînd să-i tai gîtul afurisitului de Yussy.

Apoi îl văzu pe Buteherboy întins pe targă, ţinînd pachetul cu manifeste şi spunînd :

— Cine a ucis prigorul ?

Şi apoi doamna Isaacs, gazda, spunea :

— M-am săturat de prostiile tale. O să ră- mîi aşa spînzurat pînă o să fii mort, mort, mort! Hai, trezeşte-te. Ţi-am adus ceaiul.

Intr-o mînă ţinea un castron plin cu fasole şi cu cealaltă mînă îl scutura pe George Adams spunînd :

— Hai, scoală ! O să întârzii la lucru. Sus ! Sus ! Sus !

George Adams se trezi spunînd :

— Ce-i ?

Lingă el era Puştiul din Casbah care îl apucase de umăr şi-1 scutura.

— E timpul să te scoli, nene, a sunat.

Vîntul murise şi soarele începutului de vară care intra pe fereastra din spate, desena pe podea o reţea de umbre.

5

LIPA-LIPA, lipa-lipa.

De jur împrejur, în cerc, picioarele goale ale celor trei osîndiţi loveau cimentul fierbinte al scuarului. în urma lor păşeau Puştiul din Casbah şi George Adams. Deasupra, pieziş, atîrna soarele ca o monedă incandescentă. Deşi un baldachin de nori prevestitori de ploaie se întindea nemişcat de-a lungul crestei muntelui, în aerul dimineţii nu adia nici o briză.

Lipa-lipa, lipa-lipa.

Cercul de oameni se rotea, se învîrtea mereu, iar umbrele lor, ca nişte cîrpe negre legate de picioare, măturau lumina

din faţă. Paznicul şedea în răcoarea de sub zidul blocului de izolare şi părea plictisit. De cealaltă parte a grilajului de oţel, deţinuţii din curtea secţiei de preventie stăteau în şiruri apatice, cu soarele care încălca neînduplecat umbra sub care se adunaseră, în aşteptarea bătăii următoare a triunghiului care va vesti prîn- zul.

Un sergent trecu prin scuar şi gardianul cel gros din curte strigă :

■— Jos şepcile ! Jos şepcile !

Trecu şi un funcţionar cu un catastif gros şi se opri să glumească cu paznicul din umbră. în bucătărie, pocneau capacele de oală şi teava crăpată tot mai picura monoton, făcîn- du-ţi poftă de apă rece.

Lipa-lipa, lipa-lipa.

în faţa lui George Adams era spatele îngust al Puştiului din Casbah, cu blugii atîr- nîndu-i prea largi şi cu teneşii cu talpa de gumă, imitînd zgomotul picioarelor goale ale osîndiţilor din faţă. Păşea cu o apatie încăpăţînată, înfăşurat în armura lui de tăcere, ascunzîndu-şi gîndurile tainice sub straturi invizibile de gol indiferent.

Păşind în urma lui, George Adams gîndea : „Şi asta-i o metodă de slăbire. “ Transpira pe sub cămaşă şi se întreba ce s-ar în- tîmpla dacă ar ieşi din cerc să se mai odihnească. Dînd ocol spaţiului în jurul căruia se plimbau, zîmbi spre osînditul întunecat la culoare cînd se află

în dreptul lui. Faţa latră a acestuia se despică într-un zîrnbet ce dezvelea dintele de aur şi-i făcu semn din ochi.

Ceva mai devreme, cînd li se poruncise la toţi să coboare, omul cu cicatricea îi mulţumise pentru tutun şi George Adams gîndi că sînt o pereche destul de prietenoasă. Cel de-al treilea om era posomorit şi nu spunea nimic.

Lipa-lipa, lipa-lipa.

Cei cinci tropăiau jur împrejur. Gus se tot uita spre curte, căutând, dincolo de grilaj, omul care urma să-i facă semn că totul a fost pregătit. Rotindu-se întruna pe sub soare, ochii lui, micşoraţi împotriva luminii, scrutau necontenit şirurile de arestaţi care şedeau în curte la taifas. Dar omul pe care îl căuta nu-i dădea atenţie şi el păşea înainte, gîndind : „Sper că ticăloşii ăia au pregătit totul. Ar face bine să fi pregătit !“

Lipa-lipa, lipa-lipa.

Un convoi de osîndiţi la muncă silnică ieşea din dreptul magaziilor şi George Adams îi privi uimit, căci fiecare dintre ei era încărcat cu un sac imens de mălai pe care îl purta în spate, iar picioarele goale tremurau de efort, sub greutatea neverosimilă. Aplecaţi ca nişte Aitlaşi purtând fiecare Pămîntul, înaintau tremurînd spre bucătărie cu muşchi dureros de încordaţi şi cu feţe chinuite.

Un paznic de culoare intră în scuar şi ajun- gînd la grilajul sectorului de preventie începu să le strige numele de pe o listă. Unul cîte unul, deţinuţii

înaintau şi ieşeau pe poartă. George Adams îşi auzi strigat propriul său nume, făcu semn gardianului din umbră şi ieşi să se alăture celorlalţi.

Printre ei era mărunţelul Solly care îi zîmbi clămpănind <•

— Hei, amice, ţi-au dat cameră separată, nu ?

— Da, rise George Adams, Grand Hâtel. Ce s-a mai întâmplat pe la voi ?

— Au fost ieri după-amiază să cerceteze, îl informă Solly.

Se uita cu ochii încordaţi dincolo de George Adaanis, încercând să atragă atenţia lui Gus care păşea mecanic în jurul scuarului.

— Nimeni n-a spus nimic, continuă el rîn- jind, dar fără să-[1]! privească pe George Adams. O să tot întrebe una şi alta, socot eu. Poate că vreo lepădătură o să le spună, poate c-o să se lase ei păgubaşi.

Ridică din umeri, apoi prinse privirea lui Gus şi-şi ridică uşor mîna, înitr-un semn tainic, iar Gus făcu din ochi spre el, dînd din cap. Gus continuă să se rotească în jurul curţii, zîmbindu-şi sie însuşi.

Gardianul termină de citit lista, le ordonă să fonmeze o coloană de cîte doi şi astfel porniră în marş în urma lui, spre poarta vizitatorilor.

Alături de grilajul exterior, de unde George Adams îşi primise pachetul, era o poartă în zid pe care gardianul o deschise şi, numărînd şase dintre ei, îi lăsă să intre într-un fel de cuşcă. O cabină destul de

mare încît să poată sta în ea şase persoane aliniate. In faţa lor erau zăbrele pînă sus în tavan, iar cam la un metru distanţă, în spatele altor zăbrele, stăteau vizitatorii.

Aşteptând aşa în spatele gratiilor, George Adams simţi un val de emoţie, asemeni unui curent electric. Inima îi bătea ca un ciocan. Se întreba cine venise să-1 viziteze; o fi cineva de la comitet sau vreun prieten ? Văzînd că este doamna Isaacs, proprietăreasa, îi dădură aproape lacrimile de bucurie.

Scundă şi subţire, părea puţin nervoasă şi îngrijorată şi totodată era indignată că trebuie să viziteze pe cineva la închisoare. „George e băiat drăguţ şi cumsecade,[14]" gîndea ea, „deşi s-a înhăitat cu indivizi suspecţi care complotează împotriva guvernului. Autorităţile trebuiesc lăsate în pace să facă cum le e voia ; Dumnezeu are grijă de toate, în cele din urmă. Dar dacă e cazul să-1 aresteze pe George Adams pentru aşa ceva, ar trebui cel puţin să-i pună într-un loc special şi nu aici, alături de toţi borfaşii, huliganii şi trîn- torii.[u] Acum, văzîndu-1 pe George Adams cu faţa înegrită de ţepi şi pleoapele înroşite, simţi că i se pune un nod în gît şi-şi căută batista ca să-şi şteargă o lacrimă.

La rîndul său, George Adams zîmbi, făcîn- du-i semn cu mina de la distanţa care îi despărţea şi spuse :

— Vai, doamnă Isaacs, mă bucur că vă văd. Ce drăguţ din partea dumneavoastră

să vă deranjaţi pînă aici !

Se îmbrăcase în hainele bune de duminică ; recunoscu rochia roză şi pălăria neagră de paie, cu calota împodobită cu flori artificiale viu colorate.

Mai erau şi alte femei şi bărbaţi printre vizitatori şi cum vorbeau toţi deodată, le venea greu să audă, deci ridicară vocea şi începură să gesticuleze ca să se poată face înţeleşi.

— Eşti bine ? strigă doamna Isaacs, stînd alături de un zdnahon de femeie-îmbrăcată într-o rochie ţipătoare şi mare cit un cort, avînd mîinile groase ca nişte mănuşi de gumă umflate cu degetele împodobite de bijuterii false şi care venise în vizită tocmai la mărunţelul Solly, cel care aducea a măscărici.

■— Bine, bine, o asigură George Adams, prin babilonia celorlalte glasuri.

— .....duminică ! zbieră femeie cea grasă.

— Ar trebui să te bărbiereşti ! ţipă doamna Isaacs, privind urît spre femeia grasă.

— Nu primesc comenzi pînă marţea viitoare, explică George Adams. Trebuie să cumpăr lame. Nu m-au lăsat să iau nici una.

— Spune-i că-i pentru duminică, chiui grăsuna.

Transpirase toată şi pudra de pe faţă, devenită ca o pastă, începuse să curgă.

Altcineva strigă :

— Bani pentru cauţiune.

— Comitetul mi-a dat ceva pentru tine, îl informă doamna Isaacs pe George Adams. Am predat pachetul. Lucrurile celelalte le-ai primit miercurea trecută ?
— ...Mulţumesc.
— ..o maşină, zbieră grăsuna. Jos, acolo,
pe stradă.
Făcu semn, cu o mînă umflată, spre răsărit.
— Duminică noapte. Ţi-am adus şi ţie ceva bun, Solly.
îi făcu din ochi.
— Mişfo, mătuşico, mişto, îi strigă Solly şi cîrîi a rîs.
O altă voce ţipă :
— Ai adus…
— Ţi-am plătit şi chiria din urmă.
Doamna Isaacs, strigînd, o făcu în glumă pe supărata. George Adams rîzînd, îi făcu semn cu mina şi-i trimise bezele. Urlă apoi şi el:
— V-am visat astă-noapte. Sînteţi fata visurilor mele.
Doamna Isaacs rise, arătându-şi gingiile ştirbe.
— Spune-i că-i aranjat, chiui femeia grasă.
— Aranjat 1 Aranjat ! întări Solly, făcînd cu ochiul.
— Avocatul o să vină să stea de vorbă luni sau marţi.
Doamna Isaacs strigă cu mîinile pîlnie la gură :
— Mulţumesc. Mulţumesc.
— Zi-i să n-aibă grijă.

— Ii zic. E aranjat.
— Ţi-am adus pantalonii scurţi, kaki, George. Trimite-i pe ăştia la spălat. Şi ciorapii. Ţi-am pus ciorapi şi o batistă. îţi mai trebuie ceva ?
Zbierară astfel unii la alţii, pînă cînd gardianul bătu de mai multe ori într-un clopot şi-i obligă pe vizitatori să plece. Doamna Isaacs flutură din mină şi George Adams îi răspunse la fel. Grăsuna făcu iar cu ochiul lui Solly, luîndu-şi rămas bun şi ieşi din cabină, legănîndu-se ca un elefant. Toţi făceau semne cu mîna şi se salutau printre zăbrele.
— CUM NAIBA o să deschidem piersicile astea ? întrebă George Adams.
— Poţi să-i ceri paznicului un deschizător de conserve, îl sfătui Puştiul din Casbah. Au unul în magazie, chiar alături.
— Da, am să i-1 cer. Deci putem mînca piersicile, iar aici se află o cutie cu biftec, patru mere, un pachet de caramele şi ţigări.
— N-am mai auzit de biftec în conservă, spuse băiatul.
11 băjtea gîndul că ospitalitatea celuilalt era o capcană şi răspundea cam în doi peri.
— Putem să-i tragem o mîncare straşnică, se bucură George Adams.
— Dă-i drumul, nene.
— Avem castroanele de la cină. Nu le dăm înapoi pînă mîine dimineaţă, ne putem servi de ele să mîncăm conserva.
— Nu vreau să te lipseşti de nimic.

Doar le-au adus numai pentru tine.
— Fleacuri ! N-are importanţă. E destul pentru amîndoi.
— Mulţumesc, nene.
Recunoştinţa părea străină de gura băiatului, ca gustul unui medicament.
— Uite, ia o ţigară. Serveşte-te, băiete.
— Zău că eşti cam sucit, nene.
Faţa de copil, cu ochii bătrîni, amari, se încruntă.
— Spune, chestia aia cu oamenii noştri, să intre în guvern, crezi că ar fi de vreun folos şi unora ca noi ? Adică celor din închisoare?

George Adams răspunse băiatului bizar care mai era şi ucigaş pe deasupra :

— Eu cred că da. Vor fi desigur mai înţelegători.

— O să vină oare şi vremea aceea ?

George Adams spuse, întristîndu-se :

— Ai să vezi !

7

„CARAGHIOSUL ăla de Solly trebuie să se fi întîlnit astăzi cu cineva[14], gîndi Gus, privind spre tavanul celulei, aşa cum stătea lungit pe spate, deasupra păturii. „Cred c-au trimis pe careva să ia legătura. Poate pe Willy sau pe Baard. Poate o fi fost moş Koos sau chiar grăsuna de Florrie.[44]

Era agitat şi nerăbdător, acum cînd era sigur că treburile sînt pe calea cea bună. Odată ce au ştiut că el, Gus, a fost mutat la penitenciar, au aranjat astfel încît să fie închis şi Solly, pentru o vină lipsită de importanţă. Gus se gîndea la Koppe. Era speriat păcătosul, izmenitul ! S-ar fi putut să dea peste cap toată afacerea. în orice caz, nu-i va spune nimic pînă în ultima clipă. După ce-o să iasă pe fereastră, totul o să meargă strună. Să treacă peste ziduri şi acoperişuri era pentru el un fleac. Ştia cum să se caţăre pe o casă. Parcă se vedea :

...lunecînd pe partea ferită a

parapetului, în timp ce ploaia îl biciuia şi gerul părea că-1 înţeapă. în josul străzii, un bloc de locuinţe k

strălucea ca un uriaş pom de crăciun iluminat, în mijlocul întunericului ud. O maşină trecea pe stradă dedesubtul lui, gîndac negru sub ploaie. Se ridică pe pantă, înaintînd dibaci pe tabla ondulată. Rămase un moment încălecat pe creastă, scrutînd întunericul să vadă dacă nu-i nici o urmă de paznic. Dar în jurul lui nu era decît ploaia, pădurea rară de hornuri, capetele de ţeavă şi sfîrlezele de vînt. Coborî de cealaltă parte, unde nu mai era parapet din cărămizi, ci o streaşină îngustă, pe tot lungul muchiei acoperişului. La un moment dat îi lunecă piciorul şi rămase agăţat de marginea tăblii ude, cu vîrful unui paratrăsnet înălţat spre cer, ca un peşte-sa- bie ieşit din marea de ploaie. Degetele lui puternice au fost cele care l-au salvat, piciorul dibui ulucul şi se aburcă în partea de sus a jgheabului, ca să lunece apoi uşor, atent, spre fereastră. Nu, n-au să-1 prindă ! Nu pe unul ca Gus. La o treabă ca asta era maestru !

CU MÎINILE SALE ca nişte gheare, Solly cercetă conţinutul pungii de hîrtie pe care i-o trimisese femeia cea grasă. Chicoti vesel. Erau două conserve de peşte în sos tomat, un pachet cu douăzeci de ţigări, trei banane şi o franzelă pe care controlorii o tăiaseră de-a lungul, în două.

Fără să scoată alimentele din pungă, le examină bucată cu bucată.

Din cealaltă parte a celulei, Brakes Peterson strigă, cu un rînjet de balaur :

— Ai ceva bun pentru noi, Solly ?

— Bun ! Chiar foarte bun ! clămpăni Solly.

Desprinse o banană şi o aruncă spre omul cu obrazul ars.

Cercetă atent franzela. La un capăt, lingă colţ, mult mai jos decît tăietura făcută de controlor, era o crăpătură fină, aproape invizibilă. Băgă degetul, cu unghia lungă şi neagră, şi rupînd coaja, scoase trei lame noi de bomfaier. Cu grijă să nu fie observat, le înveli în hîrtia în care fuseseră bananele şi ţigările şi dosi pachetul lunguieţ sub o bucată mai mare de hîrtie. îl puse în fundul pungii, împreună cu ţigările, pîinea şi conservele de peşte, strînse punga făcînd-o pachet şi o ascunse sub pătura făcută sul. începu apoi să cojeasctr o banană.

9

SÎMBATA DIMINEAŢA era de obicei mare zarvă în secţie. Paznicii de serviciu plecau imediat ce se servea ultima masă şi în consecinţă, micul dejun, prînzul şi cina puşcăriaşilor erau îngrămădite toate în cursul dimineţii. Conducerea nu considera

că-i o nelegiuire să ţină nişte oameni închişi fără nimic de mîncare de la ora prînzului pînă a kua zi dimineaţă.

Gardienii erau nerăbdători de cînd deschideau uşile dimineaţa. Se gîndeau fie la meciul de crichet din ziua respectivă, fie că-şi vor scoate familia la plimbare sau pur şi simplu că vor mai putea lenevi şi ei. îi grăbeau deci pe deţinuţi, dădeau porunci, strigau la cei de la bucătărie să dea zor cu terciul, doar vor termina mai repede.

Solly se trezi la prima bătaie a clopotului. Se deşteptă brusc, ca animalul care simte prezenţa unui duşman şi privi în jur. Vîrî o mînă uscată sub pătura pe care o folosea drept pernă şi se asigură că pachetul este acolo. Nu-şi închipuia că cineva ar fi putut să-1 sustragă, peste noapte, fără ca el să se trezească, dar dorea să fie sigur.

Peste tot, trupurile se răsuceau, luptau împotriva somnului, în lumina palidă a zorilor. Aerul era rînced şi greu de mirosul transpiraţiei şi al păturilor îmbîcsite. Afară, vîntul suflase toată noaptea şi acum se potolea, cu suspine gîfîite, ca o bătrînă care îşi dă duhul.

Solly se sculă, îşi trase pantalonii scurţi, pătaţi, înghemuind în ei cămaşa prea lungă şi strigă, glumind :

— Deşteptarea, copilaşilor ! E timpul să luaţi gustărica de dimineaţă. Doar nu-1 puteţi lăsa pe maiorul Scîndură să aştepte !

în jurul lui oamenii gemeau şi înjurau, frecîndu-şi ochii de somn, buimăciţi şi mahmuri.

— Gata ! Sus toată lumea, strigă Solly în- cepîndu-şi parodia de balet.

Era nerăbdător .să-şi îndeplinească partea lui din planul de evadare şi ochii strălucitori ca nişte năsturaşi, în mijlocul ridurilor şi al cutelor de pe faţa stafidită, păreau să-1 îmboldească.

— Doamne, se miră cineva. Parcă ai scăpăra azi scîntei, Solly.

— Scîntei ! Ce-i aia scîntei ? piui Solly. Eu nu-s trîntor puturos ca voi ăştia. Cînd lucram la ţară, ne sculam la două noaptea ca să mînăm cireada. Aşa să ştiţi ! Scîntei ! Auzi, scîntei !

începu să împăturească cerga, vorbind şi rîzînd.

— Azi e sîmbătă. După-masă mergem toţi la meci. Hai, mai grăbiţi-vă şi voi. Vreau să fac curat aici.

— Să faci tu curat, măi Solly ? Pînă azi nu s-a mai pomenit aşa ceva, spuse un altul rîzînd.

Deţinuţii erau acum toţi în picioare, scuturînd şi strîngînd păturile, rulînd rogojinile. Brakes Peterson, Noor, Squinteye şi alţii de teapa lor, băgaseră mai demult spaima în cîţiva mai slabi de înger, ca să le facă ei corvezile de dimineaţă. Stăteau deci pe de lături, aprinzîndu-şi ţigările şi vorbind printre căscaturi. După moartea lui Butcherboy,

luaseră ei conducerea în mînă. Rămînea de văzut care se va impune ca dictator, pentru aceasta fiind nevoie să se stîrnească un fel de revoluţie. -

— Ascultă, bă Solly, spuse Squinteye. Vezi K avem apă caldă azi-dimineaţă. Vrem să facem nişte cacao. N-am mai băut o ceaşcă de cacao de un veac.

Privi jur împrejur cu ochiul cel bun.

— Unde-i tipul ăla care avea o cutie de cacao ?

— Apă caldă ! rînji Solly spre el. Crezi am de gînd să-ţi aduc eu ţie apă caldă ? Drept cine mă iei ? Chelnerul tău ?

Scuipă.

—■ N-ai decît să-ţi cauţi slujnică !

— Bine, bine. Nu te mai ambala aşa tare. Am vrut şi eu să te încerc.

Nu-1 terorizau pe omuleţ. îşi asumase rolul de bufon al curţii.

— Să mă încerci ?! De ce naiba nu mai deschid ăştia ? Vreau să mă apuc de măturat.

Dar mai întîi trebuiră să se alinieze şi să fie număraţi, apoi li se servi gustarea şi numai după micul dejun, cînd toţi din secţie se porniră pe curăţit curtea şi celulele, reuşi şi el să se reîntoarcă înăuntru.

O echipă căra hîrdaiele să le deşarte şi găleţile cu apă să le umple. Solly se aşternu pe măturat duşumeaua. Mătura repede şi bine, căci nu voia să trezească bănuieli, făcînd treabă de mîntuială, după

ce arătase un ase-? menea zel.

Totuşi era îngrijorat. Trebuia să-i ducă lui Gus lamele de bomfaier şi ştia că atît gardienii cît şi conducerea preîntîmpină cu severitate orice comunicare dintre osîndiţi şi ares- taţii care aşteptau judecata.

Adunînd într-o căldare toate rămăşiţele, din celulă — mucuri de ţigări, coji de por^B

cale, cutii de sardele, scame, chibrituri — se întreba cum va reuşi să ajungă la Gus. Creierul său prăfuit, şubred ca un scaun vechi, nu era în stare să elaboreze vreun plan şi, un timp, se simţi înciudat împotriva lui însuşi, pentru că luase asupra sa asemenea sarcină. Acum, că se apropia momentul critic, exuberanţa lui obişnuită începuse să se poticnească asemeni unui motor oprit şi se simţea desum- flat, ca un balon spart.

Mormăind de unul singur, se duse la pătură, desfăcu punga de hîrtie şi scoase pachetul care conţinea lamele. Cu grijă să nu atragă atenţia, îl puse deasupra gunoiului din găleată, îşi ascunse din nou punga cu alimente şi purtînd găleata în faţă, ca pe o ofrandă, ieşi din' celulă.

Coborî în josul curţii ude pe care deţinuţii o stropeau şi o frecau, neţinînd seama că se arunca apă şi peste picioarele lui strîmbe. Lăzile de gunoi erau lipite de grilaj, de partea cealaltă, iar deţinuţii intrau şi ieşeau prin poarta lăsată deschisă, ca să golească găleţile cu murdăria scoasă de prin celule.

De o parte a porţii, unde nu erau lăzile de gunoi, se adunaseră cîţiva oameni,să privească la ceva în scuar. Printre barele grilajului, tiolly putea să vadă puşcăriaşii din blocul de izolare : Puştiul din Casbah, tipul scund, ciudat, care părea prieten cu

toată lumea, osîn- ditul închis la culcare, cel tînăr şi Gus. Alături de ei stătea Fatty, cu paznicul de serviciu din scuar şi cu cel de la secţia de pre- a albilor.

Pe cînd mergea în jurul curţii, Gus dădu cu ochii de Solly care îi făcu semn de la distanţă, tot întrebîndu-se cum va reuşi Gus să ajungă la el.

Apropiindu-se de poartă, văzu ce se petrece în scuar.

10

PISICA ÎNCHISORII prinsese un şoarece şi se juca cu el, chinuindu-1 ca să-l omoare şi apoi să-1 înghită.

Şoarecele cenuşiu nu avea intenţia să se lase înghiţit, dar, cum aproape era orbit de lumina soarelui şi ameţit de loviturile de labă primite, nu prea erau speranţe să scape.

Stînd cu picioarele răşchirate în soare, privea spre pata mare care era pisica. Plămînii mici tremurau în efortul de a respira. Stătea cu căpşorul ascuţit în sus, urechile ciulite, coada moale întinsă pe cimentul fierbinte şi trupul cenuşiu palpitînd.

Brusc, încercă să scape fugind pieziş. Trupul mic săgetă prin lumină, dar o labă îl pocni cu nepăsare şi el se rostogoli, urmărit, de pisica cu blana zbîrlită şi coada ca biciulJ care continua să-i aplice lovituri cu ghiarele' strînse.

Cei trei gardieni urmăreau fascinaţi rile şoarecelui, chicotind solidari cu sadismul felin. Dincolo de gratii, un grup de puş-

căriaşi se delectau şi ei urmărind specta^^^^

Gus, văzînd distrasă atenţia gardienilor, începu să păşească uşor, pe la spatele lor, spre grilaj. Ridică o bucată de hîrtie şi o coajă aruncată şi le ţinu cu ostentaţie în mînă, astfel încît dacă ar fi privit careva în direcţia lui, să nu i se pară suspect faptul că se îndreaptă spre lăzile de gunoi.

Pisica stătea pe burtă, cu labele întinse, urmărind şoarecele cu ochii ei gălbui, cruzi, scăpărători. Ghiarele curbate, de răpitor, ieşeau ameninţătoare de sub blăniţa labelor, gata să înhaţe. Dădea impresia spectatorilor că este plictisită şi leneşă, dar tot corpul îi era încordat, alert, pîndind mişcarea următoare a victimei. Capul şoricelului zvîcnea întorcîndu-se dintr-o parte în cealaltă, în căutarea unui refugiu. Pe bot avea un firişor de sînge.

Solly intră în scuar, prin poartă şi se îndreptă agale spre lăzile de gunoi din partea dreaptă. Bucata de hîrtie în care erau împachetate lamele, se afla în găleată, deasupra gunoaielor. Şi Gus păşea alene în aceeaşi direcţie. Solly ridică bucata de hîrtie, făcînd cu ochiul. Gus făcu semn că a înţeles.

Şoarecele se hotărî să-şi încerce norocul şi brusc se repezi spre stînga. Pisica sări înainte, trase o labă, nu nimeri, iar şoarecele aler- gînd ca un jucător de rugby, traversă scuarul cu pisica după el. Toată lumea se răsuci să urmărească vînătoarea.

Solly şi Gus ajunseră lîngă gunoi în acelaşi timp ; aplecîndu-se să-şi golească găleata, Solly şopti :

— Mîine noapte. După ce se lasă întunericul. O să te aştepte în strada M... cu o maşină.

Gus înhăţă lamele care se făcură repede nevăzute sub cămaşa lui roşie. Le ţinea strîns sub braţ, cu inima bătîndu-i sălbatic şi gîtle- jul uscat. Se întreba mirat : „De ce mă pierd aşa cu firea ? Pe vremuri nu mi se întîmpla una ca asta.“ O porni totuşi aparent liniştit spre umbra blocului de izolare.

Calea şoarecelui fu blocată de zidul terasei din faţa blocului administraţiei. Goni în lungul lui, dar curînd pisica îl ajunse şi-1 pocni cu laba, făcîndu-1 să se rostogolească din nou în soare, zgîriind înebunit cu ghearele lui micuţe. Pisica se lansă ca un fulger şi-1 înconjură cu labele din faţă, în timp ce micul animal rănit se ghemui înfiorat, simţind respiraţia pisicii şi mirosul pătrunzător de felină.

Gus se strecurase în sus, pe scări, în celula sa de la etaj. Apucă pachetul cu lame de sub cămaşă şi-1 împinse sub sulul format de pătură. Se simţea uşurat ştiind că este sfîrşitul săptămînii. Era puţin probabil ca gardienii să se lanseze într-una din percheziţiile lor neaşteptate. Cît ai clipi din ochi, coborî apoi din nou scările, cu inima sărindu-i din piept şi se opri brusc la uşa de jos. De aici, la momentul potrivit, lunecă înapoi în scuar.

Pisica urmărea şoarecele pitit între labele ei. Se lăsase din nou pe burtă, adulmecînd mica vietate cenuşie, cu ochi strălucitori ca mărgelele şi fălci mici, tremurătoare. Şoarecele devenise un ghem de muşchi încordaţi, pîndind altă ieşire, refuzînd să se dea bătut. O labă cu ghearele ascunse se întinse să-1 întărite. Pentru şoarece, era ca provocarea unui rinocer. Durerea străfulgeră mănunchiul de muşchi şi părţile moi, ascunse, dar rămase încleştat, aşteptînd cu inima mică şi înfrigurată alt prilej să scape de soarta care îl aştepta cu cumplită răbdare.

Şi atunci pisica făcu o mişcare greşită. Se ridică pe toate patru labele. Fără şovăire, şoarecele se aruncă drept înainte, trecînd pe sub burta prelungă şi ieşind pe lingă coada şfichiuitoare. In urechi îi bubuia un imens zgomot rostogolit : era rîsul spectatorilor.

Pisica se răsuci ; prea tîrziu. Timpul necesar pisicii să se întoarcă, dădu un avans de cîteva clipe şoarecelui. Ceva uriaş şi lucitor, era cizma unui gardian care încerca să-i ţină calea. Ocoli dibaci şi se îndreptă spre umbră, muşchii lui mici acţionînd cu disperare.

Pisica era doar cu cîţiva centimetri în urmă, coti din nou şi atunci, cu coada unui ochi îndurerat, zări deschizîndu-se, undeva pe dreapta, gaura neagră, a unei ţevi de scurgere. Reuşind să scape ca prin urechile acului de lovitura unei labe cu ghearele scoase, se aruncă spre gura ţevii.

Laba mai lovi o dată, chiar în clipa în care şoarecele sărea înăuntru şi zgîrie coada subţire, dar şoarecele dispăruse şi afară spectatorii făceau haz de dezamăgirea pisicii care se aşează la pîndă, lîngă gaură.

înăuntru, în întunericul răcoros şi familiar, şoarecele se oprise tremurînd să-şi recapete răsuflarea.

11

PE LA ORA două jumătate, cina fusese servită şi toţi deţinuţii erau închişi în celule, luînd cu ei bucăţile de pîine, gemul şi cafeaua amară.

George Adams se gîndea cît de ciudat este faptul că te cuprindea plictiseala la sfîrşitul săptămînii. Faci planuri cît de bine ai să te odihneşti. Apoi constaţi că ai dori să te re- întorci la lucru. în afară de cazul că ai vreo şedinţă sau trebuie să dai o mînă de ajutor la aranjarea unei seri de dans pentru ridicare de fonduri sau dacă ţi-ai luat angajamentul să umbli din uşă în uşă, prin noapte, ca să împărţi manifeste.

Aici, în locul unde se afla acum, te puteai plictisi zi de zi. De la o vreme, pînă şi o rază de soare care traversa podeaua celulei, devenea un eveniment major. Un gîndac negru, ieşit dintr-o crăpătură, putea să te distreze. Pic-picul picăturii de la ţeava spartă, era un cîntec pe care îl ascultai.

Ca întîmplarea cu şoarecele şi pisica. în- tr-un loc ca acesta echivala cu vizionarea unui film. Lumea se amuzase copios. „Erai de partea şoarecelui. Al oricărui şoarece", gîndi George Adams. „Fiinţa măruntă în care se loveşte tot timpul cu piciorul. Te ciomăgeau şi te pălmuiau ca pe şoricelul acela, iar tu trebuia să-i fentezi şi să te strecori, ca să te fereşti de ghearele şi colţii care nu-ţi îngăduiau nici un răgaz. Chiar şi un şoarece se poate întoarce într-o bună zi ! Adică nu, viermele este acel care se întoarce. Ei, da! Dar erai bucuros că şoricelul cîştigase în cele din urmă, că reuşise să scape de lovitura ghearei. Erai de partea micilor vieţuitoare, slabe şi sfioase, care îşi petrec întreaga viaţă în frică şi fereală.

Şoarecele fusese probabil beat turtă, ca de alcool, în urma loviturilor pe care le primise. Şi oamenii sînt uneori beţi de loviturile vieţii şi fac lucruri bizare. Ca Puştiul din Casbah, de alături. Mi-ar place să vorbească, să spună şi el ceva. Ar mai uşura aşteptarea asta. Dar e beat de lovituri. Ca şi cum ar fi fost toată viaţa într-un ring de box şi acum era ameţit de pumni. E adevărat, omorîse un om ! Dar în fundul sufletului său poate nu avusese intenţia să omoare pe nimeni. Beat, ca de alcool, s-a trezit cu cuţitul în mînă. în orice caz, de ce naiba nu spune amărîtul nimic, de ce nu scoate o vorbă ? Plictisit de moarte şi închis cu un băiat beat de

lovituri, care vorbeşte în spasme ! Ar fi trebuit s-o rog pe doamna Isaacs să trimită zilnic un ziar. Deţinuţii care aşteaptă judecata au dreptul să primească ziare. Va trebui s-o rog cînd mai vine.“

Puştiul din Casbah aştepta ziua de luni. Luni urma să fie dus din nou la Curtea Supremă ca să fie condamnat la moarte. Nu avea nici o îndoială în această privinţă. I se fixase bine în minte. Nefiind în stare să desfăşoare o gîndire mai complexă, accepta o idee, bună sau rea, care apoi i se lipea de creier, ca o poză într-un album.

Avea nouăsprezece ani şi toate amintirile lui despre viaţă erau o serie de imagini : fotografii ieftine, boţite, pătate, reprezentînd întîmplări murdare. Erau toate acolo, în mintea lui, ca într-o carte pe care o putea răsfoi în taină ; putea da paginile înapoi, o putea frunzări ca să privească scene triviale, ca nişte ilustrate obscene, luminate în treacăt. Dacă dorea, putea să se oprească la cîte o pagină şi să privească mai îndelung o anumită imagine, s-o analizeze şi apoi să treacă mai departe sau să închidă cartea.

Nu vorbea despre cele văzute în paginile mînjite ale minţii sale, dar din cînd în cînd, îl obseda cîte o anumită scenă, ca şi cum pagina s-ar fi îndoit din întîmplare sau s-ar fi boţit, deformînd cartea ; atunci îl sîcîia ca un furuncul sau ca un dinte bolnav. Acest lucru se întîmpla foarte rar — există disciplină şi ordine

chiar şi în murdărie — şi tainele rămîneau numai ale lui, ca să le rumege doar el singur.

Dar acum se formase o cută într-o pagină şi ea revenea mereu. Inevitabilitatea acceptată a ştreangului îl necăjea într-o mai mică măsură. Puştiul din Casbah se întreba şovăitor, dacă să vorbească cu omul de alături, din celulă, despre ceea ce-l preocupă. Urmărea neatent zgomotul ţevii sparte. Tipul era cumsecade, recunoscu el în silă. îşi împărţise mîncarea cu el, nu bombănea dacă se despărţea de cîte o ţigară. Era deci un om sucit, dar totodată de treabă.

Gus aştepta noaptea de duminică. Aştepta nerăbdător, fiind el însuşi surprins de această nerăbdare. închisoarea îi măcinase încrederea în sine şi trebuia să-şi exerciteze voinţa ca să-şi păstreze calmul care îi fusese de mare folos în cariera lui de hoţ acrobat. Stătuse agăţat de pereţi abrupţi şi de ţevi şubrede şi nu se simţise atît de tulburat ca acum.

Se gîndi că după ce va împărtăşi planurile sale celorlalţi doi, se va simţi mai bine. Dar trebuia să treacă tot restul zilei şi întreaga zi următoare pînă să-şi pună planul în aplicare şi-i era teamă că s-ar putea să le scape vreo vorbă, sau chiar să-l toarne pazniculuí. Nu era îngrijorat în privinţa lui Morgan. Morgan era băiat bun, gata la orice. Koppe însă îi dădea bătăi de cap. Era speriat şi ar fi putut să dea în

vileag tot planul, ca să se pună bine cu gardienii.

Gus stătea tolănit pe pătură şi se scărpina; dorind ca timpul să treacă mai iute. Fusese bună ideea lor să aleagă ziua de duminică. La sfîrşitul săptămînii, grupul paznicilor de serviciu era micşorat, iar şansele sporite. Ţeava spartă continua să picure, undeva, afară.

Gus întrebă, încruntîndu-se :

— De ce v-a pierit aşa piuitul ?

Morgan stătea în picioare, cu spatele sprijinit de perete. Spuse :

— Ar trebui să ne lase dracului liberi, sîm- băta. Să mergem şi noi la film. Parcă te-ar apăsa ceva pe inimă, Gus ?

— Pe mine ? Nici gînd ! negă Gus.

— Crezi că ne mai dă un an sau doi pe deasupra, pentru că l-am mardit pe albul ăla?

— Mie puţin îmi pasă, afirmă Gus şi apoi, zîmbind în sinea lui, lepădă nerăbdarea ca pe un muc de ţigară şi se simţi din nou plin de încredere.

N-o să facă el destui purici pe aici, ca să-i mai poată spori condamnarea.

— Ticălosul ăla cerea palme, zău aşa, spuse Morgan, aducîndu-şi aminte. Un porc ! îmi pare rău că nu i-am tras cu cazmaua în cap.

Koppe privi în sus spre el.

— Drace, ar fi ieşit cu omor !

— Ei şi ? Nu mori decît o dată, ripostă Morgan.

Se scărpină, găsi un păduche, îl omorî

între unghiile degetelor mari. Trosni ca atunci cînd se rupe o creangă.

— Mi-aduc aminte de un banc pe care l-am auzit. Ştii, Gus, olandejii ăia care dau vina pe om pentru tot ce se întîmplă. în blestemata aia de închisoare nu era nimic rău. Nu, tot răul l-ai adus tu cînd ai venit.

„Şi uite aşa, povesti el, profetul ăla Daniel pe care regele Egiptului sau al Babylonului sau mai ştiu eu care, a vrut să-1 pună în groapa cu lei. Şi pînă la urmă l-au şi pus. Stă Daniel acolo peste noapte şi leii nici nu-1 ating. A doua zi dimineaţă, vine regele să vadă ce s-a întîmplat şi dă de Daniel viu şi nevătămat, înconjurat de leii care nu-1 băgau în seamă.

— 'Neaţa, Daniel, zice regele. I-a spune-mi tu mie cum ai petrecut noaptea ?

Şi Daniel răspunde :

— Destul de bine, rege. Dar leii ăştia sînt cam neastîmpăraţi.

Şi regele răspunde tocmai ca olandejii :

— îmi pare rău de ce-mi spui, Daniel, dar tu trebuie să fii ăla care i-a adus aici !"

Morgan izbucni în rîs la propria lui glumă, cu gura larg deschisă, lăsînd să se vadă dintele de aur, iar Gus chicoti şi spuse :

— E bună, Morg. E grozavă !

12

AFARA SUFLA o briză ţeapănă care

promitea să devină vînt de răsărit în plină putere, înainte să treacă ziua. Lumina soarelui desena ca de obicei modelul barat pe duşumea şi pe zugrăveala cenuşie, pe care locatarii anteriori ai celulei mîzgăliseră epitafuri, salutări, sfaturi.

Pike e un turnător. Domnul ne dă viaţa şi călăul ştreangul. Băieţii Buster au trecut pe aici. Adio, Molly, n-am să te uit niciodată.

Ţeava spartă bătea mereu uri morse neregulat. Cîntăreţul de imnuri îşi începuse dimineaţa cu colinde şi se afla în plin „Păstorul îşi veghează turma“, cînd uşa fu deschisă pentru gustarea de dimineaţă. Nimeni nu ţipă la el să tacă ; duminica imnurile erau pare-se îngăduite. Terciul pentru micul dejun era rece şi o pieliţă, ca de plastic flexibil, se formase deasupra.

— Pariez că-i tot cel de ieri, mormăi Puştiul din Casbah. Leprele astea nu se îndeamnă la treabă duminica dimineaţa.

La izolare, puşcăriaşii mîncau în celule.

— Mai este nişte compot de ieri, îl îmbie George Adams.

Dar băiatul îndesa terciul în gură, înghiţind posac.

— Bătrîna la care locuiesc îmi trimite azi cina, continuă George Adams. O să avem mîncare bună. Pe tine nu te vizitează nimeni ?

Puştiul din Casbah îşi îndreptă o clipă privirea spre el şi apoi clătină din cap, concen- trîndu-se din nou asupra

castronului cu terci de porumb. „Numai azi şi apoi e mîine“, reflecta el. „Azi e duminică şi urmează mîine“. Destinul se apropia cu trecerea fiecărei clipe, cu fiecare picătură din ţeava spartă, cu glasul vîntului care sufla afară. Dar goni gîn- dul, lingînd terciul care i se lipise de degete.

Auziră paznicul urcînd scările. Jos, ares- taţii din sectorul de prevenţie făceau curăţenie, trăncănind, în timp ce vărsau găleţile. Gardianul deschise uşa primei celule şi apoi veni la ei strigîndu-le :

— Aşa, acum afară ! Curăţenia !

Lăsă uşa deschisă şi coborî fără să-şi mai bată capul să-i aştepte.

George Adams şi Puştiul din Casbah luară hîrdăul şi găleata de apă şi o porniră. Cei trei osîndiţi ieşeau tocmai din celula vecină, iar omul cu cicatricea zîmbi spre George Adams şi spuse :

— Bună!

— Noroc bun şi vouă !

— Ascultă, să nu mă socoteşti obraznic, şopti omul cu cicatricea. Dar n-ai putea să mă mai atingi cu un chiştoc ?

— Cum de nu ? zîmbi George Adams.

Cu mina liberă scoase pachetul de ţigări şi i-1 întinse. Osînditul privi prudent peste balustrada balconului şi apoi luă patru ţigări şi dispăru cu ele înapoi în celulă. Se reîntoarse, făcînd cu ochiul spre George Adams şi spuse din toată inima :

— E duminică. Azi e duminică, amice !

Puşcăriaşii deşertau hîrdaiele în canalul

deschis din scuar. O măturǎ fîşîia pe ciment şi cineva strigă :

— La o parte ! La o parte !

Paznicul din curte îşi curăţa unghiile cu un chibrit.

George Adams se duse la chiuveta de la parterul blocului de izolare şi-şi umple găleata. Osînditul cu faţa turtită şi neagră era şi el acolo, pentru apă, şi-i făcu cu ochiul, ară- tîndu-şi dinţii mari şi lăţi, într-un zîmbet prietenos.

— Ce faci, gagiule ?

— Mă ţin bine.

— Ce cauţi aici ?

— I-am răspuns lui Fatty.

— Păi da, spuse negriciosul, ridicîndu-şi găleata din chiuvetă. Albilor nu le place să le răspunzi.

Sufla greu sub greutatea găleţii.

— Nu, nu, nu le place deloc să le răspunzi !

Urcă anevoie scările, lipăind pe trepte cu tălpile lui goale, îngălbenite.

George Adams se spălă la chiuvetă şi apoi îşi umplu şi el căldarea.

La etaj, Puştiul din Casbah mătura duşumeaua celulei şi după ce George Adams aşează jos găleata, pe un suport de lemn, îi ţinu o bucată de hîrţie vşche de împachetat, drept făraş.

— Duc eu gunoiul jos, spuse el. Ia-o şi tu mai încet, băiete.

— Nu te pune nimeni să-1 duci, ripostă

tî- nărul, bănuitor.

— Las-o naibii ! Nu le mai lua şi tu aşa pe toate. Stai jos şi ia o ţigară.

îl servi pe băiat cu o ţigară şi strînse gunoiul în hîrtie.

Coborînd scările, se gîndea : „Amărîtul ăsta nu crede că omul îi. poate face un serviciu fără să urmărească ceva în schimb. Nimic pentru nimic. N-am mai întîlnit niciodată un ins atît de neîncrezător/ îşi aminti apoi că pe băiat îl mai desparte doar o zi de o condamnare aproape sigură la moarte şi gîndi întristat : „Poate acesta-i motivul. Te porţi bine cu omul pentru că are puţin de trăit ; e ca ultima dorinţă a unui condamnat[14].

Intră în scuar, unde briza îl învălui, trăgîndu-1 de haine. Aruncă pachetul cu gunoi într-o ladă de lîngă grilaj. Cineva îi spuse de dincolo de bare :

— Hei, profesore, nu te-am văzut de mult.

George Adams ridică privirea şi-1 văzu pe Yusef Turcul rîzînd spre el.

— Yussy, mă porc de cîine, ce mai faci ? şopti el, surprins să vadă de cealaltă parte trupul înalt şi subţire.

— Destul de bine, răspunse Yusef Turcul. M-au dus la spital.

— Ce naiba au spus ?

— Nimic., M-au ciocănit peste tot, mi-au făcut o poză şi mi-au dat nişte unsoare să mă frec. Trebuie să trec şi mîine pe acolo.

— Ţi-am dus lipsa, măi banditule! spuse George Adams, cuprins de fericire. Ce s-a întîmplat cu cealaltă chestie ?

— Ah ! Au tot cercetat, au pus întrebări. Poate au s-o ţină aşa înainte, pînă cînd unul n-are să-şi mai ţină gura. Dă-o naibii !

—Mă tot întreb, cine l-a ucis totuşi pe Butcherboy, spuse George Adams.

— Şi eu. Trebuie să fi fost unul din clica lui.

Yusef Turcul ridică din umeri şi continuă :

—Cînd am venit de la spital, mi-au spus că te-au trecut dincolo.

—Mda. Drăguţului de Fatity i s-a făcut

lehamite de mine.

fel

— ……lui ! Te caut eu cînd te întorci aici.

— Bineînţeles, Yussy dragă.

— Ai grijă, omule !

George Adams era pe punctul să mai spună ceva, cînd auzi paznicul din scuar :

— Alinierea ! Alinierea ! Şepcile jos !

Se aflau toţi în scuar, cei trei osîndiţi, Puştiul din Casbah şi Geonge Adams. Intrară şi ei în rînd, în faţa blocului de izolare.

Pe uşa clădirii administraţiei ieşi predicatorul. Sub un braţ purta o biblie voluminoasă şi neagră pe care o ţinea cu grijă, de parcă ar fi fost o servietă care conţinea secrete importante. Era scund şi îndesat, cu o faţă uscată, îmbătrînită, iar părul alb îi stătea lipit ca paiele de ţeasta trandafirie, în ciuda brizei care, se înteţise.. Avea umeri înguşti, o burtă revărsată, şolduri late şi picioare scurte, aşa că îţi venea să-1 asemeni cu un fus de tors. învăluit în mantaua neagră ca smoala, cu pantaloni şi cizme lucitoare, negre, se potrivea perfect cu porecla care circula prin toată puşcăria : „Skoppenaas“, Asul de Pică.

Clătină capul spre paznic, să-i mulţumească pentru că i-a ţinut poarta deschisă ca să treacă şi săltă ca o minge spre deţinuţii care aşteptau în rînd. în faţa lor, magazionerul aşezase ceva care semăna cu un pupitru şi pe jos întinsese o

rogojină pentru dormit. Luîndu-şi locul pe rogojină, preotul deschise biblia la o pagină însemnată cu o panglică. Arăta ca un capelmaistru, gata să dirijeze un oratoriu.

Dar contrar aşteptărilor, înclină capul, aş- teptînd ca şi rîndurile îndesate de puşcăriaşi să-i urmeze exemplul şi începu să intoneze o rugăciune. Puţini erau cei care înţelegeau ce spune, deoarece briza prindea cuvintele şi le purta aiurea. După ce pronunţă un „Amin" sonor, indică pe scurt imnul „Cînd vom fi chemaţi toţi dincolo*[1].

Deţinuţii, care aşteptaseră plictisiţi să se termine rugăciunea, erau bucuroşi să cînte. Serviciul religios de duminică aducea o variaţie în rutina existenţei lor din interiorul zidurilor şi ei ar fi cîntat şi toată ziua, cu condiţia să nu li se vorbească şi să nu li se predice prea mult în pauze. începură să cînte din toată inima, vocile lor ştiind să se unească într-o armonie entuziastă, în timp ce popa bătea ritmul cu un deget. Urmaşii fostului Butcherboy erau cei care, zîmbind cucernic, dominau cu vocile lor corul.

După ce terminară imnul, preotul îşi puse ochelarii şi privind la pagina din biblie unde lăsase semnul, începu să citească cu voce monotonă : „...dis-de-dimineaţă, preoţii cei mari ţinură sfat cu bătrînii şi cărturarii şi tot soborul şi-1 legară pe Isus şi-1 purtară ca să-1 predea

lui Pilat‘....“

Mulţimea asculta apatică, prinzînd. cîte un fragment de predică sau cîte un citat care scăpase vîntului şi aştepta ca vocea predicatorului să ajungă la capătul dizertaţiei. Era greu de hotărit dacă preotul venea acolo din devotament pentru misiunea sa de a converti, sau dacă îi frecventa cu regularitate,

duminică de duminică, pentru că fusese însărcinat de superiorii săi. în orice caz, puşcăriaşii aşteptau să termine, cu aerul plictisit al unor canibali care din politeţe au acordat o audienţă unui misionar în trecere şi care ascultă mesajul ciudat, silindu-se să nu-şi arate nerăbdarea.

Cînd preotul ajunse la sfîrşit, toată adunarea intonă „Cîndva, în cetatea regală a lui David“, cu entuziasmul anterior, iar la sfîrşit, Brakes Peterson păşi înainte, să exprime dorinţa unanimă de a mai cînta o dată. „Cînd vom fi chemaţi[44], acesta fiind

In timp ce cîntau, sosi şi echipa de la bucătărie, purtînd tăvile încărcate de castroane cu orez, fasole şi o bucăţică de came cît un deget.

Gardianul privea mereu la ceas, aşteptînd ca preotul să-şi strîngă biblia şi să plece din curte. Zîmbind, popa clătină din cap spre el şi apoi porni săltat spre arcada care ducea la secţia celor condamnaţi la muncă silnică, în timp ce deţinuţii, aliniindu-se să-şi primească

imnul preferat al puşcăriaşilor.

13

MORGAN PRIVEA UIMIT. Cîteva secunde falca de jos îi atîrnă moale, ca o balama desprinsă, apoi îşi reveni şi strigă :

— Ce zici ?

Koppe spuse şi el, bîlbîindu-se de frică ;

— Eşti ne-nebun, om-mule ?!

■— Vă mai spun o dată !

Gus rînji de plăcere văzîndu-i atît de surprinşi.

— La noapte o ştergem de aici, aţi înţeles ?

Morgan fu primul care să-şi dea seama că Gus vorbeşte serios şi întrebă liniştit :

■— Cum o să facem ?

— Tu eşti gata pentru aşa ceva, nu, Morgan ? întrebă Gus privind atent spre chipul întunecat.

Morgan dădu din umeri.

— Omul trebuie să încerce. Dacă ne merge, foarte bine ! Scăpăm. Dacă ne prind, ne întoarcem iar aici. Asta-i. tot. Condamnarea se mai lungeşte puţin. Ei şi ?

Privi spre Gus şi repetă întrebarea :

— Cum o să facem ?

—• O să ne prindă, interveni Koppe înfrigurat. O să ne prindă. Nu, eu nu vreau. O să ne prindă.

— Linişte ! Tacă-ţi gura, se stropşi Morgan spre el.

Gus privi spre Koppe şi spuse.

— Ascultă bine ce-ţi spun, băiete. Vii cu noi, m-ai înţeles ? Dacă rămîi aici or să te întrebe de ce n-ai dat alarma cînd ne-ai văzut fugind. Şi pentru asta, în orice caz, te mai ţin cîţiva ani în plus. Aşa că e mai bine să te hotărăşti. Mergi, nu-i aşa ?

Vocea lui nu prevestea nimic bun.

— Nu vreau să merg, mormăi Koppe.

Părea gata să izbucnească în plîns.

— Nu vreau şi gata !

Gus îl întrebă amenințător :

— Şi ce-ai de gînd să faci ? Nu cumva vrei să chemi paznicul, cînd o să ne vezi că ne-am apucat de treabă ?

Koppe se holbă la el, încolţit şi speriat, citind amenințare pe chipul cu cicatrice. Afară vîntul creştea, fluierînd prin închisoare. Privi pieziş şi răspunse :

— Au să ne prindă ! O să vedeţi voi !

— Aha"! merge deci, îi zise Morgan lui Gus. Cînd vine momentul nu se dă el în lături.

îşi supse dintele de aur.

— Cum o să facem, Gus ?

Gus îi explică :

— Am lame de bonfaier. începem să pilim îndată ce paznicul şi-a terminat inspecţia.

— Lame de bonfaier ! Cum naiba ai făcut rost de ele ?

— Nu-i treaba ta. Le am şi gata. Avem toată după-masa la dispoziţie, să tăiem sîrmă şi apoi una dintre zăbrele. O să fie loc destul să ieşim. De pe fereastră trecem pe acoperiş. E uşor. Lăsăm sîrmă şi zăbreaua la locul lor, pînă la noapte, cînid trece gardianul să privească. înţelegi ? El n-o să intre înăuntru şi prin uşă nu se observă nimic neobişnuit. Pe urmă, cînd a plecat, o ştergem cît mai iute. Pînă să se

întoarcă din nou, sîntem departe.

MoFgan începu să chicotească.

— Gus, spuse el încet, măi Gus, deştept ai fost să faci rost de lamele alea. Şi zi avem lămişoare ? Ai lucrat grozav. Chiar grozav.

Incîntat, se pocni peste genunchii goi.

Koppe stătea înfricoşat în colţul lui. Se ciupi nervos de buza inferioară şi apoi îşi încleştă palmele. Spuse speriat :

— Au să tragă. Sînt sigur c-au să tragă !

— Ţine-ţi gura, se oţărî Gus la el. Crezi c-o să ne lăsăm păgubaşi din cauza ta, fătă- lăule ?

11 fulgeră cu privirea.

— Uite ce-i, dacă nu te aruncai asupra gardianului odată cu noi, n-ai fi aici. Nu te-am rugat noi s-o faci. Ne-am repezit spre albul ăla şi hop şi tu. Acum trebuie să mergi pînă la capăt. N-ai ce alege.

Zîmbi vesel :

—■ Am lucrat bine. Am sărit să-1 batem pe albul ăla şi ne-a adus aici. Chiar aşa cum am vrut !

Morgan îl privi încruntat. întrebă :

— Vrei să spui că tu ai pus la cale să ne luăm de gardianul ăla, pentru ca să ne acuze şi să ne mute aici, să aşteptăm judecata ? Deci oamenii tăi ţi-au trimis lamele.

— Bineînţeles, afirmă Gus radios.

îşi frecă mîinile într-un gest de bucurie şi încredere.

— Drace ! Ai fi putut să-mi spui şi mie. Să fi ştiut şi eu.
— Ei las' că ştii acum, rîse Gus încetişor.
— O să ne audă pilind barele, spuse Koppe brusc, sperînd că a găsit o scuză să abandoneze planul.
— Hodoronc tronc, îl ironiză Gus. Sîntem la etaj şi o să cîntăm tot timpul. Au să audă cîntecul. Doar ştii să cînţi imnuri, nu ?
— E duminică, se veseli Morgan. Albii ne lasă să cîntăm imnuri duminica.

începu să fredoneze încet „Ne străduim pentru Isus" şi-i făcu cu ochiul lui Gus.

Omul cu cicatricea începu să rîdă, bătîndu-l fericit pe celălalt pe umăr. Apoi se aşezară să aştepte turul paznicului. Dincolo de celule, vîntul şuiera şi ţipa, lovindu-se de piatra care îi opunea rezistenţă.

14

DOAMNA ISAACS îi trimise lui George Adams cina de duminică ; jumătate de plăcintă făcută în casă, legume fierte, macaroane cu brînză, felii de castravete, toate învelite în hîrtie cerată. George Adams împărţi bucatele cu grijă între ei doi şi mîncară totul, în afară de fructele care fuseseră trimise pe lîngă celelalte alimente, iar la sfîrşit băură lapte dintr-o

cutie de carton. Nu acordară nici o atenţie raţiei date de închisoare. Puştiul din Casbah recunoscu faţă de el însuşi că fusese una dintre puţinele mese bune de care avusese parte în cei nouăsprezece ani ai săi.

După ce sfîrşiră cina, se tolăniră pe păturile lor, „ca patricienii romani după o orgie“, gîndi George Adams. în timp ce el se simţea puţin somnoros, Puştiul din Casbah fu cuprins de un sentiment chinuitor că a venit momentul...

Puştiului din Casbah cina aceasta îi aducea foarte mult aminte de cea care se servea unui condamnat la moarte şi el însuşi se considera condamnat la moarte.

Cînd un zăgaz se rupe, se eliberează un şuvoi puternic. Dacă un om este de obicei reţinut, alcoolul îi dezleagă limba. Cînd un om tăcut din fire se hotărăşte să vorbească, te poţi aştepta să spună multe. Unii oameni vorbesc cînd sînt torturaţi, alţii cînd delirează, iar alţii, doar cînd sînt siguri că moartea bate la uşă.

Afară sufla vîntul şi după-amiaza înainta prudentă spre un apus majestuos. în celula de alături, cei trei osîndiţi tot mai cîntau cît îi ţinea gura, acoperind glasul vîntului. Cîn- taseră imnuri toată după-amiaza.

— Tipii ăştia sînt religioşi, nu glumă, remarcă George Adams căscînd.

— Parcă-s la înmormîntare, mormăi băiatul, muşcîndu-şi unghia.

— Se zice că nu poartă noroc să vorbeşti

despre înmormîntări.

— Cine are noroc ? zise Puştiul din Casbah, scrîşnind din dinţi. Eu nu.

— Nu te mai gîndi, băiete, îl rugă George Adams. Poate că n-o să iasă aşa de rău. Vrei o ţigară ? Omul nu trebuie să-şi poarte necazurile ca pe o manta.

Scoase un chibrit şi-l ţinu să-i aprindă ţigara.

Puştiul din Casbah spuse :

— Nu eşti tu ăla pe care o să-l spînzure, nene.

Adăugă, scoţînd un rotocol de fum :

— Nu, nu mi-e frică de asta.

— Poate o să se sfîrşească totul bine, spuse George Adams, încercînd să-şi ascundă mila. Poate te trimit doar la muncă, pentru cîţiva ani.

— Nu, spuse băiatul. O să mă spînzure şi pe mine, ca pe tata.

Se încruntă.

— Exact ca pe tata.

Oamenii din cealaltă celulă cîntau din fundul rărunchilor.

— Am să-ţi spun, se hotărî Puştiul din Casbah, săltîndu-se pe o rină. Pe tata l-au spînzurat pentru că o omorîse pe mama.

George Adams privi lung şi neliniştit spre băiat, de parcă atunci îi descoperise pentru prima dată prezenţa amară şi înfricoşătoare. „Doamne, nu-i de mirare că nu-i place să vorbească, gîndi el. Cu greutatea asta pe suflet !“

— Tatăl tău a omorît-o pe mama ta ? Şi

a fost spînzurat ? murmură el, sub privirea de marmură a băiatului.

— Pentru asta a fost spînzurat, spuse băiatul şi gura rănită se răsuci într-o parodie de zîmbet.

Adăugă după un timp :

— Şi aş fi putut să-l scap.

— Dumnezeule, îl întrerupse George Adams. Nu-i nevoie să vorbeşti despre asta, măi băiete.

— Lasă-mă să-ţi spun, insistă Puştiul din Casbah, ignorînd sugestia. Cînd a năvălit poliţia, totul era clar, clar ca o poză. Una care locuia jos, sub noi, a văzut sîngele întinzîn- du-se pe plafon. Singe din camera, în care locuiam noi, pricepi ? Aşa că şi-a chemat bărbatul şi ăla a chemat poliţia.

Ce găsise poliţia cînd forţase uşa ? Pe duşumeaua camerei ponosite, unde stăteau cu chirie, o cameră cu tapet jupuit, pat muced, fereastră spartă şi miros de băutură, o femeie zăcea moale, într-o poziţie nefirească. Era moartă, fusese înjunghiată în beregată, cu un cuţit obişnuit care îi rămăsese împlîntat în gît. Zăcea într-un lac de sînge şi, dacă nu murise imediat, sucombase probabil din cauza hemoragiei.

Aşezat, sau mai degrabă tolănit pe un scaun de bucătărie, sprijinit de masă, era un om. Cufundat într-un somn adînc de beţiv, cu capul pe un braţ şi celălalt braţ atîmînd moale, alături cu faţa nerasă şi

buhăită, sforăia pe gura larg deschisă. Pe masă se vedea o sticlă goală, altă sticlă se rostogolise pe duşumea, oprindu-se lîngă perete. Intr-un colţ, aruncat ca o păpuşă de cîrpă, stătea trupul maltratat şi sfrijit al unui băiat.

Acesta nu era mort, dar fusese lovit în cap, avea un braţ rupt, un ochi învineţit, numeroase răni şi vînătăi pe tot trupul, semne de malnutriţie şi probabil de tuberculoză. Era de asemeni vizibil că femeia răbdase de foame şi îmbătrînise prematur, fusese bătută cu cruzime, avea ochii umflaţi şi hainele rupte.

în ceea ce-i privea pe poliţişti, situaţia era limpede. Omul venise beat acasă, aducînd două sticle de vin ieftin şi tare pe care le golise în cameră. Luase la bătaie femeia şi, cînd aceasta încercase să i se opună, apucase cuţitul care îi era la îndemînă şi i-1 înfipsese în gît. în timpul bătăii sau poate înainte, lovise în băiat cu mîinile şi picioarele, lăsîndu-1 leşinat şi pe jumătate mort, într-un colţ.

— Judecătorului i-a fost destul, spuse Puştiul din Casbah. Cazul era clar, cum se zice.

Osîndiţii de alături tot mai urlau imnuri.

— Aşa se pare, afirmă George Adams, clă- tinînd cu simpatie din cap. N-au fost martori, aşa-i ?

— Păi a fost un martor, nene, replică băiatul. Eu. Am văzut totul, de la început la sfîrşit.

— Deci ţi-ai fi putut salva tatăl, şopti George Adams, privind spre băiat. Drace, ai fi putut să minţi ca să-l salvezi, cred eu. Ce treabă afurisită ! Ai fost silit să depui mărturie împotriva lui ?

Puştiul din Casbah ridică genunchii spre gură. îşi muşcă pielita unei unghii. Afară lumina pălise şi vîntul, năpustindu-se dinspre sud-est, lovea mînios pereţii de piatră, chiuind şi fluierînd în trecere.

— La tribunal, tata se văita cerînd îndurare şi strigînd că nu-i el de vină. L-a luat martor pe Cel de Sus, că habar n-are de nimic. Zicea că era beat cînd l-a găsit poliţia şi chiar dacă a făcut-o, fusese prea beat ca să
fie tras la răspundere. Ca şi cum n-ar fi fost în toate minţile.

Pe urmă a spus că nu putea să nimerească drept în beregată, fiind beat mort, cum văzuseră toţi. Dar judecătorul l-a întrebat cum poate dovedi că n-a omorît-o întîi şi apoi s-a îmbătat.

Şi atunci mi-a venit mie rîndul.

Tata a cerut avocatului, care fusese numit să-l apere, să mă cheme pe mine drept martor. M-au ascultat, dar n-am spus totul.

Am spus aşa : de cînd mă ştiu, tata se îmbăta şi sărea la bătaie. L-am văzut de nenumărate ori lovind-o pe mama fără milă, cu cureaua sau cu pumnii, uneori arunca după ea cu scaunul, dintr-o lovitură o lăsa lată şi pe urmă-i trăgea cu piciorul,

văzînd-o la pă- mînt. Şi pe mine m-a biciuit de multe ori. Cel mai des degeaba, fără nici o vină. Nu ştiu cum făcea rost de bani, dar cheltuia totul pe băutură. Aproape niciodată n-aveam de mîn- care. Mama mă trimitea să cer de pomană la uşile oamenilor.

în noaptea în care a murit mama, a venit iar acasă ameţit, dar încă mai putea să umble şi să vorbească. Avea cu el două sticle, dar nimic de-ale gurii.

A cerut mamei de mîncare. Cînd i-a spus că nu-i nimic în casă, a trîntit-o jos şi i-a că- răbănit la picioare, pînă a lăsat-o leşinată. Pe urmă m-a ameninţat că-mi face la fel.

Cînd am încercat să fug din cameră, mi-a tras un picior cît a putut de tare, m-a luat în pumni şi m-a aruncat de perete. Apoi şi-a scos cureaua. Mama încerca să se ridice şi să se arunce între noi, dar el a lovit-o din nou.

— Ce-am mai văzut după aceea, am spus eu judecătorului, n-am de gînd să le spun, nici dacă mă torturează.

Juraţii au înţeles că nu vreau să aduc dovezi ca să-1 trimit pe tata drept în streang şi le era un fel de milă de mine. Au rămas la ideile lor în privinţa omorului, înţelegi ? Tot strigînd că n-a făcut-o el, pe tata l-au scos afară şi l-au trimis la beci, cît timp s-au oprit să ia masa.

Puştiul din Casbah tăcu, muşcîndu-şi un-.ghiile şi privind în gol. Auziră cum se des-

chide jos uşa, cum urcă gardianul pe scările de piatră. Osîndiţii nu mai cîntau şi afară, vîntul unla. Paznicul străbătu galeria, privind în celule şi apoi coborî din nou. Uşa fu trîn- tită şi lacătul închis, în scrîşnet de fiare.

— Uite ce e, dragă băiete, spuse George Adams încet. Nu trebuie să-mi mai spui nimic, dacă n-ai poftă. încearcă să dormi şi să uiţi totul.

— Nu, nu, se împotrivi băiatul. Trebuie să spun. Mîine alt judecător mă trimite şi pe mine după tata. Trebuie să spun acum.

Privi spre unghiile lui roase şi cu bărbia sprijinită de genunchi, vorbi :

— Aşa. I-am rugat să mă lase jos, să-1 văd pe tata în beci. Le era milă de mine şi mi-au spus că-mi dau voie. Aşa că m-am dus să-1 văd pe omul care făcuse un iad din viaţa maică-mi şi n-avusese o vorbă bună pentru mine. Cureaua şi nimic altceva.

Atunci îi părea rău. Plîngea şi mă ruga să-1 iert pentru tot ce mi-a făcut, şi mie şi mamei. Plîngea şi se smiorcăia şi mă ruga să-1 scap. Doar văzusem tot ce s-a întîmplat, pleda el. De ce nu le spun şi lor. Era beat mort, scos din joc, nu făcuse nimic. L-am văzut eu uci- gînd-o ? Eu, cu ochii mei ?

— Spune-mi, băiete, striga el. Spune-mi ce s-a întîmplat în noaptea aceea.

Tremura şi lăcrima şi mă ruga să nu-i las pe albi să-1 spînzure.

— Ascultă, am spus eu. Chiar vrei să ştii ce s-a întîmplat în noaptea aceea ? Foarte bine.

Omul dormea beat, culcat peste masă şi sforăitul lui puternic de om beţiv cutremura aerul stătut al camerei. Pe duşumea zăceau trupurile vlăguite ale victimelor : fiu şi nevastă. Femeia îşi reveni prima, privi în jurul ei cu ochii storşi de suferinţă şi văzu corpul ce părea neînsufleţit al băiatului.

— Mort, şopti ea, copilaşul, meu e mort !

Apoi se întoarse să privească spre nenorocitul care stătea lăbărţat peste masă, prostit de beţie.

— Am văzut totul, mormăi Puştiul din Casbah. Nu eram mort, bineînţeles. Ameţit poate, dar începusem să mă dezmeticesc. Am văzut-o pe mama tîrîndu-se spre masă pe mîini şi pe genunchi. Picioarele îi fuseseră prea rău lovite. Lîngă corpul tatei era cuţitul de pîine, cu care ar fi trebuit să ne taie pîinea, dar nu ştiu să-mi fi dat vreodată o coajă de pîine.

Am văzut-o întinzîndu-se şi luînd cuţitul. Aş fi putut striga la ei, nu eram mort.

— Şi atunci de ce, de ce n-ai strigat ? întrebă tata tremurând de frică, acolo, în beciul de sub clădirea tribunalului. De ,ce ?

— Vrei să ştii de ce ? Pentru că credeam că te omoară pe tine, i-am spus eu porcului care se întîmplase să-mi fie tată.

Că vrea să te omoare pe tine, crezînd că tu m-ai ucis pe mine. îţi închipui că aveam de gînd s-o o- presc ? Crezi aşa ceva ? Am tăcut chitic, fă- cîndo pe mortul într-un colţ, urmărind-o ce face.

Aşteptam să bage cuţitul unde trebuie, la el în gît. Ea plîngea. Poate că tot îi mai era drag. Cine ştie ? Dar în loc să-1 înjunghie de-a dreptul, ea îl apucă de mina dreaptă, i-o deschise şi-i puse în palmă minerul cuţitului. Mă zgîiam, întrebîndumă ce vrea să facă, întrebîndu-mă dacă trebuie să strig sau nu. Nu, am stat molcom. îmi închipuiam, fericit, că vrea să-1 ajute să se înjunghie singur. O să pară că s-a omorît el singur. Ideea era straşnică.

îi închise mîinile în jurul minerului şi cu degetele ei le ţinea cît putea de strîns. Ridică apoi cuţitul, ţinîndu-1 cu mîna lui şi puse vîr- ful pe gîtul ei.

Chiar în momentul în care am sărit strigînd „mamă, stai !“ îl înfipse adînc, ţinîndu-i mîna într-ale ei şi apăsîndu-i degetele pe minerul cuţitului.

— Afurisita dracului, căţeaua blestemată, ţipa tata, acolo, în beci. S-a sinucis de-a dracului, ca să cadă vine pe mine. Căţeaua ! Domnul o s-o pedepsească şi o să mă scape pe mine, că-s nevinovat.

Uite aşa. Crezînd că-s mort, mama s-a gîn- dit să vină după mine şi să-1 lase pe tata, ucigaşul copilului ei, să dea socoteală pentru două cadavre.

— Fiule, doar eşti fiul meu, striga tata.

Ai să mă scapi, nu-i aşa ? Ai să le spui totul ?

Am zîmbit înspre el.

Şi aşa, cînd l-au adus din nou la judecată, era beat de fericire. Stătea acolo în boxă şi bîiguia povestea pe care o auzise de la mine. Era nevinovat. Am să le spun eu totul ! S-a întors spre mine şi mi-a strigat să le spun şi eu dacă nu-i ăsta adevărul-gol goluţ. Era nevinovat, îngăima el, şi eu sînt ăla care pot să dovedesc.

— Şi tu ce-ai spus ? întrebă George Adams, îngrozit, în timp ce Puştiul din Casbah îşi rodea o unghie cu dinţii.

— Stăteam acolo, în sală, nene, şi parcă o vedeam pe mama înălţîndu-se în spatele judecătorului. M-am uitat spre el şi am clătinat din cap. „Nu ştiu ce vrea să spună“, am zis eu.

— Aşa că l-au spînzurat pe taică-tău, murmură George Adams.

Nu ştia dacă să-l privească pe Puştiul din Casbah cu uimire, dispreţ sau milă.

— Judecătorul a spus că nu acceptă beţia drept scuză, răspunse băiatul încruntat.

— Dar... dar... întrebă George Adams, bîl- bîindu-se. Să fie oare adevărată povestea asta ?

Puştiul din Casbah privi lung spre el, rozîndu-şi unghia.

TOATA DUPA-AMIAZA piliseră sîrma şi una dintre bare. De îndată ce paznicul plecase, după prima rundă, Gus sări în picioare, nerăbdător ca un cîine de vînătoare. Gardianul nu avea să mai vină decît peste o jumătate de oră.

— Grozav, şopti el cu vocea scăzută, temîn- du-se ca oamenii de alături să nu-i audă cuvintele. Acum putem să-i dăm drumul.

Se întoarse spre Morgan care şi el se ridicase în picioare.

— Morgan, mă ridic pe umerii tăi şi încep eu primul, bine ?

— Bine !

Morgan avea îndoielile lui în ceea ce priveşte întreaga operaţie, dar era dispus să-şi asume riscurile. Morgan nu era nici nepăsător, nici precaut, ci lua lucrurile aşa cum erau, tratîndu-de cum se cuvine.

Pe de altă parte, cel de al treilea osîndit, Koppe, îngheţase de frică. N-ar fi vrut să se amestece în povestea cu evadarea, dar ceilalţi doi, mai tari, îl intimidau şi ştia că va trebui să-i urmeze. îi privea, muşcîndu-şi buza de jos, să nu-i tremure. Inima îi bătea în piept, ca un resort monstruos care s-ar fi desprins.

La început se împotrivise cu tărie.

— Voi doi sînteţi nebuni. Au să vă prindă, ascultaţi ce vă spun.

— Pe dracu, ripostase Gus, mergînd la pătura lui şi dînd-o la o parte ca să scoată lamele învelite în hîrtie.

îndepărtase hîrtia şi vesel, încerca flexibilitatea pînzelor de bonfaier.

— Fii atent, măi omule, şoptise Morgan. Ai să le rupi şi ce-o să ne facem ?

Gus chicoti vesel. Revenise la vechea lui încredere şi nu se îndoia de succes. înfăşură un capăt al lamei de oţel în hîrtie, să aibă de unde să apuce şi-i zise lui Morgan :

— Hopa, sus !

Negriciosul se lăsă pe vine şi Gus, încăle- cînd pe umerii lui, fu ridicat pe lîngă perete, pînă la fereastră. Privi în jos spre ei.

— E bine ! Daţi-i drumul la cîntec.

Morgan rise intimidat şi-şi drese glasul.

— Mai bine dă tu tonul.

— Ce să fie ?

— Drace, habar n-am, încearcă „înainte soldaţi creştini[11].

Gus începu să cînte puţin cam fals, dar apoi se corectă şi Morgan i se alătură, cu basul lui profund. Koppe se holba la ei, tresărind mereu de teamă. Teama avea asupra lui un efect pa- ralizator şi se cutremura ascultîndu-i pe cei doi oameni cîntînd. Gus privise în jos spre el, bruftuluindu-1 fără să se oprească şi atunci începu şi Koppe să cînte, cu vocea subţiată de groază, gata să izbucnească în lacrimi.

în faţa ferestrei, vîntul urla, zguduind plasa de sîrmă. Gus introdusese lama îngustă de oţel printr-un ochi, în colţul de sus şi începuse să pilească.

Dinţii mici ai pînzei de bonfaier tăiau metalul scrîşnind odată cu vocea vîntului şi cu zbieretele lor. Cînd terminară imnul, lama tăiase doi ţoii de sîrmă. Fiecare rupere de sîrmă groasă era ca un orgasm metalic. Gus trecuse la „Ridicaţi-vă, ridicaţi-vă, pentru Isus“ şi braţul lui se mişca în ritmul de marş al acestui imn.

Mai tîrziu se dădu jos şi trecu Morgan la rînd. Nu-şi mai bătură capul să-1 includă pe Koppe în operaţia de pilire, dar îl obligară, cu ameninţări şi blesteme, să cînte mai tare şi vocea lui tremurătoare o acompania slab pe a lor.

De fiecare dată cînd auzeau că se deschide uşa de jos, se repezeau spre aşternut şi, de fiecare dată, paznicul care patrula îi găsea culcaţi, cîntînd imnuri.

La un moment dat, în timp ce intonau „Cînd vom fi strigaţi dincolo[14] prima lamă se rupse şi se opriră din cîntat, în timp ce Gus, înju- rînd, scoase o pînză nouă. Arătătorul de la mîna dreaptă i se rosese pînă la sînge în contact cu oţelul subţire şi îl tot sugea în pauzele priitului.

Era tot timpul îngrijorat că şi restul de lame se va rupe, înainte ca ei să ajungă la bară, dar cea de a doua fu mai rezistentă şi pilind cînd unul, cînd altul, ajunseră jos la tocul ferestrei.

Din momentul acela nu mai fu nevoie să se ridice unul pe umerii celuilalt. Mutară căldarea cu apă şi suportul ei lingă zidul de sub fereastră şi, stînd pe capac, lucrară cu schimbul, tăind orizontal, de-a lungul tocului.

Sorbeau cîteva înghiţituri de apă de cîte ori răguşeau de atîta cîntat şi pileau fără pauză. Lama îşi croia drum printre pătrăţelele de sîrmă, zgomotul înaintării ei fiind înecat în cîntec de imnuri şi geamăt de vînt.

Koppe nu-i urmărea cum lucrează. Stătea pe aşternutul său de pe podea şi cînta, tre- cîndu-1 toate sudorile de frică. O dată, cînd vocea începuse să-i piară ca un izvoraş care seacă, Gus îi trase un picior zdravăn între coaste. Koppe spera că paznicul va veni pe furiş şi va descoperi complotul. Poate că n-o să-1 pedepsească prea rău, văzîndu-1 stînd doar acolo, neparticipînd activ la evadare.

Dar paznicul nu sosi, iar Gus şi Morgan transpiraseră în urma îndeletnicirii lor de la fereastră.

Apoi Mongan strigă :

— S-a făcut ! S-a făcut !

Privind în sus, Koppe constată că piliseră sîrrna în tot latul ramei. Dintele de aur al lui Morgan strălucea metalic într-un zîmbet satisfăcut. Gus îl bătea jovial pe umăr, făcîndu-i cu ochiul şi chicotind.

Apoi Gus îşi aminti de cele patru ţigări

care îi fuseseră date de tipuil de alături ; le scoase şi-i oferi cu generozitate una întreagă lui Morgan care avea cîteva chibrite despicate, ascunse în haină. într-o pauză le aprinseră.

Gus îşi privi mîinile cu degetele bătătorite de la munca în carieră, subţiate acuhi de lamele de bonfaier.

— Astea zic şi eu că-s răni care se meritä să ţi le faci.

Zîmbi şi cicatricea i se încreţi pe faţă, ca o sfoară neîntinsă.

După cîteva fumuri, Gus îşi stinse ţigara, dar Morgan o trecu pe a sa lui Koppe, spu- nîndu-i.

— Să ai grijă să împrăştii fumul. Şi nu mai fi şi tu aşa plouat.

— Slăbănog, zise Gus. Fătălău afurisit.

Privi dispreţuitor spre omul mărunt care pufăia nervos într-un colţ.

Apoi se aşternură din nou pe lucru, la fereastră. Gus ridică aripa de sîrmă cu grijă să nu se îndoaie sau să lase vreo cută vizibilă, iar Morgan îşi trecu mîna prin deschizătură să lucreze la bară. Erau patru bare înguste de fier, aşezate vertical şi fixate în ciment, şi socoteau că dacă vor scoate pe cea din capăt, va fi loc suficient pentru un om să se strecoare afară.

începură iar să cînte, iar Koppe, cu o figură nenorocită, îndepărta cu pătura fumul, în timp ce îngîna imnul. Afară vîntul biciuia şi rodea zidurile, iar ziua se topea în amurg.

Cînd păliră ultimele raze de lumină de pe cerul măturat de vînt, bara era în sfîrşit tăiată cam de un ţol, în punctul unde era înfiptă în perete. Gus şi Morgan lăsară neatinsă bara şi aranjară cu grijă plasa de sîrmă, astfel încît, de la uşă, să nu poată fi observată nici o urmă. Fără o cercetare atentă, faptul că fereastra fusese forţată, putea rămîne nedescoperit.

Gus îşi freca mîinile, zîmbind triumfător. Erau gata de plecare. Nu pomenise nimic despre maşina care aştepta în capul străzii, în partea de răsărit a închisorii. Era maşina lui şi, după părerea sa, ceilalţi doi trebuiau să se descurce singuri, odată ce au ajuns pe acoperiş.

— Ei bine, băiete, spuse fericit. S-a făcut.

— Gus, rise Morgan, măi Gus, eşti cineva. Să faci tu rost de lamele alea ! Zău că eşti deştept.

— Putem să ne liniştim acum, pînă vine timpul.

Se retraseră pe păturile şi rogojinile lor, să aştepte garda de noapte.

16

CHEIA GREA DE FIER se răsuci în lacătul uşii blindate de jos, lanţul solid de siguranţă se închise cu un zăngănit, iar paznicul plecă, traversând scuarul slab luminat.

Gus şi Morgan săriră în picioare,

repezin- du-se la fereastră. Aveau la dispoziţie o altă jumătate de oră pînă la turul următor al gardianului şi în acest răstimp trebuiau să iasă nu numai din celulă, dar dincolo de zidurile închisorii.

Gus se urcă pe găleata de apă, pe care o mutaseră din nou lîngă fereastră de îndată ce plecase gardianul şi, trăgînd plasa de sîrmă, o îndoi în sus, ca să lase un triunghi gol. Apucă apoi bara tăiată cu amîndouă mîinile şi împinse.

Koppe îl urmărea cu o expresie vecină cu groaza. Ar fi putut totuşi face ceva, gîndi el. Ar fi putut să ţipe, să cheme gardianul şi să-i spună că ceilalţi doi încearcă să fugă. S-ar fi putut să-i reducă condamnarea, pentru că dăduse ajutor autorităţilor. Dar Koppe mai ştia că, după un asemenea act de trădare, erau puţine şanse că-1 vor lăsa să trăiască, să mai vadă lumea de dinafară.

Lumea închisorii îşi avea propria ei justiţie. Aici, în această ţară de piatră şi fier, agenţii subtili ai răzbunării se mişcau cu infinită răbdare şi sentinţele erau expediate prin misterioasele serviete diplomatice ale bîrfei, din celulă în celulă, din post în post, din închisoare în închisoare. Aşa că, chiar dacă ar fi fost ferecat în cea mai adîncă temniţă, ştia el bine că mai devreme sau mai tîrziu or să-1 ajungă. Chiar dacă ar fi fost pus în libertate teafăr, nu va mai putea fi niciodată în siguranţă.

Stăteau deci acolo, tremurînd de teama pe care o simţea ca pe un pietroi în stomac, în timp ce Gus îşi încorda umerii şi bicepşii să împingă bara înafară. Fierul se îndoia sub forţa muşchilor oţeliţi în munca din carieră şi după cîteva secunde, fereastra oferea un gol liber.

Gus împinse bara astfel încît să poată fi folosită drept treaptă, cînd se vor aburca pe acoperiş. Privi în jos, spre Morgan şi-i făcu cu ochiul, spunând :

— Eu plec primul. Trimite Fătălăul după mine şi ieşi tu ultimul, Morgan. Aşa-i cel mai bine. Nu vreau să-i las pe prăpăditul ăsta la unmă, să stârnească scandal.

— Foarte bine, acceptă Morgan.

Ca iniţiator al evadării, Gus avea dreptul să plece primul şi era de la sine înţeles că nu puteau avea încredere în celălalt, să-1 lase ultimul.'

— Dar ar fi bine să te grăbeşti. Hai !

Gus se şi ridicase în golul dintre tocul ferestrei şi zăbrelele intacte. Se ghemui o clipă în spaţiul îngust, sprijinindu-se de bara îndoită.

în faţa lui, dincolo de curticica întunecată a bucătăriei, era dosul clădirii administraţiei, cu ferestrele întunecate. în partea dreaptă, locuinţa personalului. La etaj, ceva mai sus de blocul de izolare, în spatele unor perdele, strălucea o lumină.

Lui Gus îi stătu inima-n loc privind-o. Dar nimeni nu se ivi la fereastră. Dedesubtul lui, curtea bucătăriei era

întunecată şi tăcută.

Îl auzi pe Morgan şuşotind în spatele lui şi-şi îndreptă spinarea cu grijă, aplecîndu-se într-o parte spre exteriorul ferestrei. Privi cercetător în sus. Vîntul se năpusti asupra lui trăgîndu-1 de cămaşa veche, roşie şi el se ţinu de bară. Ceva mai sus era parapetul din jurul acoperişului blocului de izolare.

Se simţea bine acum. Din nou la vechea meserie, un drumeţ reîntors acasă. Zîrnbi spre întunericul bătut de vînturi şi apoi, spriji- nindu-se cu o mină de bară, o întinse pe cealaltă în lungul peretelui jupuit, aspru, cău- tînd să-şi păstreze echilibrul. Ridică un picior şi aşeză cu grijă talpa goală în curba formată de bara îndoită. Apoi se săltă iute în sus.

Gus simţi bara cedînd puţin, dar înainte ca întreaga lui greutate să o îndoaie, mina liberă ajunse la marginea parapetului, da care se agăţă cu degetele lui tari, puternice, ca ghearele unei ancore. îşi desprinse cealaltă mînă de fereastră, apoi se aruncă în sus, astfel în- cît o clipă toată greutatea îi fu susţinută în- tr-o singură mînă în care simţea o durere ascuţită, deoarece muşchii braţului şi ai umă- ruilui erau întinşi pînă la limită. Curînd se prinse şi cu cealaltă mînă de parapet şi se ridică, căţărîndu-se cu îndemînare pe acoperiş.

Vîntu'l urla şi vuia pe acoperiş, pălmuindu-1 şi înţepîndu-1 în ochi. Se ghemui şi privi în urma sa. Prin fereastra

închisorii tocmai ieşeau capul şi umerii lui Koppe. Aşa cum stătea codindu-se deasupra curţii de la bucătărie, Gus îi văzu ochii terorizaţi, strălucind în pata de lumină venită dinspre fereastră. Morgan îl grăbea probabil, înjurîndu-l în şoaptă. O clipă Gus se simţi îndemnat să-i lase în plata domnului şi să pornească de îndată singur mai departe.

Dedesubtul lui, Koppe tremura de frică, cu un picior pe bară şi o mînă bîjbîind în sus. Vîntu'l se lupta cu el, încercînd să-1 smulgă de pe zid şi să-1 sufle, ca pe o bucată de hîrtie, în curtea întunecată de dedesubt. îi venea să ţipe de spaiimă. Să se desprindă de bară şi să se arunce jos în întuneric, să pună capăt la toată această groază şi panică. închise ochii. Dinţii îi clănţăneau în gură. A- tunci simţi cum Gus îl apucă ferm de mîna întinsă şi se simţi ridicat cu furie în sus.

Degetele de la picioarele goale se frecară de suprafaţa răpciugoasă a peretelui exterior. Ajunse la parapet şi se agăţă de el cu mîna liberă. O proeminenţă de beton îi intră în stern, zgîriindu-1 pînă la sînge. Oftă de durere. Apoi se zbătu să se ridice pe acoperiş, asculftîndu-1 pe Gus care îl înjura printre rafalele de vînt.

— Vino sus ! Hai odată, javra dracului !

Cuvintele se risipiră în noaptea furtunoasă. Koppe se ghemui, tremurînd, în spatele parapetului.

în momentul următor îl văzură pe Mor-

gan cătărîndu-se în sus, pe zid, cu albul ochilor ca de cretă pe faţa întunecată.

Gus începuse să traverseze denivelările acoperişului, în întunericul vijelios. Se lăsase jos, înaintînd ca o pisică, pe mîini şi pe degetele de la picioare. Se îndreptă spre colţul în care arcada îngustă se unea cu acoperişul secţiei de prevenţie. Dincolo de acestea erau alte acoperişuri, un vast desen de pătrate şi dreptunghiuri formate din subdiviziunile înghesuite ale închisorii.

Ajunse la colţ şi privi dincolo, cu ochii micşoraţi împotriva biciuirii vîntului care bubuia dinspre sud-est, încercînd să sfarme zidul închisorii, crestele acoperişului, trupul lui. Spre dreapta era scuarul în care îşi făceau plimbarea, iar în stînga curtea mai mare a celor condamnaţi la muncă silnică. Luminile, fixate în ziduri, ^ub placă de sticlă, aruncau o strălucire palidă pe cărări. Curţile erau goale, paznicii fiind probabil plecaţi să patruleze în altă parte a închisorii. în faţa lui, vîr- ful dreptunghiular al arcadei se întindea deasupra golului, între două clădiri.

Gus se ridică cu prudenţă, privi iute în stînga şi-n dreapta, apoi se trase peste pasajul îngust. Stînd culcat, se tîrî încet în lungul lui. Vîntul îl apuca, îl ţinea, îl împingea, îl trăgea şi o clipă crezu, îngrozit, că va fi aruncat în gol. Totuşi, după un răstimp care păru ne- sfîrşit, ajunse de cealaltă parte. Lunecă peste parapet, pe acoperişul următor.

Privi îndărăt. In spatele său Koppe se bălăbănea înnebunit deasupra arcadei, cu gura căscată şi ochii bulbucaţi. Gus îi înjură pro- fitînd de zgomotul unei explozii de vînt, fă- cîndu-i semn cu mîna să se lase jos, cit mai jos. Dar Koppe mergea înainte, expus la vînt ca o corabie cu toate pînzele sus şi ajunse de partea cealaltă.

Koppe văzu gura lui Gus deschizîndu-se şi închizîndu-se, pe cînd înjura, dar cuvintele fură rostogolite în altă parte. Apoi Gus se întoarse şi dispăru, ghemuit după parapetul scund al acoperişului secţiei de prevenţie.

Koppe se trînti pe acoperiş, simţind cum îl înjunghie durerea acolo unde ieşiturile de fier îi înţepau pieptul jupuit. Riscase mînat de frică şi acum tot frica îl îmboldea să fie precaut şi se ţinea lipit de metalul ondulat, tîrîndu-se încet, pe burtă, prin mirosul de găinaţ şi de fier coclit, tot trupul tresărindu-i de frică, în timp ce vîntul vîjîia deasupra lui. Ştia că odată ce acceptase proiectul, trebuia să meargă înainte.

Morgan traversă arcada fără accidente şi se ghemui la adăpostul zidului. Privi în jurul său prin întuneric. Gus nu se mai vedea, iar pe Koppe îl zări tîrîndu-se anevoie prin beznă, o pată neclară, ca umbra unui crab uriaş.

Lui Morgan nu-i era frică şi nu era emoţionat. Fire tare, înzestrată cu darul

de a accepta situaţiile aşa cum se iveau, înainta pe acoperiş cu unicul gînd de a scăpa cu faţa curată.

Deasupra lui, întunericul se zvîrcolea şi se învolbura sub mîngîierea vîntului de sud-est şi cerul, presărat cu stele, de un violet întunecat, strălucea ca un covor luminat de ştra- suri. Departe, dincolo de zidurile exterioare ale puşcăriei, oraşul strălucea ca un foc de artificii care se stinge în aburul nopţii, iar în dreptul portului, siluetele macaralelor se înălţau ca nişte forme dezgolite de munţi pietrificaţi.

Spatele blocului forma o latură a scuarului. Celelalte trei erau formate din clădirea cu etaj unde dormeau condamnaţii la muncă silnică, mai multe magazii şi un şir de latrine şi duşuri. Q poartă cu gratii de fier, într-un colţ al scuarului, ducea sipre altă parte a închisorii.

Uitîndu-se peste zidul după care se furi- şase, Gus văzu paznicul desehizînd poarta şi intrînd în curtea sectorului de muncă silnică. Incuind poarta după el, coborî cele patru trepte pînă la platforma de asfalt. Paznicul purta manta lungă şi şapcă, iar pe umăr avea agăţată o puşcă. Gus îl urmări mergînd prin lumina palidă a becurilor din perete, lovin- du-se cu cheile de pulpana hainei.

Paznicul se opri în mijlocul curţii şi privi

împrejur. Tntr-un colţ se afla un rezervor mare cu dezinfectant. Alături era poarta zăvorită a blocului celor condamnaţi la muncă grea. Gardianul se opri în faţa ei si verifică închizătoarea. Anoi se întoarse si privi în sus, în lungul profilului acoperişurilor de deasupra.

Gus nu-şi putea da seama dacă a fost zărit sau nu. Dar cînd se trezi cu fata paznicului întoarsă sipre el. îsi pierdu capul, nervii vibrară ca o coardă ruginită şi înainte să ştie ce face, sări în picioare şi o zbughi în lungul acoperişului, pradă panicii.

Paznicul îl văzu şi strigă. în aceeaşi clipă, îşi desprinse puşca, o ridică şi trase. Rafala armei de calibrul 303 izbucni cu o lumină roşiatică care străluci o secundă în semiîntunericul curţii, iar zgomotul detunăturii, gonit în parte de vînt, fu doar un ţăcănit sec şi rapid. Paznicul strigă din nou şi apoi fugi spre semnalul de alarmă aflat pe peretele din faţa lui.

17

— SA FIE ADEVĂRATA oare povestea asta ?

Geoge Adams, îl contempla curios pe Puştiul din Casbah care stătea cu genunchii strînşi la gură, rozîndu-şi unghiile tocite.

Era prima dată cînd băiatul consimţise să dezvăluie o pagină din cartea sumbră a vieţii sale. Simţise nevoia să se

destăinuiască cuiva, înainte de a i se da pedeapsa capitală şi de a fi spînzurat. îl frămîntase mult acest gînd. Ca atunci cînd cineva şovăie dacă să se spovedească unui preot, mărturisindu-i un păcat monstruos, sau să recunoască cîteva greşeli banale şi s-o şteargă, cu iertarea obţinută prin înşelăciune. Dar acum, retrăgîndu-se din nou în sine, după ce dăduse în vileag acea pagină a vieţii sale, înclina să-1 acuze pe tipul din faţa lui că vrea să-1 tragă de limbă. Privea deci spre el cu ochi posaci şi vicleni.

„Băiatul ăsta este fără îndoială o enigmă“, se gîndea George Adams îndurerat, „înnebunit de bătăi, asta-i explicaţia.[14]

. Timp de o secundă ochii Puştiului din Casbah se luminară, ca şi cum ar fi fost pe punctul să dea răspuns întrebării, dar se auzi ceva care îl întrerupse. Ciuliră urechile şi ascultară.

De undeva, din întunericul de dincolo de bloc, se auzi un strigăt, apoi un foc de puşcă şi imediat sirena închisorii despică noaptea vijelioasă cu lama stridentă a sunetului ei.

într-o clipă, George Adams sări în picioare cu ochii măriţi de emoţie.

— Doamne, strigă el. Cineva a încercat să scape.

Se repezi la uşă, lungindu-şi gîtul ca să privească prin fereastra din cealaltă parte a coridorului, dar tot ce putu să vadă fu un

pătrat de întuneric.

Sirena se văita în continuare, tânguirea ei metalică înălţîndu-se şi coborînd odată cu vîn- tul. Auziră paznicul trăgând încă un foc. Apoi strigătele altor gardieni, fugind prin scuarul de dedesubt, ajunse prin fereastră pînă la ei. Se mai auzi un foc de puşcă, urmat de răpăitul sacadat al unor salve şi George Adams gîndi : „Parcă bate cineva cu bastonul într-o masă". Apoi percepu un sunet nou.

Era vacarmul cauzat de sute de strigăte şi îndemnuri, subliniat de zgomotul nenumăratelor căni de tablă, lovite de uşile de fier şi de zidurile de piatră, formând un cor cacofonic. Puşcăriaşii îi înjurau pe temniceri, cîn- tînd şi aclamându-i pe evadaţi.

„Solidaritatea lumii interlope**, gîndi George Adams cu un zîmbet. Ascultă vuietul şi-i auzi pe gardienii hărţuiţi alergînd care încotro şi ameninţînd să le taie toate mesele, dacă nu pun capăt demonstraţiei.

Cineva trase din nou un foc şi apoi altul, vocile gardienilor strigau isterice pe deasupra vântului şi a înjurăturilor. Sirena continua să se lamenteze.

George Adams observă dintr-o dată că din celula de alături nu se auzea nimic. îşi în- cordă urechile, dar nu prinse nici un zgomot de pe coridorul de sus. îşi spuse uimit : „Zău dacă n-au fugit chiar tipii de alături !“

Se întoarse emoţionat spre Puştiul din Cas- bah :

— Drace, tipii de alături ! Ei au scăpat ! Chiar de sub nasul nostru.

— Mare noroc pe ei, admise băiatul cu pizmă.

După un timp sirena se mai potoli, şovăi şi apoi încetă complet, lăsînd larma vîntului să acompanieze tărăboiul din celule.

Gardienii tot mai strigau şi apoi un om trîm- biţă o provocare şi altă voce ţi'Pă şi un alt glas îi răspunse. Uşa de jos fu trîntită de perete şi se auziră paşi urcînd scara. Privind pe coridor, George Adams văzu trei bărbaţi îmbrăcaţi în uniformă şi încă unul în haine civile, pantaloni scurţi şi haină sport. Cel de-al patrulea era directorul. Era îmbrăcat cu cămaşa de pijama pe sub surtuc şi arăta roşu şi înfuriat, iar trupul ciolănos îi tremura de mînie.

Un paznic deschise uşa celulei din mijloc şi intrară toţi înăuntru. Se reîntoarseră după cî- teva minute. Directorul privea bucăţile de lame de bonfaier pe care le ţinea în mina sa scheletică, spunînd furios :

— .....de negri ! Cum dracu au făcut rost dc
ele ?

Coborîră din nou, cu toţii, fără să privească spre George Adams care era la uşă.

Jos, undeva, un om ţipa cerând îndurare şi apoi ţipătul se auzi de la parterul blocului de izolare. Un gardian striga :

— Diavol negru ce eşti !

Se auzi apoi un zgomot de palme, şuturi şi sunete înfundate de cizme ce loveau într-un trup. Cineva gemea în agonie şi o altă voce zbiera şi implora.

Un paznic strigă :

— Unde-s blestematele alea de lanţuri ?

De jos, dinspre alte celule, veneau înjurăturile mânioase ale deţinuţilor.

George Adams plecă de la uşă şi se îndreptă spre culcuşul său. Privi spre Puştiul din Casbah şi spuse :

— I-au prins… lor de gardieni ! I-au prins !

Băiatul se şi acoperise cu pătura, pregătin- du-se pentru somnul său agitat.

18

„S-A TERMINAT CU NOI“, gîndi Morgan, sus pe acoperiş, în întuneric, cu vîntul care trăgea de el ca o femeie isterică. Auzi paznicul de jos, din scuar, trăgînd din nou după Gus care încerca să fugă şi apoi ţipătul sirenei despică noaptea în imediata lui apropiere.

In spatele său, o fereastră de la camerele personalului, aproape la acelaşi nivel cu acoperişul, era deschisă şi un gardian se apleca în afară, ţinînd în mînă o

puşcă şi scrutînd întunericul.

Mai jos, alţi gardieni treziţi brusc din somn strigau trăgîndu-şi hainele pe ei şi apucînd pistoalele şi puştile. Nebunia pusese stăpî- nire pe toată închisoarea.

Gardianul din fereastră îl văzu pe Morgan, îşi ridică puşca, ţinti prin întunericul care îi separa şi trase. Fixă cătarea şi trase din nou, strigînd :

— Stai pe loc, ticăloşiile ! Stai pe loc !

Se auzeau voci.

— Sînt pe acoperiş. Aduceţi o scară ! Iute o scară !

Oameni înarmaţi se cocoţau pe dependinţe şi pe aripile clădirilor atît de numeroase în vechea închisoare.

Morgan auzi glonţul şuierîndu-i deasupra capului. Ştia că fiind proiectat pe cer, era o ţintă uşoară pentru gardianul din fereastră şi nu dorea să moară. Astfel că se ridică drept, întorcîndu-se pe cînd paznicul trăgea din nou. Tresări de frică cînd glonţul îi zdreli umărul obrazului şi-i trecu pe lîngă ureche, dar îşi reveni pe loc, ridică mîinile sus, rămînînd nemişcat, ca împietrit.

— Am înţeles, nu mai trage, javră împu- ţită, strigă el destul de sfidător.

Vocea lui adîncă bubui prin vînt şi prin vacarmul alarmei.

Ceva mai departe, împrouşcăturile răpăiau ca un şir de petarde şi el se întrebă dacă reuşiseră să pună mîna pe Koppe şi pe Gus. Gardianul din fereastră

strigă :

— Păşeşte înainte pînă la marginea acoperişului. încet sau îţi zbor creierii !

Morgan nu prinse decît fragmente din poruncă, în zgomotul vîntului şi al sirenei, dar ghici restul şi înaintă încet, cu braţele sus. Obrazul îi ardea în punctul în care glonţul îi zdrelise pielea şi simţea sîngele cald scurgîn- du-i-se pe gît.

Ajunse la parapet şi privi în jos, vegheat de gardianul din fereastră. In curte, cîţiva paznici se luptau să potrivească o scară, alţii fluturau revolvere şi bastoane de cauciuc.

— Jos, porcule, jos, dă-te jos, îi strigă cineva.

— Bine, bine, am priceput, vin, urlă el, le- gănîndu-se ca un copac negru, bătut de vîn- turi.

— Mama voastră de javre împuţite şi ticăloase.

îi înjură tot timpul cît coborî pe scară, des- căncînd insultele asupra lor cu indiferenţa cu care un fermier împrăştie gunoiul. Drept urmare, cînd le căzu în mînă, gardienii începură să^l lovească cu bastoanele şi patul puştilor, să tragă în el cu vîrful întărit al cizmelor, în timp, ce ghemuit la pămnt, trupul lui robust încasa ploaia de lovituri şi el continua să-i înjure, pînă cînd, odată cu lumina veştedă a zorilor, îşi pierdu cunoştinţa.

„Te rog, Doamne, nu-i lăsa să mă omoare", se ruga Koppe, pe acoperişul

închisorii. Frica îi ţinea măruntaiele ca într-un cleşte şi asuda în bătaia rece a vîntului. „S-au suit pe acoperiş şi au să mă omoare. Nu-i lăsa, Doamne, să mă împuşte ! Te implor !“ Te implor !“

Groaza îl ţinea paralizat, jos pe acoperiş, şi nu era în stare să se ridice pentru a se preda. Gonise ca nebunul, peste acoperişuri, prin beznă, pînă cînd începuse să sune sirena şi acum, încremenit de frică, se tupilase lingă un parapet. Nu auzea sirena, nici viratul, nici ţipetele, nici focurile de puşcă, nu mai simţea nimic altceva decît spaima. Nu dorise să evadeze, gîndea el. Ceilalţi doi, Gus şi Morgan l-au forţat să o facă. O să le spună că ei l-au pus s-o facă.

Plîngea, pradă unei jalnice terori. Voia să fugă, să se ascundă, să dispară, să se predea, să moară şi să dea uitării toată frica groaznică, insuportabilă, care-1 făcea neputincios.

După un răstimp, Koppe se ridică tremurînd şi privind peste parapetul de care era lipit, constată, spre surprinderea lui, că ajunsese la zidul exterior al închisorii. Dedesubt, cam la vreo şase metri, era strada întunecoasă şi goală.

Şi Gus atinsese zidul exterior, într-un alt punct al închisorii. Trecuse din acoperiş în acoperiş, sărind peste zidurile de legătură, într-o goană disperată după libertate.

Paznicii aduceau scări să escaladeze zidurile şi el le auzea strigătele. La un

moment dat, dădură cu ochii de el, mişcîndu-se ca o suveică şi o puşcă se descăncă în direcţia lui. Auzi gloanţele biciuind aerul din jurul său şi inima dădu să-i sară din piept de spaimă. Dar gîndul la prietenii care îl aşteptau pe aproape, să-1 poarte la loc sigur, îl înnebunea şi-l mîna înainte.

Vîntul trăgea să-1 smulgă, i se agăţa de haine, unlînd ca un duh rău care unmărea să-1 doboare. Se desprinse şi goni mai departe, li- păind cu picioarele goale pe tabla acoperişurilor.

Ajunsese acum în punctul cel mai înalt; dincolo de o alee îngustă se ridica creasta zidurilor exterioare. Se ghemui gîfîind, la marginea acoperişului, trăgîndu-şi o clipă răsuflarea şi apoi sări.

Mîinile sale se întinseră spre vîrful tăios al zidului : îl apucă şi rămase agăţat. Picioarele se agitau disperate, ca să-şi ia vînt, să se salte sus. Reuşi să se sprijine pe coate, simţind cum le jupoaie creasta aspră a zidului. Aruncă un picioi» în sus şi trase şi genunchii alături de coate. Se afla deasupra zidului. Se ridică pe picioarele îndurerate, în întuneric, căutîndu-şi echilibrul, gata să sară jos în stradă.

Cîteva secunde se clătină pe zid şi apoi o rafală de vînt se năpusti asupra lui şi-1 mătură uşor ca pe o frunză, jos, înapoi, în incinta penitenciarului.

Gus căzu cu un urlet de disperare, ca apoi, cînd îşi simţi şoLdul strivit de pămînt, să ţipe zguduit de durere. Era

conştient că în jurul lui se adună oameni şi ţipă din nou cînd un gardian îl lovi răutăcios cu cizma între coaste. Altul începu să-i cărăbănească lovituri de baston pe spate şi el ţipa mai departe, ghemuin- du-se şi tîrîndu-se la picioarele lor.

— Asta-i numărul doi, strigă paznicul. Un- de-i celălalt, bă cioară ? Unde-i celălalt ?

Şi îl bătură mai departe, nesinchisindu-se de ţipetele lui.

— Unde-i celălalt ?

— Nu, nu, nu, se văita Gus, plîngînd. Nu ştiu, şefule, n-am habar. Zău că nu ştiu.

îl traseră să-1 salte în picioare şi un pumn îi strivi faţa. Lovituri de baston, de palme, de cizme cădeau ploaie asupra lui şi el se căina şi lăcrima. Tot milogindu-se să nu-1 mai bată, îl .tîrîră din locul acela.

La blocul de izolare deschiseră poarta de fier a „gropii". Morgan zăcea gemînd pe ciment, în timp ce un temnicer îi punea cătuşele, încuind fiarele de la încheieturile mîi- nilor şi strîngînd bine lanţurile de la glezne. Pe cînd îl legau pe Morgan, alţi gardieni îl aduseră în palme şi şuturi pe Gus care se ruga şi plîngea. îl încătuşară şi pe el, grăbiţi şi furioşi, iar el bolborosea şi se văicărea, îngenuncheat sub povara fiarelor care îi atîrnau grele de la talie pînă la glezne.

în cele din urmă, gardienii le făcură vînt

la amîndoi în temniţa întunecată numită „groapă" şi o închiseră, trîntind uşa.

După mult timp, Morgan îşi reveni din bezna nesimţirii, într-o altă beznă : aceea a unui mormînt sigilat. îşi reveni încet, gemînd din cauza durerii care îi tortura trupul. Avea sînge în gură şi pe faţă, ochii i se transformaseră în nişte umflături dureroase şi oasele îl chinuiau. Zăcea aşa, în bezna temniţei şi lăsa timpul să-i mai ogoiască suferinţa. Ceva mai tîrziu, îşi băgă degetul în gură, desprinse cheagul de sînge de pe gingii şi-1 scuipă. Era de mirare că dintele de aur rămăsese intact. Hî- rîi şi scuipă din nou şi apoi strigă, răguşit, prin întuneric :

— ...pe voi, pe toţi, javre afurisite !

Se mişcă cu prudenţă, strîngînd din dinţi şi lanţurile zăngăniră. în bezna de nepătruns, cineva plîngea cu suspine. Morgan se răsuci anevoie în direcţia aceea şi gemu. Ţinea ochii închişi, căci deschişi îl dureau prea tare şi tot nu-i foloseau la nimic, în întunecimea ca de pîntec a „gropii".

Bolborosi stins :

— Gus ? Eşti tu, Gus ?

Nişte lanţuri zăngăniră odată cu scîncetele ude. Morgan mai întrebă o dată, tresărind de cîte ori îşi mişca buzele ca să vorbească.

— Gus, eşti acolo, Gus ? Unde o fi Koppe, nu ştii ?

Nu era nici măcar sigur că este Gus,

acolo în întuneric, împreună cu el. Putea fi izmenitul de Koppe care se vaită.

Dar vocea lui Gus se auzi printre suspine, încărcată de suferinţă şi obidă :

— Nemernicul a scăpat ! A scăpat lui.

— A scăpat ? se miră Morgan. Tocmai el a scănat ?

Rămase tăcut un timp, ascultînd plînsul lui Gus. Apoi chicoti. Chicoti din nou şi treptat chicotul se transformă într-un rîs dureros.

Morgan rîdea şi rîdea nemaiţinînd seama de durerea pe care i-o producea rîsul ascuţit, isteric, ca un nechezat, care-i scutura trupul şi făcea să-i zornăie lanţurile. Stătea acolo, în întuneric şi rîdea într-un amestec de veselie şi isterie.

— De ce naiba te-a apucat rîsul J seinei Gus. De ce naiba rîzi, tîmpitule ?

— A scăpat, sughiţă Morgan. Tocmai Koppe a scăpat ! Izmenitul ăla !

Se cutremură de rîsul care făcea să4 săgeteze durerea în tot trupul.

— Păi omule, prăpăditul acela nici nu voia să fugă !

Şi stînd aşa, în groapă, Morgan făcea să răsune întunericul de rîsul său nebun şi dureros.

19

UN PAZNIC IEŞI din sediul administraţiei şi bătu în triunghiul de fier.

Vîntul se potolise şi se anunţa începutul unei alte zile fierbinţi. Cerul era palid, spălăcit, brăzdat de un stol neregulat de porumbei care zburau spre răsărit.

La etajul blocului de izolare, George Adams se trezi dintr-un somn fără vise. Era mirat, căci se aştepta să fie chinuit de coşmaruri, după toată agitaţia şi cruzimea acelei nopţi. Se ridică în capul oaselor şi căscă cu pumnul la gură, privind de cealaltă parte, unde Puştiul din Casbah arunca şi el învelitoarea la o parte. Apoi George Adams îşi aminti, cu un val de remuşcare, ce zi era aceea. îşi zise : „N-am de gînd să mai insist asupra poveştii ăleia de ieri seara. Să-1 las mai bine în pace cu necazurile lui“. Privi trist spre tînărul ciudat şi nu spuse nimic.

Se sculară şi-şi strînseră păturile. „E cam pailid în dimineaţa asta“, gîndi George Adams. „Sau mi se pare mie. Poate îl văd eu aşa, ştiind ce-1 aşteaptă.[11]

Puştiul din Casbah tăcu tot timpul cînd coborîră să fie prezenţi la numărătoare şi să se spele. Aşteptă posomorit castronul cu terci.

Autorităţile nu-şi puseseră în aplicare ameninţarea de a le tăia la toţi masa de dimineaţă şi deţinuţii din curte se aliniau să-şi primească raţia. Toţi discutau aprinşi despre evenimentele nopţii precedente. George Adams îl văzu pe Yusef Turcul şi-1

salută ridicînd în sus degetul mare.

în timp ce toată lumea aştepta, o echipă de gardieni veni la blocul de izolare. Descu- iară temniţa şi porunciră celor doi oameni să iasă.

Toţi cei din curte priveau tăcuţi la cei doi osîndiţi care ieşeau afară şchiopătând, cu lanţurile zăngănindu-le la talie şi glezne, flan- caţi de gardieni. Capetele şi feţele le erau umflate, hainele pătate de sînge. Negriciosul avea un obraz sfîrtecat şi sîngele i se uscase pe haine. Dar rînjea spre paznici, cu buzele sale umflate, arătîndu4e dintele de aur ca pe un stindard al nesupunerii.

Gardienii îi dirijară spre infirmerie şi deţinuţii prezenţi îi urmăreau cum pleacă. Pe acoperişuri se vedeau acum paznici înarmaţi şi zărind unul cu puşca îndreptată spre scuar, George Adams gîndi : „E ca atunci cînd zăvorăşti grajdul, după ce a fugit calul !“ Unul dintre osîndiţi scăpase şi el îşi aminti de un otm slab şi abătut cu aer de cîine plouat.

înainte să urce cu terciul în celulă, George Adams făcu rost de ceva apă fierbinte cu care făcu cacao. împărţi băutura, turnînd-o în cele două ceşti şi spuse :

— O să se răcească cît timp mîncăm terciul.

— N-am chef să mănînc nimic, spuse băiatul, răzgîndindu-se în privinţa mesei de dimineaţă şi George Adams văzu din

nou expresia dîrză ca pe chipul unui prizonier de război.

— Ia măcar puţină cacao. Uite, am făcut-o tare şi bună.

— N-ai un chiştoc pentru mine, nene ?

— Bineînţeles, prietene.

George Adams scoase pachetul şi-i dădu o ţigară. Apoi spuse :

— E bine să iei mai multe. E tare greu să stai degeaba, cît e ziua de lungă, fără tutun.

Cîntăreţul de imnuri începuse să cînte „Totul e senin şi frumos".

— Mulţumesc, spuse Puştiul din Casbah şi mai luă trei ţigări.

Le puse în buzunarul cămăşii şi o aprinse pe prima cu un chibrit din cutia pe care i-o dăduse tot George Adams.

— Ţine şi chibriturile. Am altă cutie în buzunarul hainei.

— Bine.

„Doamne, gîndi George Adams, iar mă simt de parcă aş vedea plutonul de execuţie." Privi spre băiat cît timp se aşeza peste rogojina şi păturile strînse. Puştiul din Casbah lua cite o înghiţitură de cacao, pufăind din ţigară. Fuma puţin nervos, dar mina subţire nu-i tremura pe ceaşcă şi faţa îi rămînea împietrită.

Afară, funcţionarul începuse să strige numele celor care urmau să fie judecaţi în ziua respectivă. Ascultau numele şi Puştiul din Casbah, în aşteptare, îşi lega şireturile la vechii săi tenişi.

Se ridică apoi şi mense la uşă, strigînd

în dreptul plasei de sînmă şi a zăbrelelor.

— Asta-s eu. Sînt aici, sus.

George Adams se ridică şi el în picioare. Băiatul se întoarse spre dînsu'l. Gura lui amară, cu mustaţa răsucită deasupra buzei de sus, care nu mai era prea umflată, zîmbi cu obişnuita şovăială. îşi linse buzele, păru că se gîndeşte la ceva, apoi îşi şterse palma mîinii drepte de fundul pantalonilor şi o întinse smucit înainte, cu un fel de jenă, ca şi cum a da mîna era un gest care îi era străin.

George Adams i-o luă şi zîmbi.

— Noroc bun, prietene !

— Noroc, nene !

Uşa de jos fu deschisă şi gardianul urcă scările spunînd :

— Albert March, Albert March.

Fără să dea drumul mîinii lui George Adams, Puştiul din Casbah privi peste umăr şi răspunse :

— Da, sînt aici. Aici înăuntru.

Privi apoi din nou spre George Adams, ezită şi spuse repede :

— Acum trebuie să plec.

Gardianul deschise uşa celulei şi Puştiul din Casbah lăsă mîna celuilalt şi păşi pe lîngă paznic. George Adams rămase în celulă, singur cu pereţii mâzgăliţi şi cu pic-pic-picul ţevei care pe undeva era spartă.

20

FIIND CONDAMNAT la moarte, Puştiul

din Casbah se înfăşură stins în armura lui de tăcere. Stînd acolo, în boxa acuzaţilor cu mirosul de lemn de mahon şi zbîrnîitul ventilatoarelor electrice, se închise în el însuşi faţă de toate chipurile străine care îl înconjurau. Privea faţa albă şi solemnă a judecătorului, aşezat sub stema ţării, feţele roşii ale poliţiştilor, îmbrăcaţi în uniforme albastre şi feţele procurorului şi a avocatului care îl apăra din oficiu şi care aduna liniştit nişte foi de hîrtie. Nu era locul lui aici, în mijlocul acestor feţe albe, a hainelor corecte şi a cămăşilor imaculate ; doar clinchetul cheilor dinspre treptele care duceau la carceră îi era familiar.

Judecătorul, condamnîndu-1 pe Albert March la moarte, consideră că-i momentul potrivit să rostească cîteva cuvinte :

„Domnia terorii, datorată bandelor de cuţi- tari atît de răspîndite, nu mai poate fi tole- rată“, afirmă el. „Iar *Curtea,* dînd sentinţele cele mai severe, îşi îndeplineşte rolul ei de a ajuta pe oameni să se bucure de o existenţă paşnică.

Tribunalul a înaintat numeroase rapoarte în legătură cu valul de atacuri cu cuţitul care tulbură ordinea publică în anumite părţi ale oraşului şi ale ţării.

Fărădelegile săvîrşite de bandele şi de indivizii avînd cuţitul drept tovarăş, au întrecut orice măsură. Statul şi autorităţile locale sînt implicate în imense cheltuieli bugetare pentru a îmbunătăţi condiţiile

sociale. Efortul, care are drept scop să li se permită oamenilor un trai mai bun, este subminat de elemente ca inculpatul aici de faţă, de elemente care răs- pîndesc teroare şi confuzie.

S-a spus de apărare că inculpatul vine din- tr-o clasă socială şi dintr-un mediu în care violenţa şi beţia sînt incidente obişnuite. Acest fapt nu poate fi acceptat drept circumstanţă atenuantă[14].

21

GEORGE ADAMS îl văzu din nou pe băiat, în ’aceeaşi seară, cînd gardienii îl aduseră să-1 închidă în celula din capătul coridorului, la etajul blocului de izolare. Ii dăduseră o uniformă nouă, albă, de pînză, ţeapănă şi cu cute adinei indicînd felul în care stătuse împăturită în magazie. Chipul băiatului, zărit prin plasa de sîrmă, înainte să intre în celula unde avea să aştepte pînă vor veni să-1 ia pentru pedeapsa capitală, era de nepătruns.

Stînd la uşa celulei, George Adams văzu puşcăriaşul care îi însoţea pe gardieni, pur- tind o tavă cu cina condamnatului, compusă din supă, legume şi pîine cu unt, cina care se servea în mod obişnuit puşcăriaşilor albi.

Gardienii plecară, lăsînd pe coridor un paznic de culoare, în uniformă kaki şi cu pălărie, cu sarcina de a-1 supraveghea pe Puştiul din Casbah. Nu era de dorit ca

osîndiţii să se spînzure la ei în celulă, înainte de a ajunge pe eşafodul oficial.

Paznicul stătu un timp în faţa celulei din capătul coridorului, privind înăuntru şi apoi veni să mai schim.be o vorbă cu George Adams.

— Hei, spuse el destul de prietenos, stai aici singur ?

— Da, răspunse George Adams.

— Dă, nu eşti chiar atît de singur, spuse paznicul, arătînd cu degetul spre capătul coridorului.

Oftă şi clătină din cap.

— Cîte nu mai fac şi oamenii în lumea asta !

Vorbea cu tonul unuia care a descoperit ceva nou.

— Ce face băiatul ? întrebă George Adams.

— Pare că-i bine. Dar nu scoate nici o vorbă.

— I-au dat ţigări ?

— Da, li se dă o raţie de tutun.

— N-ai vrea să-i dai cîteva şi de la mine ? îl rugă George Adams.

— Bine. Cred că pot. îl cunoşti ?

George Adams afirmă, clătinînd din cap.

—■ Da, îl cunosc. Mi-e prieten.

Trecu prin plasa de sîrmă trei ţigări pe care paznicul le luă şi le duse la cealaltă celulă. Se reîntoarse după un timp şi spuse :

— Tace chitic.

— Cînd o să vină să-1 ducă ?

— Mai tîrziu. Pleacă cu trenul spre nord, la noapte.

Apoi uşa de jos se deschise iarăşi, iar paznicul se îndepărtă. Sosise directorul însoţit de comandantul gardienilor. Se apropiară de uşa celulei în care aştepta Puştiul din Cas- bah şi priviră înăuntru. Directorul se lovi pe şoldul osos cu băţul de trestie şi spuse :

— March. Asta-i March. Hei, March, te simţi bine ?

George Adams nu putu să audă dacă băiatul a răspuns sau ba, dar directorul continuă :

— Pleci chiar acum, m-auzi ? Din momentul ăsta îndreaptă-ţi ochii spre Cel de Sus. Ai înţeles ? Spre Cel de Sus.

Făcu o pauză şi apoi coborîră din nou. Afară vîntul începuse' să prindă iarăşi viaţă şi George Adams îl putea auzi şoptind misterios printre clădirile şi atenansele din curtea închisorii. Luminile aruncau o strălucire palidă în celule şi pe pereţii scuarului pustiu.

George Adams tot mai era la uşă, cînd sosi garda să-1 ia pe Puştiul din Casbah. îi urmări prin plasa de sînmă şi auzi clincănitul zăvorului masiv.

Puştiul din Casbah ieşi liniştit din celulă şi se alătură gărzii. Se simţea stingher în uniforma nouă şi ţeapănă şi gulerul înalt îl zgîria la gît. Privi indiferent la feţele oamenilor care aşteptau să-1 conducă jos. Se opri o clipă şi apoi trecu pe lingă ei şi

se îndreptă spre uşa celulei unde aştepta George Adams. Acesta privi cum se apropie băiatul. Gardienii nu încercară să-l oprească şi George Adams îl văzu de cealaltă parte a plasei. Degetele, cu unghii roase, atinseră plasa şi pentru o clipă infinit de mică o scăpărare de lumină se aprinse în ochii reci, cenuşii, ca o scînteie electrică. Gura amară se destinse uşor într-unul din rarele lui zîmbete.

— Rămîi cu bine, nene, spuse Puştiul din Casbah.

George Adams dădu din cap.

— Mergi cu bine, prietene.

Apoi băiatul se întoarse lingă gardieni şi George Adams îi privi pe toţi cum coboară. Uşa de jos fu trîntită ca să se închidă, zăvorul scrîşni şi el rămase iar singur cu pereţii mîzgăliţi, cu mirosul de tutun şi de păturі şi cu rîsul înfundat al vîntului.

A doua zi de dimineaţă, îl mutară din nou în secţia de prevenţie.

în aceeaşi colecţie

Au apărut:

Gunter de Bruyn — *Premiul*

Karel Capek — *Destinul unui compozitor* Romain Gary — *Clar de*

femeie
Graham Greene — *Miezid lucrurilor*
Dolores Medio — *Noi, familia Rivero*
Yukio Mişima — *După banchet*
Klaus Rifbjerg — *Anna (eu) Anna*
Klys Ryszard — *Ucideţi oaia neagră*
Vasili Sukşin — *Un şofer de elită* B.
Traven — *Podul din junglă*

Vor apărea:

Ferny Besson — *Treptele negre*
D'Annunzio — *Povestiri din Pescara*
Paul Guimard — *Strada Le Havre. Lucrurile vieţii*
Ernst Jiinger — *Praştia*
Georges Limbour — *Arbuştii de vanilie*
Leif Panduro — *Ferestrele*

Emmanuel Robles — *Sirenele*
Nevena Stefanova — *Midajul de ghips* Simon Vestdijk — *Voiaj în Jamaica* John Wain — *Cerul cel mic*

Lector: DEN ISA COMĂNESCU
Tehnoredactor: NICOLAE ŞERBĂNESCU

Bun de tipar: 10.02.1980. Coli tipar: 7,25.

Tiparul executat sub comanda nr. 640 la întreprinderea poligrafică „13 Decembrie 1918“, str. Grlgore Alexandrescu nr. 89

—97

Bucureşti,

Republica Socialistă România